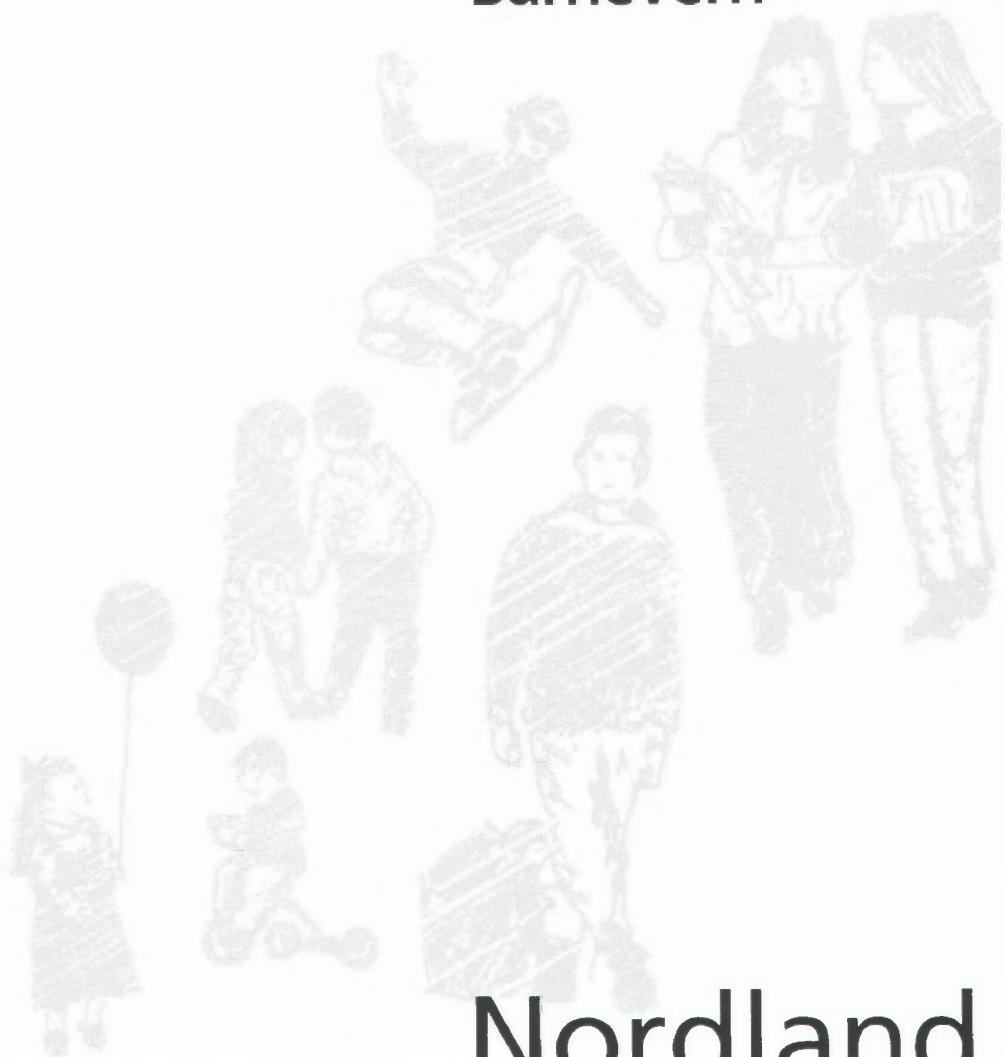

Barn og unge

Aktuell statistikk

Del 2: Barnehage
Skole
Arbeid
Økonomi
Barnevern

Nordland

Barn og unge. Aktuell statistikk

I *Barn og unge. Aktuell statistikk* blir statistikk på ulike emneområder publisert. Alle tall dekkjer barn og unge under 18 år.

Barn og unge. Aktuell statistikk kjem ut i to delar, med ulike emne. Del 1 (gjeve ut i mars 1998) dekkjer barn i folkemengda, familieforhold, helse, kriminalitet og fritid. Del 2 (dette heftet) tek for seg barn i barnehagar, utdanning, arbeid, økonomiske forhold og barnevern.

Hugs å gje opp kjelde: *Barn og unge. Aktuell statistikk*/Statistisk sentralbyrå.

Ansvarleg seksjon: Seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk.

Redaktør: Elisabetta Vassenden.

Redaksjonsmedarbeidar: Ingvild Hauge, tlf. 62 88 52 24, faks 62 88 52 89, e-post: ingvild.hauge@ssb.no.

Redigering: Else Efstestad, Randi Hansen Øiseth.

Prisar: Kr 50,- inkl. mva pr. hefte. Pakkepris (19 fylkeshefte og hefte med landstal) kr 600,- inkl. mva.

Spørsmål om sal kan rettast til: Statistisk sentralbyrå, Salg- og abonnementservice, 2225 Kongsvinger, tlf. 62 88 55 00, faks 62 88 55 95, e-post: salg-abonnement@ssb.no.

ISBN 82-537-4626-1

Elektronisk formidling

Forutan papirutgåva finst publikasjonen i elektronisk versjon under SSB si webteneste på Internett. Adressa er <http://www.ssb.no>. Gjennom bruk av Acrobat kan ein lese og skrive ut teksten, og tabellane kan lastast ned i Excel.

På førespurnad kan ein diskett-versjon bli gjort tilgjengeleg.

Andre tabellar

Spesialtabellar kan tingast frå Statistisk sentralbyrå.

Standardteikn

Standardteikn i tabellar	Symbol
Tal er umogleg	.
Oppgåve manglar	..
Oppgåve manglar førebels	...
Tal kan ikkje offentliggjeras	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte eininga	0
Mindre enn 0,05 av den brukte eininga	0,0
Førebels tal	*
Brot i den loddrette serien	—
Brot i den vassrette serien	
Retta sidan førre utgåve	r

Innhald

1. Barn i barnehagar	3
2. Barn og unge i skolen	12
3. Unge på arbeidsmarknaden	27
4. Barn og økonomi	35
5. Barn og unge i barnevernet	43

Innleiing

Barn og unge. Aktuell statistikk samlar Statistisk sentralbyrå (SSB) sine data om barn og unge og presenterer regionale tal med korte artiklar, tabellar og figurar.

Barn og unge. Aktuell statistikk vert gjeve ut som 1 landshefte og 19 fylkeshefte. Landssamandraget gjev tal for landet i heilskap og for dei enkelte fylka der det har vore mogeleg. Tala i fylkeshefta er på kommunenivå, eller på fylkes- og landsnivå om statistikken ikkje let seg brette ned til mindre geografiske einingar.

Publikasjonen kjem i to delar. Del 1 (gjeve ut i mars 1998) dekkjer barn i folkemengda, familieforhold, barn si helse, deira kontakt med rettsvesenet og fritida til barn. Del 2, som dette heftet inngår i, inneheld desse emna: Barn i barnehagar, barn og unge i skolen, unge på arbeidsmarknaden, barn og økonomi, og barn og unge i barnevernet.

Barn er i denne publikasjonen definerte som personar under 18 år, dvs. under myndig alder. Dette er i tråd med norsk lov og FN's konvensjon om barnerettane. I enkelte tilfelle vil tabellane dekkje større eller kortare aldersspenn, avhengig av kva som er føremålstenleg og/eller finst om tema.

Dei nyaste tilgjengelege tala er tekne med, dvs. hovudsakleg frå perioden 1995-1997.

Publikasjonen er tilgjengeleg på SSB si webside på Internett. Webadressa er <http://www.ssb.no>. Den elektroniske versjonen skal etter planen oppdaterast framover.

Ei undersøking gjennomført av Norsk senter for barneforskning i 1994 (Arbeidsrapport nr. 15) avslørte at statistikk i lita utstrekning vart teke i bruk i ulike vedtaksprosessar. Håpet er at denne publikasjonen, som samlar mykje informasjon, kan gjere statistikk om barn og unge lettare tilgjengeleg og vere til hjelp for alle som interesserer seg for, og arbeider med barn, det vere seg planleggjarar i kommunar og fylke, politikarar, personar som har sitt daglege virke blant barn, og folk generelt.

Barne- og familiedepartementet har finansiert utarbeidinga av publikasjonen. Representantar frå Barneombudet og Norges forskningsråd har gjeve faglege innspel til prosjektet.

1. Barn i barnehagar

I Nordland hadde 10 600 barn plass i barnehagar pr. 15. desember 1997. For barn 1-5 år gav dette ein dekningsgrad på 63 prosent. Av dei 3 100 tilsette i barnehagane i Nordland hadde drygt 800 godkjend førskolelærerutdanning.

Barnehagen den vanlegaste tilsynsordninga

I 1995 var barnehageplass ei langt vanlegare tilsynsordning for barn under skolepliktig alder enn private ordningar var. Dette syner landstal frå levekårsundersøkinga dette året, gjeve i tabell 1.1. Tilsyn i barnehage var vanlegast uansett kor gamalt barnet var. Likevel, dess eldre barna var, dess fleire gjekk i barnehage. Av barna i alderen 4-6 år hadde 55 prosent eit pedagogisk tilbod i barnehage.

1.1. Tilsynsordningar for barn 0-6 år i ulike aldersgrupper og familietypar. 1995. Prosent

Tilsynsordning	Alder			Familietype	
	Alle	0-3 år	4-6 år	Einslege forsørgjarar	Par med barn
Privat tilsynsordning	15	19	10	12	15
Barnehage e.l.	38	25	55	61	35
Tal på observasjonar	2 035	563	409	147	1 888

Kjelde: NOS Levekårsundersøkelsen 1995, SSB.

Einslege forsørgjarar nytta i større grad barnehage tilbudet enn par med barn. 61 prosent av dei einslege forsørgjarane hadde barn i barnehage, medan 12 prosent nytta dagmamma, slektningar eller andre liknande private tilsynsordningar.

Ingen kommunar utan barnehage tilbud

I Nordland var det 407 barnehagar pr. 15. desember 1997 (tabell 1.2). Fleirtalet av desse var offentlege barnehagar, høvesvis 57 prosent offentlege og 43 prosent private. Ingen av kommunane i fylket var utan barnehage tilbud.

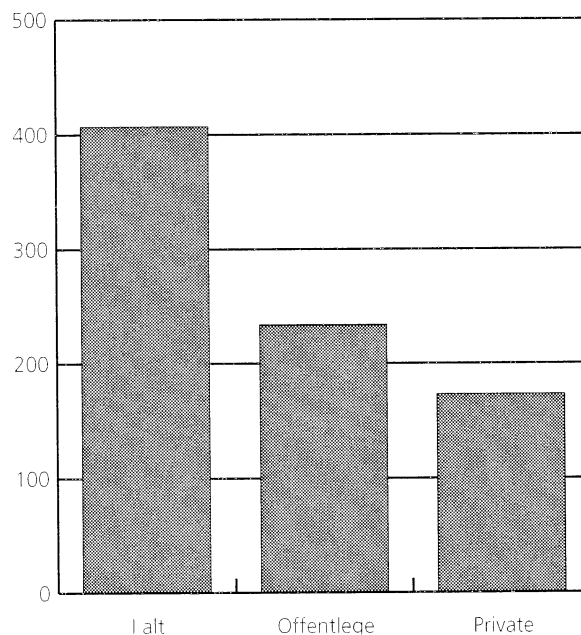
Litt under 10 600 barn hadde plass i desse barnehagane. Nær 54 prosent av barn 0-5 år i fylket hadde barnehageplass. 39 prosent hadde heildagsplass, det vil seie at dei hadde ei avtala opphaldstid på 31 timar eller meir kvar veke.

Statistikken over barnehagar er utarbeidd på grunnlag av årsmeldingar frå den einskilde barnehage. Statistikken omfattar alle godkjende barnehagar. Her er opplysingar om talet på barn som er melde inn pr. 15. desember, tal på institusjonar, tilsette og årsverk.

Tala i denne publikasjonen er dels kommunetal, dels fylkestal. Regionalt nivå står i tabelltittelen.

Sjå NOS Barnehager 1997, SSB for fleire opplysingar, mellom anna indikatorar på kommunenivå.

Figur 1.1. Barnehagar, etter eigarform. Nordland. 15. desember 1997. Absolutte tal

Kjelde: Barnehagestatistikk, SSB.

Barnehagedekninga for fylket totalt låg noko over landsgjennomsnittet, men det var store variasjonar mellom kommunane (sjå tabell 1.4 i tillegg). Lurøy med sine seks barnehagar med 111 barn skil seg ut som den klart beste (størst dekning).

På landsbasis var det 52 000 tilsette i barnehagane, og 15 000 av desse hadde godkjend førskolelærerutdanning. I Nordland-barnehagane hadde drygt 800 av dei 3 100 tilsette slik utdanning.

Familiebarnehagane har heiltidsplassar

Tabell 1.3 syner at 2 800 heimar vart brukte til familiebarnehagar i Noreg pr. 15. desember 1997. I dette ligg både offentlege og private familiebarnehagar. Dei private familiebarnehagane utgjorde 71 prosent av familiebarnehagane (1 975 av 2 794 heimar) og hadde 77 prosent av barna.

Nær 13 800 barn hadde på landsbasis plass i familiebarnehagar. 74 prosent av desse hadde ei avtala opphaldstid på 31 timar eller meir kvar veke.

Det var flest barn i familiebarnehagar i Akershus, rekna i absolutte tal.

3 200 barn i heile landet gjekk i opne barnehagar. Sør-Trøndelag hadde det største talet på barn i slike

1.2. Barnehagar, barn og tilsette. Kommune. 15. desember 1997

	Barnehagar			Tilsette		Barn i barnehagar		
	I alt	Offentlege	Private	I alt	Med godkjend førskolelærer- utdanning	I alt	Pr. 1 000 barn 0-5 år Med oppholds- tid 31 timar og meir pr. veke	
Heile landet	6 260	2 971	3 289	51 793	14 884	184 514	507	335
Nordland	407	234	173	3 122	841	10 561	536	386
Bodø	58	22	36	558	192	2 251	599	446
Narvik	36	12	24	295	75	933	630	573
Bindal	5	4	1	35	7	106	663	225
Sømna	5	4	1	25	6	104	584	275
Brønnøy	14	5	9	83	12	278	442	305
Vega	2	2	-	16	6	68	571	168
Vevelstad	2	2	-	9	-	26	684	579
Herøy	5	4	1	32	4	89	610	336
Alstahaug	13	9	4	89	29	316	517	345
Leirfjord	7	6	1	31	8	114	659	329
Vefsn	16	6	10	153	45	523	481	388
Grane	2	1	1	28	5	85	654	315
Hattfjelldal	3	3	-	25	6	64	587	229
Dønna	5	5	-	23	6	74	592	248
Nesna	11	4	7	54	14	136	687	465
Hemnes	6	6	-	55	14	201	546	223
Rana	23	9	14	254	84	945	439	349
Lurøy	6	6	-	36	5	111	712	423
Træna	1	1	-	9	2	26	565	391
Rødøy	6	6	-	26	5	59	421	257
Meløy	11	9	2	91	23	297	514	285
Gildeskål	5	5	-	30	6	106	693	320
Beiarn	2	2	-	19	5	50	521	188
Saltdal	6	5	1	53	19	182	517	315
Fauske	10	8	2	93	19	315	423	309
Skjerstad	2	2	-	11	2	42	636	273
Sørfold	7	7	-	33	7	90	563	269
Steigen	5	5	-	35	11	123	549	183
Hamarøy	6	6	-	41	9	105	700	387
Tysfjord	5	4	1	38	6	99	569	368
Lødingen	4	3	1	24	7	93	487	440
Tjeldsund	3	2	1	18	3	56	577	381
Evenes	2	2	-	15	2	45	433	144
Ballangen	9	3	6	39	7	92	447	218
Røst	1	1	-	8	3	33	579	386
Værøy	1	1	-	14	3	45	608	243
Flakstad	5	4	1	25	3	62	388	381
Vestvågøy	19	9	10	127	31	464	480	417
Vågan	20	5	15	112	31	396	581	490
Hadsel	15	4	11	119	35	418	637	463
Bø	5	5	-	48	10	109	491	491
Øksnes	9	6	3	59	10	168	371	364
Sortland	15	8	7	126	37	385	492	368
Andøy	13	10	3	98	24	252	547	377
Moskenes	1	1	-	10	3	25	243	204

Kjelde: Barnehagestatistikk, SSB.

1.3. Familiebarnehagar og opne barnehagar. Talet på heimar og barn i familiebarnehagar, etter eigarforma til barnehagen og barn i opne barnehagar. Fylke. 15. desember 1997

	Offentlege familiebarnehagar				Private familiebarnehagar			Talet på barn i opne barnehagar
	Heimar i alt	Barn			Heimar	Barn		
		Heimar	I alt	Med avtala opphaldstid 31 timar eller meir pr. veke		I alt	Med avtala opphaldstid 31 timar eller meir pr. veke	
Heile landet	2 794	819	3 181	2 558	1 975	10 610	7 684	3 178
Østfold	119	43	188	159	76	478	322	97
Akershus	589	169	545	506	420	1 797	1 627	213
Oslo	370	17	63	63	353	1 350	1 313	320
Hedmark	102	19	101	64	83	576	292	146
Oppland	73	10	37	12	63	460	206	14
Buskerud	128	58	249	189	70	411	330	48
Vestfold	112	25	121	77	87	537	385	175
Telemark	76	12	45	27	64	413	221	154
Aust-Agder	68	16	67	52	52	415	169	46
Vest-Agder	136	16	83	49	120	868	459	187
Rogaland	238	191	621	544	47	276	181	539
Hordaland	240	95	388	335	145	817	591	160
Sogn og Fjordane ..	42	16	93	57	26	176	101	-
Møre og Romsdal ..	68	14	75	28	54	379	238	65
Sør-Trøndelag	132	32	122	113	100	442	376	883
Nord-Trøndelag	92	29	139	82	63	385	230	45
Nordland	83	16	74	54	67	417	306	54
Troms	70	17	63	55	53	272	208	20
Finnmark	52	24	107	92	28	129	117	-
Svalbard	4	-	-	-	4	12	12	12

Kjelde: Barnehagestatistikk, SSB.

Barnehage er i lov om barnehagar av 6. juni 1975 definert som ei pedagogisk tilrettelagd verksemd på dagtid for barn under opplæringspliktig alder. Barne- og familiedepartementet fastset forskriftene og retningslinjene for barnehagane.

Ein familiebarnehage er ein barnehage som organiserer si verksemd i private heimar. Ein førskolelærer skal vere tilsett som pedagogisk rettleiar. Førskolelæraren skal vere knytt anten til ein vanleg barnehage eller til den kommunale administrasjonen.

Ein open barnehage er ein barnehage med fast opningstid. Ei viss mengd barn er innmelde i barnehagen, men dei har ikkje avtala fast opphaldstid (timar og/eller dagar).

Opphaldstida til eit barn syner til avtala opphaldstid pr. veke, ikkje faktisk opphaldstid. Opphaldstid over 31 timar pr. veke blir rekna som heiltid, medan all opphaldstid under 31 timar i veka blir rekna som deltid/deltidsplass.

I Nordland hadde 38,6 prosent barn i alderen 0-5 år ei avtala opphaldstid i barnehage på 31 timar og over (heiltidsplass). Dette er høgare enn tilsvarende tal for heile landet, som var 33,5 prosent. Her er det store variasjonar mellom kommunane (sjå tabell 1.4). 14 kommunar hadde verdi over fylkesgjennomsnittet, medan halvparten av kommunane låg over landssnittet.

I Nordland hadde 54 prosent av barna i aldersgruppa 0-5 år plass i barnehage ved utgangen av 1997. Tilsvarende tal for aldersgruppa 1-5 år var 63 prosent.

barnehagar. Meir enn ein firedel (nær 28 prosent) av alle barna i opne barnehagar i landet hadde barnehageplass i Sør-Trøndelag.

Barnehagedekning på 63 prosent for barn 1-5 år

Av dei som gjekk i barnehagar i Nordland, hadde 68 prosent ei avtala opphaldstid på 41 timar og meir kvar veke. Det nest mest vanlege var å ha ei opphaldstid i barnehagen på 21-30 timar i veka.

Dekningsgrad = delen barn i barnehagar i forhold til barn i alt i aldersgruppa 0-5/1-5 år.

Manglande oversikt over *etterspurnad* etter barnehageplassar er ein gjennomgåande mangel i statistikken.

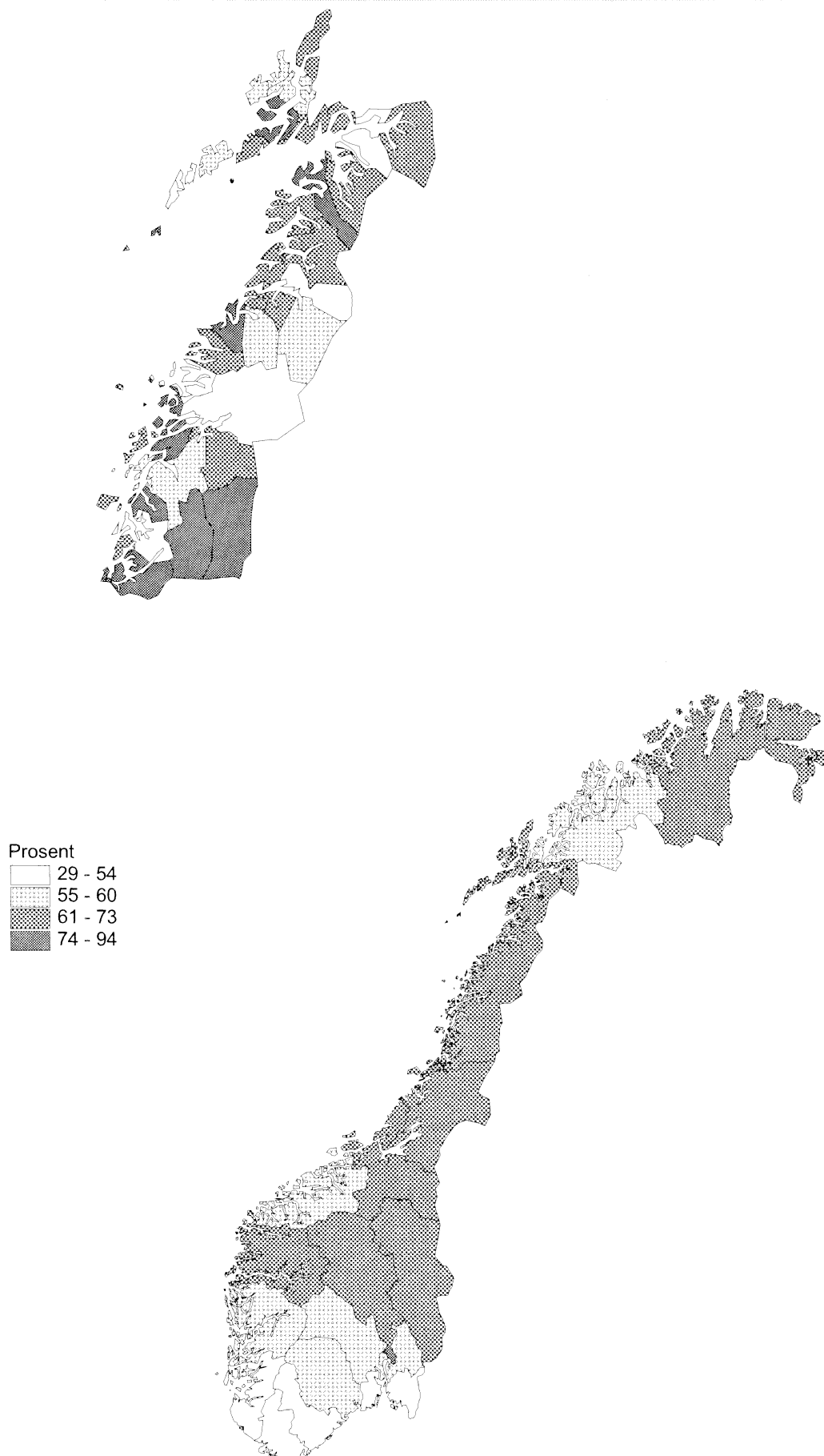
1.4. Barn i barnehagar, etter avtala oppholdstid pr. veke. Kommune. 15. desember 1997

	I alt	Oppholdstid. Timar pr. veke					Barn i barnehage pr. 1 000 barn		
		6-15	16-20	21-30	31-40	41 og over	0-5 år	1-5 år	Med oppholdstid 31 timar eller meir pr. veke
Heile landet	184 514	11 763	14 110	36 707	10 318	111 616	507	599	335
Nordland	10 561	183	585	2 192	446	7 155	536	631	386
Bodø	2 251	44	52	479	46	1 630	599	717	446
Narvik	933	-	4	80	20	829	630	734	573
Bindal	106	-	36	34	-	36	663	770	225
Sømna	104	-	17	38	8	41	584	671	275
Brønnøy	278	6	10	70	6	186	442	517	305
Vega	68	-	29	19	10	10	571	708	168
Vevelstad	26	4	-	-	17	5	684	813	579
Herøy	89	-	7	33	-	49	610	682	336
Alstahaug	316	8	8	89	10	201	517	602	345
Leirfjord	114	4	21	32	-	57	659	762	329
Vefsn	523	4	5	92	6	416	481	556	388
Grane	85	7	5	32	-	41	654	741	315
Hattfjelldal	64	6	11	22	-	25	587	762	229
Dønna	74	-	21	22	-	31	592	733	248
Nesna	136	5	7	32	6	86	687	815	465
Hemnes	201	-	59	60	12	70	546	638	223
Rana	945	2	22	171	3	747	439	522	349
Lurøy	111	-	-	45	38	28	712	811	423
Træna	26	-	8	-	-	18	565	722	391
Rødøy	59	-	8	15	3	33	421	514	257
Meløy	297	10	54	68	5	160	514	611	285
Gildeskål	106	-	21	36	-	49	693	785	320
Beiarn	50	-	1	31	-	18	521	595	188
Saltdal	182	-	23	48	-	111	517	601	315
Fauske	315	-	-	85	27	203	423	513	309
Skjerstad	42	5	5	14	10	8	636	719	273
Sørfold	90	23	-	24	-	43	563	620	269
Steigen	123	-	36	46	-	41	549	628	183
Hamarøy	105	8	-	39	-	58	700	840	387
Tysfjord	99	-	7	28	2	62	569	632	368
Lødingen	93	-	3	6	16	68	487	608	440
Tjeldsund	56	-	9	10	-	37	577	691	381
Evenes	45	-	9	21	6	9	433	506	144
Ballangen	92	4	7	36	-	45	447	497	218
Røst	33	-	7	4	-	22	579	646	386
Værøy	45	-	6	21	-	18	608	746	243
Flakstad	62	-	-	1	23	38	388	447	381
Vestvågøy	464	10	6	45	68	335	480	572	417
Vågan	396	1	6	55	17	317	581	675	490
Hadsel	418	11	10	93	11	293	637	740	463
Bø	109	-	-	-	25	84	491	590	491
Øksnes	168	-	-	3	49	116	371	436	364
Sortland	385	-	42	55	-	288	492	582	368
Andøy	252	21	3	54	2	172	547	651	377
Moskenes	25	-	-	4	-	21	243	298	204

Kjelde: Barnehagestatistikk, SSB.

Figur 1.2. Barnehagedekning for barn 1-5 år. Kommunar i Nordland og fylke. 15. desember 1997. Prosent

Kartgrunnlag: Statens kartverk

1.5. Barn i barnehagar, etter alder. Kommune. 15. desember 1997

	I alt	Alder							Barn i barnehage pr. 1 000 barn		
		0 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år og over	Uopp- gjeve	0-5 år	1-5 år
Heile landet	184 514	1 580	18 723	29 776	40 794	45 012	47 691	660	278	507	599
Nordland	10 561	100	1 197	1 817	2 323	2 469	2 624	31	-	536	631
Bodø	2 251	10	270	403	494	522	543	9	-	599	717
Narvik	933	7	125	175	216	178	226	6	-	630	734
Bindal	106	2	10	19	23	20	32	-	-	663	770
Sømna	104	-	8	18	21	27	30	-	-	584	671
Brønnøy	278	1	22	48	53	79	75	-	-	442	517
Vega	68	-	6	6	16	21	19	-	-	571	708
Vevelstad	26	-	4	8	5	3	6	-	-	684	813
Herøy	89	1	8	17	19	20	24	-	-	610	682
Alstahaug	316	2	28	52	64	94	76	-	-	517	602
Leirfjord	114	2	20	30	18	16	28	-	-	659	762
Vefsn	523	-	66	75	100	154	125	3	-	481	556
Grane	85	1	9	9	21	19	25	1	-	654	741
Hattfjelldal	64	-	8	12	12	13	19	-	-	587	762
Dønna	74	-	10	20	8	16	20	-	-	592	733
Nesna	136	4	15	25	36	29	27	-	-	687	815
Hemnes	201	-	10	37	50	48	56	-	-	546	638
Rana	945	5	103	163	221	225	227	1	-	439	522
Lurøy	111	4	20	17	26	26	18	-	-	712	811
Træna	26	-	5	5	5	8	3	-	-	565	722
Rødøy	59	2	6	7	13	14	17	-	-	421	514
Meløy	297	6	45	50	72	57	67	-	-	514	611
Gildeskål	106	-	23	24	20	20	19	-	-	693	785
Beiarn	50	-	3	10	15	11	11	-	-	521	595
Saltdal	182	2	18	26	48	31	56	1	-	517	601
Fauske	315	-	20	45	62	100	87	1	-	423	513
Skjerstad	42	1	4	6	10	8	13	-	-	636	719
Sørfold	90	4	5	10	14	25	31	1	-	563	620
Steigen	123	-	12	16	29	33	33	-	-	549	628
Hamarøy	105	-	15	16	19	30	25	-	-	700	840
Tysfjord	99	1	10	20	29	15	24	-	-	569	632
Lødingen	93	-	5	12	23	25	28	-	-	487	608
Tjeldsund	56	-	4	8	19	10	15	-	-	577	691
Evenes	45	-	3	6	7	8	20	1	-	433	506
Ballangen	92	1	9	9	20	21	29	3	-	447	497
Røst	33	2	5	6	10	7	3	-	-	579	646
Værøy	45	1	5	12	12	5	10	-	-	608	746
Flakstad	62	3	8	10	17	16	8	-	-	388	447
Vestvågøy	464	11	44	79	92	107	131	-	-	480	572
Vågan	396	10	49	60	87	92	96	2	-	581	675
Hadsel	418	9	47	81	90	93	98	-	-	637	740
Bø	109	-	20	21	15	29	23	1	-	491	590
Øksnes	168	-	16	35	43	34	40	-	-	371	436
Sortland	385	2	35	51	92	102	102	1	-	492	582
Andøy	252	6	33	54	51	53	55	-	-	547	651
Moskenes	25	-	6	4	6	5	4	-	-	243	298

Kjelde: Barnehagestatistikk, SSB.

Ordninga med utvida svangerskapspermisjon gjev alle kvinnelege arbeidstakarar rett på fødselspengar i 42 veker med full løn eller 52 veker med 80 prosent løn. Fire veker av stønadperioden er atterhalde far (fedrekvote). Tidskonto-ordninga er òg eit alternativ for småbarnsforeldre. Behovet for barnehageplassar til 0-åringar er derfor mindre enn for andre alderssteg. Dekningsgraden for aldersgruppa 1-5 år gjev derfor meir relevant informasjon enn dekningsgraden for gruppa 0-5 år.

Dess eldre, dess fleire med barnehageplass

Dess eldre barna blir, dess fleire barn har plass i barnehage. I Nordland var få 0-åringar innmelde i barnehagane pr. 15. desember 1997 (jf. tabell 1.5). Småbarn med barnehageplass, det vil seie 1-2-åringane, utgjorde 29 prosent av barnehagebarna, medan 3-5-åringane talde 7 416 eller 70 prosent.

Alder blir rekna i fylde år ved utgangen av 1997.

Nordland skilde seg ikkje nemneverdig ut frå resten av landet. Også for heile landet var det ein auke i talet på barn i barnehage dess eldre barna var. På landsbasis var mindre enn 1 prosent av 0-åringane i barnehage.

8 700 barn frå språklege og kulturelle minoritetar i norske barnehagar

Tabell 1.6 syner at ved utgangen av 1997 hadde 3 374 barn plass i barnehage på grunnlag av paragraf 9 i barnehagelova, på landsbasis. Desse barna utgjorde snautt 2 prosent av alle barnehagebarna i landet, og dei var hovudsakleg å finne i offentlege barnehagar. "Paragraf 9-barna" utgjorde 0,9 prosent av alle barn i alderen 0-5 år i landet, og i Nordland utgjorde dei 1,0 prosent.

Oslo var det fylket som hadde flest barn som var tekne opp via denne lovparagrafen, med 469 barn.

I tillegg var det 4 514 andre barn med særlege behov i barnehagane rundt om i landet. Vel 57 prosent av desse fekk ekstra ressursar. 2 890 eller nær 86 prosent av barna som fekk barnehageplass på grunnlag av paragraf 9, fekk ekstra ressursar.

Det var i alt 8 734 barn frå språklege og kulturelle minoritetar (framandspråklege barn) i barnehagar i Noreg. Oslo hadde, både absolutt og relativt til talet på barn i barnehage, klart flest barnehagebarn frå språk-

Paragraf 9 i barnehagelova har denne ordlyden: "Kommunen har ansvar for at barn med funksjonshemmingar så langt det er mulig, får plass i vanlig barnehage. Barnet skal ha prioritet ved opptak såfremt det kan ha nytte av oppholdet." Barn med særlege behov kan få tilkjend ekstra ressursar i form av friplass, ekstra utstyr i barnehagen, ekstra tilsett hjelp og anna.

Framandspråklege/minoritetsspråklege barn er alle barn som snakkar eit anna språk enn norsk, svensk, dansk eller engelsk som morsmål.

ge og kulturelle minoritetar. Dette er i tråd med busetjingsmønsteret for personar frå språklege og kulturelle minoritetar i Noreg i dag, med sterk konsentrasjon av minoritetsspråklege i hovudstaden.

Minoritetsspråklege barnehagebarn får tilbod om morsmåltrening, og tala pr. 15. desember 1997 syner at dei fleste barna som tok imot dette tilbodet, fekk morsmåltrening i 6-25 timar pr. veke.

Ikkje alle barn frå språklege og kulturelle minoritetar har morsmåltrening i barnehagen. Om lag 53 prosent av alle dei som var framandspråklege, hadde morsmåltrening i 6 timar eller meir kvar veke.

1.6. Barn med særlege behov og barn frå språklege og kulturelle minoritetar med morsmåltrening, etter talet på timar pr. veke. Fylke. 15. desember 1997

	Barn med særlege behov				Barn frå språklege og kulturelle minoritetar			
	Barn som er tekne opp etter paragraf 9 i barnehagelova		Andre barn med særlege behov		Av desse barn med morsmåltrening			Barn med morsmåltrening pr. 1 000 framandspråklege barn
	I alt	Av desse barn som får tilkjend ekstra ressursar	I alt	Av desse barn som får tilkjend ekstra ressursar	I alt	6-25 timar	26 timar eller meir	
Heile landet	3 374	2 892	4 514	2 591	8 734	2 752	1 860	528
Østfold	151	127	230	137	239	85	33	494
Akershus	333	291	567	393	596	111	61	289
Oslo	469	327	527	255	3 903	1 252	975	571
Hedmark	105	96	178	112	209	87	72	761
Oppland	99	94	146	90	162	40	23	389
Buskerud	176	152	224	129	371	131	101	625
Vestfold	139	132	172	112	264	103	70	655
Telemark	104	94	177	112	210	76	45	576
Aust-Agder	66	58	119	41	105	27	19	438
Vest-Agder	113	89	141	61	555	86	42	231
Rogaland	349	332	455	268	500	231	14	490
Hordaland	372	314	414	168	480	148	95	506
Sogn og Fjordane	58	54	71	46	102	19	38	559
Møre og Romsdal	165	150	196	116	160	76	32	675
Sør-Trøndelag	210	189	229	149	365	119	107	619
Nord-Trøndelag .	93	85	139	90	68	21	3	353
Nordland	203	160	295	159	184	39	68	582
Troms	111	100	128	93	109	22	29	468
Finnmark	58	48	106	60	152	79	33	737
Svalbard	-	-	-	-	-	-	-	-

Kjelde: Barnehagestatistikk, SSB.

1.7. Tilsette og årsverk i barnehagar, etter stilling. Kommune. 15. desember 1997

	Alle stillingar		Styrar		Pedagogisk leiar		Assistent		Tospråkleg assistent		Anna pedagogisk personale		Vaktmeister, reingjering mv.	
	Tilsette	Årsverk	Tilsette	Årsverk	Tilsette	Årsverk	Tilsette	Årsverk	Tilsette	Årsverk	Tilsette	Årsverk	Tilsette	Årsverk
Heile landet	51 793	39 311	6 145	4 662	9 757	8 372	27 054	22 450	1 164	563	2 679	1 644	4 994	1 620
Nordland	3 122	2 415	408	320	579	504	1 584	1 375	45	23	133	72	373	122
Bodø	558	484	57	53	140	131	279	262	3	2	27	16	52	20
Narvik	295	244	34	25	61	55	154	146	4	2	12	5	30	12
Bindal	35	22	5	3	5	4	19	12	-	-	1	-	5	2
Sømna	25	19	5	4	4	4	13	10	-	-	1	1	2	1
Brønnøy	83	63	14	11	16	13	39	35	1	-	3	2	10	3
Vega	16	12	2	1	3	3	6	6	-	-	2	1	3	1
Vevelstad	9	6	2	1	1	-	4	4	1	1	-	-	1	-
Herøy	32	21	6	4	3	3	18	12	1	-	1	-	3	1
Alstahaug	89	67	13	12	14	13	46	37	-	-	5	2	11	3
Leirfjord	31	24	8	6	3	3	16	13	1	-	1	1	2	1
Vefsn	153	123	16	13	29	26	90	78	1	1	3	1	14	5
Grane	28	18	2	1	6	5	15	10	1	-	1	1	3	2
Hattfjelldal	25	15	3	1	4	3	11	9	1	-	1	-	5	1
Dønna	23	17	5	5	2	2	11	9	-	-	-	-	5	1
Nesna	54	31	10	5	8	5	25	18	-	-	4	2	7	1
Hemnes	55	36	6	6	9	6	28	20	-	-	4	2	8	2
Rana	254	225	22	21	56	55	128	122	7	3	17	13	24	11
Lurøy	36	25	6	6	1	1	20	15	-	-	2	1	7	2
Træna	9	7	1	1	2	2	5	4	-	-	-	-	1	-
Rødøy	26	18	6	6	-	-	14	10	-	-	-	-	6	1
Meløy	91	68	10	8	18	16	45	39	1	-	1	1	16	4
Gildeskål	30	22	5	4	4	3	17	13	-	-	-	-	4	2
Beiarn	19	12	3	2	4	2	9	6	1	1	-	-	2	1
Saltdal	53	39	6	5	8	7	29	23	1	1	2	1	7	2
Fauske	93	75	10	8	16	14	48	43	7	4	1	1	11	4
Skjerstad	11	8	2	2	2	1	7	5	-	-	-	-	-	-
Sørfold	33	20	7	3	8	6	11	9	-	-	2	1	5	1
Steigen	35	25	5	5	7	5	16	13	-	-	1	1	6	1
Hamarøy	41	28	6	5	9	6	18	15	2	-	-	-	6	2
Tysfjord	38	28	6	4	6	5	18	15	3	1	-	-	5	2
Lødingen	24	20	4	3	5	5	12	11	-	-	1	1	2	1
Tjeldsund	18	14	3	3	3	2	8	8	-	-	1	-	3	1
Evenes	15	8	3	2	-	1	8	4	-	-	-	-	4	1
Ballangen	39	21	9	2	2	2	16	14	-	-	1	1	11	2
Røst	8	7	1	1	2	2	4	4	-	-	-	-	1	1
Værøy	14	10	1	1	3	3	8	6	-	-	-	-	2	1
Flakstad	25	19	5	5	-	-	15	13	1	-	-	-	4	1
Vestvågøy	127	104	18	15	19	16	72	64	-	-	6	5	12	4
Vågan	112	82	21	14	16	14	57	48	2	1	1	1	15	5
Hadsel	119	95	14	12	19	18	66	55	3	3	9	4	8	4
Bø	48	33	5	2	8	6	23	20	-	-	4	3	8	2
Øksnes	59	43	10	7	11	8	28	25	-	-	4	2	6	1
Sortland	126	89	17	14	20	17	63	51	-	-	11	3	15	4
Andøy	98	64	13	6	20	14	40	36	3	2	3	1	19	5
Moskenes	10	7	1	1	2	2	5	5	-	-	-	-	2	-

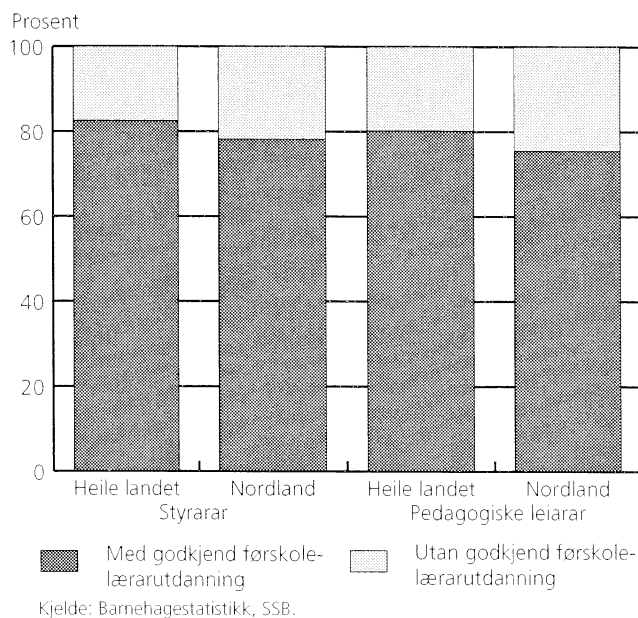
Kjelde: Barnehagestatistikk, SSB.

78 prosent av styrarane hadde godkjend utdanning

I Nordland var det i alt drygt 3 100 tilsette som utførte om lag 2 400 årsverk i 1997. Av desse var 410 tilsette som styrarar, 580 pedagogiske leiarar og 1 580 assistentar. Assistentane utgjorde 51 prosent av alle tilsette (sjå tabell 1.7).

Av styrarane hadde 78 prosent godkjend førskolelærarutdanning, medan 76 prosent av dei pedagogiske leiarane hadde slik utdanning. På landsbasis var dei tilsvarende tala 83 og 80 prosent pr. 15. desember 1997.

Figur 1.3. Prosentdel styrarar og pedagogiske leiarar med/utan godkjend førskolelærarutdanning, Nordland. 15. desember 1997

Foreldrebetalingundersøkinga omfattar heildagsopphald i kommunale barnehagar og private barnehagar med kommunalt tilskott. I tillegg kjem private barnehagar utan kommunalt tilskott. Kommunane definerer sjølve heildagsopphald.

Undersøkinga er halvårleg og kartlegg betalingsattar for heildagsopphald i barnehage for hushald med brutto årsinntekt på 100 000, 250 000 og 375 000 kroner. Utvalet dekkjer 109 kommunar, det vil seie Oslo og seks kommunar frå kvart av dei 18 andre fylka i landet.

Månadssattsane i kommunane kan variere av fleire grunnar. Blant anna har nokre barnehagar syskenrabatt, nokre har egne satsar for barn under 3 år, og nokre barnehagar har satsar avhengig av inntekt, medan andre har fastpris på barnehageplassen.

Sjå hefta om foreldrebetalingundersøkingane, til dømes Notater 98/21: *Foreldrebetalingundersøkelse. Rapport om betalingen for heildagsopphald i kommunale og private barnehager. 1. halvår 1998*, SSB, for meir informasjon.

Månadssattsane steig siste året

Barnehagesattsane auka frå januar 1997 til januar 1998, i Nordland som for landet som heilheit. Auken på landsbasis var generelt sett høgare enn auken i Nordland. Tala for Nordland, i tabell 1.8, syner at prisauken på heildags barnehageplass var på 1-4 prosent frå januar 1997 til januar 1998. Konsumprisindeksen auka med 2 prosent frå 15. januar 1997 til 15. januar 1998 (tolvmånadersveksten) (*Ukens statistikk 8/98*, SSB).

Barnehagesattsane auka for alle inntektstrinna, men den største auken fann ein for hushald med bruttoinntekt på 100 000 kroner. Den lågaste auken var for hushald med ei brutto årsinntekt på 375 000 kroner, men desse også hadde ein auke på mellom 1 og 3 prosent. Prisforskjellen var liten mellom bruttoinntekt på 250 000 og 375 000 kroner, medan sattsane for det lågaste inntekstrinnet låg på om lag 80 prosent av sattsane for dei to høgaste trinna.

1.8. Gjennomsnittlege månadssattsar og årsbetaling, for bruttoinntekt. Nordland

	Månadssats, eksklusive kostpengar			Årsbetaling, inklusive kostpengar					
	Bruttoinntekt kr			Eit barn, bruttoinntekt kr			To barn, bruttoinntekt kr		
	100 000	250 000	375 000	100 000	250 000	375 000	100 000	250 000	375 000
Jan. 97	1 918	2 328	2 450	21 542	26 044	27 390	34 153	40 907	42 926
Jan. 98	1 940	2 349	2 472	22 330	26 833	28 178	35 611	42 365	44 383
Prosentendring	1,1	0,9	0,9	3,7	3,0	2,9	4,3	3,6	3,4

Kjelde: Notater 98/21, SSB.

2. Barn og unge i skolen

Rundt 27 900 grunnskoleelevar var fordelt på 1 600 klassar, noko som gav 17,5 elevar i kvar klasse. Dette syner tal for Nordland pr. 1. september 1996. Same hausten var 8 270 lærlingar og elevar under lov om vidaregåande opplæring registrert busette i Nordland. Gjennomsnittsalderen for undervisningspersonalet i fylket, både i grunnskolen og i vidaregåande skole, låg rundt 44 år. Medan det var flest kvinnelege lærarar i grunnskolen, var det flest mannlege lærarar i den vidaregåande skolen.

Sjå *Aktuell utdanningsstatistikk 3/98*, SSB for eit oversyn over utviklinga i norsk utdanning 1980-1996. Andre nummer av serien *Aktuell utdanningsstatistikk* kan òg vere av interesse.

18 elevar i kvar klasse i grunnskolen

Nordland hadde 277 grunnskolar pr. 1. september 1996. Rundt 27 900 elevar var fordelt på 1 600 klassar, noko som gav 17,5 elevar i kvar klasse. Dette syner tala i tabell 2.1.

2.1. Grunnskolar. Talet på skolar, klassar og elevar. Kommune. 1. september 1996¹

	Skolar i alt	Klassar i alt	Elevar pr. klasse	Elevar i alt	Minoritets- språklege elevar i alt
I alt	3 308	24 597	19,8	487 398	28 217
Av dette i Noreg	3 286	24 520	19,8	486 601	28 135
Nordland	277	1 595	17,5	27 917	467
Bodø	23	218	21,6	4 707	59
Narvik	13	102	19,9	2 026	19
Bindal	5	19	12,1	229	7
Sømna	2	18	16,2	292	8
Brønnøy ...	6	44	19,4	854	8
Vega	1	9	17,3	156	-
Vevelstad .	3	8	9,3	74	4
Herøy	7	18	12,9	232	2
Alstahaug	8	48	19,3	924	20
Leirfjord ...	9	27	12,2	330	2
Vefsn	7	74	20,6	1 525	40
Grane	3	12	14,8	177	3
Hattfjelldal	4	14	13,9	194	8
Dønna	6	17	12,2	207	-
Nesna	4	16	12,9	206	-
Hemnes ...	5	31	17,0	528	16
Rana	18	140	20,1	2 815	53
Lurøy	6	21	12,1	254	-
Træna	2	6	9,5	57	-
Rødøy	10	27	9,3	250	-
Meløy	12	57	15,4	875	14
Gildeskål ..	6	25	12,5	312	-
Beiarn	2	13	13,0	169	-
Saltdal	4	28	21,8	610	14
Fauske	9	59	18,7	1 106	17
Skjerstad ...	3	13	12,1	157	-
Sørfold	6	26	12,3	319	-
Steigen	8	26	14,7	383	1
Hamarøy ...	5	20	14,4	288	6
Tysfjord	4	24	11,0	264	1
Lødingen .	3	18	16,2	292	-
Tjeldsund .	5	14	12,0	168	-
Evenes	2	10	14,1	141	5
Ballangen .	4	22	15,8	348	2
Røst	1	9	8,7	78	-
Værøy	1	7	14,0	98	-
Flakstad ...	3	14	13,9	195	-
Vestvågøy	10	69	18,6	1 284	23
Vågan	11	65	17,3	1 126	30
Hadsel	5	55	18,3	1 004	65
Bø	4	20	16,6	332	4
Øksnes	7	32	17,2	551	4
Sortland ...	9	54	19,3	1 040	15
Andøy	9	36	16,4	592	15
Moskenes	2	10	14,8	148	-

¹ Elevar i spesialklassar, eigne klassar for språklege minoritetar og norske skolar i utlandet er inkluderte.
Kjelde: NOS Regionalstatistikk 6/97, SSB.

Statistikken over elevar, skolar og klassar pr. 1. september er utarbeidd på grunnlag av summariske oppgåver om den einskilde skole. Grunnskolestatistikken er henta frå Grunnskolen informasjonssystem (GSI).

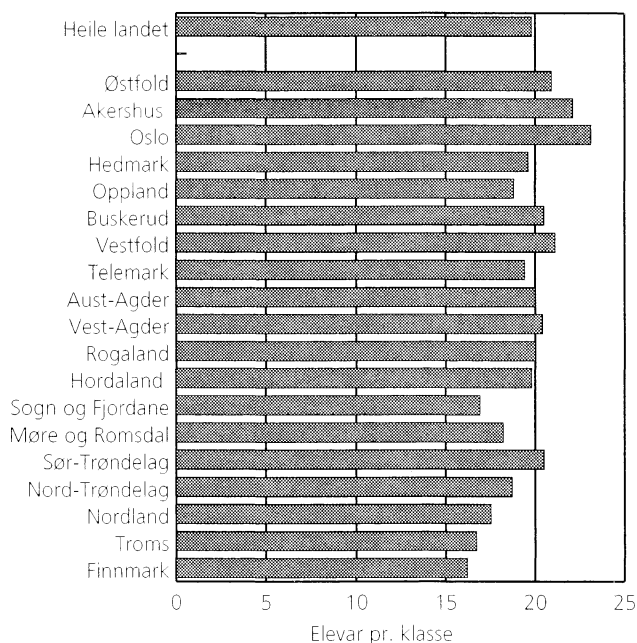
Etter som grunnskolestatistikken er ein summarisk statistikk, er det skolefylket/skolekommunen som blir registrert, ikkje bustadfylket/bustadkommunen.

Spesialklassar kan bli oppretta for elevar som har særlege behov som gjer at han/ho ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av ordinær klasseundervisning (NOU 1995:18). Kommunen avgjer om det skal opprettast eigne spesialklassar. Elevar som får spesialundervisning går ikkje automatisk i spesialklassar.

Grunnskolestatistikken pr. 1. september i teljingsåret omfattar alle skolar som etter Standard for næringsgruppering er definerte som grunnskolar, jf. lov om grunnskolen.

Sjå *NOS Utdanningsstatistikk. Grunnskolar*, SSB for fleire opplysingar.

Figur 2.1. Elevar pr. klasse i grunnskolen. Fylke. 1. september 1996

Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB

2.2. Elevar i grunnskolen, etter klassesteg, klasstype og kommune¹. 1. september 1996

	Klassesteg										Klasstype	
	I alt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Spesial- klassar	Eigne klassar for språklege minoritetar
Heile landet .	487 398	59 875	58 083	54 780	53 626	52 362	51 893	51 186	52 346	52 091	596	560
Nordland	27 917	3 404	3 358	3 031	3 032	3 019	2 969	2 943	3 034	3 107	19	1
Bodø	4 707	615	569	507	541	507	482	464	487	535	-	-
Narvik	2 026	251	257	201	201	217	232	197	258	212	-	-
Bindal	229	35	21	24	26	21	30	33	16	23	-	-
Sømna	292	36	29	42	30	32	28	42	21	32	-	-
Brønnøy	854	98	107	97	101	99	99	80	86	87	-	-
Vega	156	18	18	22	24	11	18	18	15	12	-	-
Vevelstad	74	10	6	12	6	5	7	8	4	16	-	-
Herøy	232	42	33	28	19	28	23	18	25	16	-	-
Alstahaug	924	120	126	96	112	94	100	84	87	105	-	-
Leirfjord	330	41	39	37	31	38	33	45	21	45	-	-
Vefsn	1 525	225	175	167	157	170	151	154	156	170	-	-
Grane	177	20	26	9	21	22	20	17	20	22	-	-
Hattfjelldal	194	19	24	28	21	25	16	20	24	17	-	-
Dønna	207	21	28	16	17	19	30	21	29	26	-	-
Nesna	206	25	20	22	31	17	25	17	24	25	-	-
Hemnes	528	62	64	53	57	61	53	56	56	51	15	-
Rana	2 815	335	341	320	340	306	285	303	304	281	-	-
Lurøy	254	29	27	26	26	28	34	29	24	31	-	-
Træna	57	12	6	3	8	9	4	3	5	7	-	-
Rødøy	250	23	28	33	22	30	25	36	26	27	-	-
Meløy	875	99	112	94	105	98	87	100	92	88	-	-
Gildeskål	312	31	34	34	22	24	37	35	42	49	4	-
Beiarn	169	18	23	17	22	10	16	28	19	16	-	-
Saltedal	610	70	70	72	67	69	55	80	57	70	-	-
Fauske	1 106	123	128	121	114	118	110	115	136	141	-	-
Skjerstad	157	25	21	11	21	15	20	15	13	16	-	-
Sørfold	319	41	32	28	31	41	38	28	38	42	-	-
Steigen	383	41	39	41	39	42	44	45	43	48	-	1
Hamarøy	288	34	32	37	33	28	35	25	27	37	-	-
Tysfjord	264	26	27	22	38	29	31	29	30	32	-	-
Lødingen	292	34	26	38	26	35	37	39	28	29	-	-
Tjeldsund	168	26	17	15	13	22	15	20	25	15	-	-
Evenes	141	11	11	11	10	16	27	19	20	16	-	-
Ballangen	348	37	38	41	39	36	28	42	41	46	-	-
Røst	78	10	9	7	10	6	8	9	8	11	-	-
Værøy	98	13	18	10	4	11	8	6	14	14	-	-
Flakstad	195	25	24	28	17	25	15	18	18	25	-	-
Vestvågøy	1 284	144	165	127	133	158	135	126	134	162	-	-
Vågan	1 126	126	146	124	100	125	132	127	130	116	-	-
Hadsel	1 004	99	131	106	110	107	101	125	115	110	-	-
Bø	332	29	39	50	43	39	36	32	31	33	-	-
Øksnes	551	80	64	58	56	44	65	53	65	66	-	-
Sortland	1 040	149	111	111	105	113	113	92	129	117	-	-
Andøy	592	68	73	70	61	60	67	78	62	53	-	-
Moskenes	148	8	24	15	22	9	14	12	29	15	-	-

¹ Regional eining i tabellen er skolekommune. Frå og med 1996 er elevar i spesialklassar, egne klassar for språklege minoritetar og norske skolar i utlandet inkluderte i tabellen.

Talet på elevar pr. klasse i Nordland låg under gjennomsnittet for heile landet. Tabell 2.1 syner variasjonen i snitt mellom kommunane. Det var flest elevar pr. klasse i Saltedal og færrest elevar pr. klasse på Røst.

Om lag 470 minoritetsspråklege elevar gjekk på grunnskolesteget i Nordland, noko som tilsvarar 0,3 minoritetsspråklege elevar pr. klasse i snitt. Hadsel hadde størst prosentdel minoritetsspråklege elevar med drygt 6 prosent av det totale talet på elevar. Fylkesgjennomsnittet låg på nær 2 prosent.

I alt vart 21 nye skolar oppretta på landsbasis, medan 19 grunnskolar vart lagde ned i perioden 1. september

1995 til 1. september 1996 (*Ukens statistikk 27/97*, SSB). Det vart ikkje oppretta grunnskolar, men to vart lagde ned i Nordland i denne perioden.

Førsteklassingane var det største klassesteget

Elevtalet for Nordland utgjorde 5,7 prosent av elevtalet i grunnskolen i landet 1. september 1996 (jf. tabell 2.2). Elevane i fylket fordelte seg relativt jamt på klassestega. Det var færrest elevar i 7. klasse, med 2 943 elevar pr. 1. september 1996, medan 1.-klassingane var flest, med 3 404 elevar.

Prosentdelen elevar i spesialklassar låg på eit lågare nivå i Nordland som i landet under eitt.

2.3. Elevar frå språklege minoritetar, etter kjønn, klassesteg og morsmål. Heile landet. 1. september 1996

	I alt	Kjønn		Klassesteg								
		Gutar	Jenter	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Alle morsmål	28 217	14 608	13 609	3 578	3 568	3 335	3 238	3 179	3 059	2 836	2 712	2 712
Urdu	3 845	1 991	1 854	500	425	445	416	425	436	433	393	372
Engelsk	2 304	1 192	1 112	303	323	308	271	263	250	220	189	177
Vietnamesisk	2 301	1 216	1 085	249	271	216	234	284	263	247	261	276
Spansk	1 864	951	913	234	235	227	224	218	197	176	175	178
Bosnisk/Kroastisk ..	1 760	895	865	185	205	179	192	213	207	198	189	192
Tyrkisk	1 409	729	680	187	173	168	154	164	147	154	136	126
Albansk	1 407	714	693	209	204	161	176	174	144	133	115	91
Arabisk	1 259	644	615	221	188	179	157	134	124	75	90	91
Somalisk	984	601	383	113	114	124	109	120	105	107	92	100
Persisk	829	455	374	81	69	79	90	90	93	118	98	111
Polsk	714	365	349	82	101	76	83	78	72	74	66	82
Tamil	698	368	330	98	76	83	87	72	82	73	56	71
Kurdisk	617	321	296	61	77	68	100	79	69	54	53	56
Punjabi	585	304	281	89	80	87	61	62	58	45	47	56
Tysk	571	300	271	66	86	69	66	66	58	54	56	50
Filippinsk	570	285	285	73	88	67	69	52	64	47	58	52
Islandsk	433	202	231	69	50	62	55	40	49	47	34	27
Finsk	411	199	212	71	61	49	43	46	48	45	28	20
Kinesisk	362	189	173	45	48	40	47	41	40	30	25	46
Thai	334	147	187	36	45	35	37	39	29	37	39	37
Hindi	298	158	140	45	46	31	35	29	31	26	31	24
Nederlandsk	294	158	136	35	47	32	43	27	30	25	23	32
Fransk	283	155	128	30	43	46	25	28	34	23	21	33
Serbisk	272	134	138	23	27	31	33	30	38	31	24	35
Portugisisk	263	148	115	32	36	30	33	31	29	22	24	26
Russisk	240	120	120	33	28	20	38	29	27	25	20	20
Samisk	229	110	119	21	33	34	21	24	23	24	33	16
Berbersk	226	112	114	34	25	20	17	22	15	25	38	30
Svensk	197	108	89	23	24	19	27	16	13	30	24	21
Tigrinia	149	78	71	26	18	17	14	16	20	12	17	9
Dansk	133	79	54	22	11	18	11	10	10	10	17	24
Kroatisk	132	67	65	15	20	16	12	7	16	7	21	18
Gresk	112	54	58	12	23	23	6	9	13	9	6	11
Kantonesisk	111	52	59	16	13	21	9	12	6	9	15	10
Italiensk	107	56	51	9	14	17	10	17	8	11	12	9
Khmer	67	32	35	7	5	6	9	7	8	8	11	6
Swahili	67	36	31	10	13	2	9	7	3	9	8	6
Ungarsk	62	23	39	9	9	11	8	4	9	1	9	2
Afrikaans	58	27	31	8	8	2	6	2	6	6	7	13
Koreansk	58	32	26	9	6	9	2	6	6	8	7	5
Bengali	55	25	30	3	12	9	7	7	7	2	5	3
Hebraisk	55	32	23	3	3	14	7	6	6	6	6	4
Pashto	53	27	26	9	5	9	9	1	2	4	5	9
Rumensk	49	23	26	7	7	4	7	4	7	3	4	6
Tsjekkisk	43	13	30	2	7	4	6	3	5	6	4	6
Andre	1 347	680	667	163	166	168	163	165	152	127	120	123

Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

Urdu det vanlegaste minoritetsspråket på landsbasis

Tabell 2.3 syner at det var om lag 28 200 elevar frå språklege minoritetar i den norske grunnskolen pr. 1. september 1996. Det var 1 000 færre jenter enn gutar, og det var flest elevar frå språklege minoritetar på dei lågare klassestega.

Urdu var det språket som flest grunnskoleelevar frå språkleg minoritet hadde som morsmål. Vel 3 800 elevar, eller 13,6 prosent av desse elevane, hadde urdu som morsmål. Engelsk og vietnamesisk var dei nest vanlegaste morsmåla blant elevar frå språklege minoritetar, med 8,2 prosent kvar.

Opplysingar om elevar frå språklege minoritetar (tidlegare framandspråklege elevar) byggjer på opplysingar frå den einiskilde skole og kommune og omfattar også skandinavar og andre vesteuropearar. Det blir nok utøvd noko skjønn i kvar einiskild skole når ein fastset kven som blir rekna som elev frå språkleg minoritet.

I nokre Finnmarkskommunar er ikkje samar/samisk ein språkleg minoritet. Her vil det derfor vere ein del elevar med samisk som morsmål og hovudmål. Elles i landet blir samisktalende elevar rekna som språkleg minoritet. I 1996 var 229 slike elevar registrerte i grunnskolen, noko som utgjorde mindre enn 1 prosent av elevane med eit anna morsmål enn norsk.

2.4. Elevar som avslutta 9. klasse i grunnskolen våren 1996, etter kor dei var i utdanning hausten same år. Fylke. Prosent

Bustadfylke	I alt (= 100 prosent)	Utdanning 1. oktober 1996			Ikkje i utdanning 1. oktober 1996
		Utdanning under lov om vidaregåande opplæring			
		Allmennfaglege studieretningar	Yrkesfaglege studieretningar	Anna utdanning	
Heile landet	52 005	52,8¹	42,7	1,4	3,1
Østfold	2 906	47,9	47,7	1,0	3,4
Akershus	5 198	60,6	35,7	0,9	2,7
Oslo	3 547	62,9	30,5	1,2	5,4
Hedmark	2 098	48,4	48,7	0,5	2,4
Oppland	2 134	49,5	47,4	0,9	2,2
Buskerud	2 674	51,3	45,2	0,9	2,6
Vestfold	2 509	58,2	38,5	1,4	2,0
Telemark	1 949	52,2	45,0	0,5	2,3
Aust-Agder	1 362	52,9	43,9	1,0	2,3
Vest-Agder	2 117	52,9	43,9	1,2	2,0
Rogaland	4 960	50,5	46,4	0,6	2,5
Hordaland	5 316	50,6	44,9	1,5	3,0
Sogn og Fjordane	1 514	53,2	42,9	1,8	2,1
Møre og Romsdal	3 221	51,0	43,0	3,3	2,6
Sør-Trøndelag	2 970	53,5	42,8	1,9	1,9
Nord-Trøndelag	1 697	48,1	47,5	2,2	2,2
Nordland	3 054	48,8	45,2	1,7	4,3
Troms	1 850	51,0	42,3	2,2	4,5
Finnmark	870	49,7	36,8	4,4	9,2
Uoppgjeve og utlandet	59	13,6	10,2	1,7	74,6

¹Omfattar grunnkurs for allmenne, økonomiske og administrative fag, musikk, dans og drama og idrettsfag.
Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

Avgangselevane frå 9. klasse heldt fram med utdanning

52 000 elevar gjekk ut av grunnskolen våren 1996. Av desse gjekk 3 050 i grunnskolen i Nordland. Som tabell 2.4 syner, var dei aller fleste i utdanning igjen same hausten. Av elevane som avslutta grunnskolen i Nordland, var det 4,3 prosent som ikkje var i utdanning 1. oktober 1996. For heile landet sin del låg prosentdelen på 3,1 prosent.

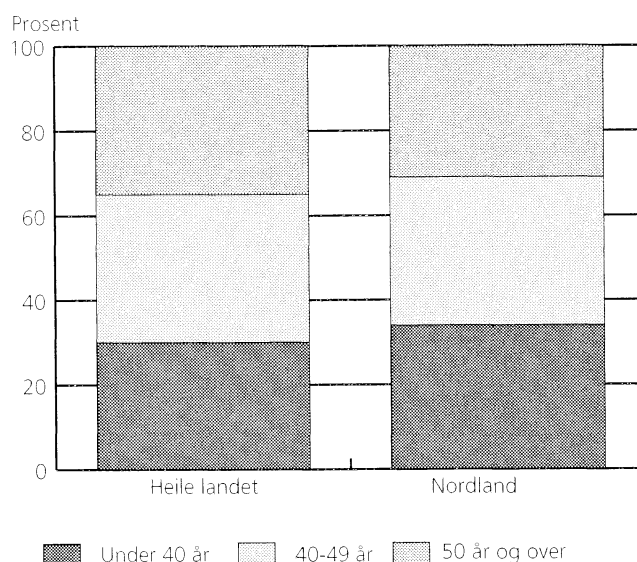
Oversikta over elevar som avsluttar grunnskolen byggjer på individoppgåver som SSB får frå fylkeskolesjefane til utarbeiding av statistikk. Desse opplysingane blir sette saman med oppgåver frå SSB over elevar i vidaregåande utdanning.

Nordland-elevane heldt fram med utdanning under lov om vidaregåande opplæring, og dei fordelte seg ganske likt på allmennfaglege studieretningar og yrkesfaglege studieretningar. Nordland skilde seg litt frå gjennomsnittet for landet her, då det på landsbasis var klart fleire som heldt fram i allmennfaglege enn i yrkesfaglege studieretningar.

31 prosent av lærarane var 50 år og over

Om lag 3 700 lærarar arbeidde i grunnskolen i Nordland pr. 1. september 1996. Nær 1 200 av dei var 50 år eller eldre, sjå tabell 2.5.

Figur 2.2. Lærarar i grunnskolen, etter alder. 1. oktober 1996. Prosent

Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

61 prosent av grunnskolelærarane i fylket var kvinner. Det største talet på kvinnelege lærarar fann ein i aldersgruppa under 40 år, med 850, medan 783 kvinnelege lærarar var 40-49 år gamle. Forholdet skilde seg frå

2.5. Lærarar i grunnskolen, etter alder og skolekommune. 1. oktober 1996

	I alt	Menn					Uopp- gjeve ¹	Kvinner					Gjenn- om- snitts- alder ²	Prosent- del 50 år og over ²
		I alt	Under 40 år	40-49 år	50 år og over	I alt		Under 40 år	40-49 år	50 år og over	Uopp- gjeve ¹			
Heile landet	56 368	18 920	4 711	6 463	7 378	368	37 448	12 116	12 695	11 933	704	44,4	34,9	
Nordland	3 735	1 465	400	525	537	3	2 270	850	783	630	7	43,6	31,3	
Bodø	466	160	49	55	56	-	306	115	99	92	-	43,5	31,8	
Narvik	250	94	27	29	38	-	156	60	48	48	-	44,0	34,4	
Bindal	50	18	2	6	10	-	32	16	7	9	-	42,6	38,0	
Sømna	42	18	7	2	9	-	24	10	6	8	-	43,3	40,5	
Brønnøy	112	44	16	11	17	-	68	24	26	18	-	43,0	31,3	
Vega	24	10	1	6	3	-	14	4	6	4	-	43,8	29,2	
Vevelstad	15	10	2	3	5	-	5	1	1	3	-	47,8	53,3	
Herøy	42	19	10	6	3	-	23	14	5	4	-	38,7	16,7	
Alstahaug	130	55	11	22	22	-	75	31	26	18	-	44,3	30,8	
Leirfjord	52	23	10	10	3	-	29	11	13	5	-	41,2	15,4	
Vefsn	174	65	18	23	24	-	109	40	39	30	-	43,2	31,0	
Grane	30	14	3	6	5	-	16	7	5	4	-	43,9	30,0	
Hattfjelldal	45	20	9	7	4	-	25	10	6	9	-	41,3	28,9	
Dønna	38	15	8	2	5	-	23	11	6	6	-	41,7	28,9	
Nesna	37	12	3	3	6	-	25	12	8	5	-	43,5	29,7	
Hemnes	81	28	5	7	16	-	53	10	22	21	-	46,6	45,7	
Rana	310	116	23	52	41	-	194	57	78	59	-	44,9	32,3	
Lurøy	48	23	9	7	7	-	25	9	10	6	-	42,4	27,1	
Træna	14	5	2	2	1	-	9	5	2	2	-	39,1	21,4	
Rødøy	64	20	11	3	6	-	44	18	19	7	-	39,1	20,3	
Meløy	142	64	20	21	23	-	78	38	25	15	-	42,0	26,8	
Gildeskål	59	20	7	6	7	-	39	18	12	9	-	41,9	27,1	
Beiarn	32	16	8	6	2	-	16	8	6	2	-	39,4	12,5	
Saltådal	81	32	6	10	16	-	49	9	22	18	-	46,2	42,0	
Fauske	138	50	15	16	19	-	88	23	35	30	-	45,2	35,5	
Skjerstad	27	13	2	7	4	-	14	7	4	3	-	44,1	25,9	
Sørfold	66	25	10	6	9	-	41	19	13	9	-	41,6	27,3	
Steigen	57	26	4	12	10	-	31	13	11	7	-	44,4	29,8	
Hamarøy	47	14	3	5	6	-	33	12	10	11	-	43,3	36,2	
Tysfjord	53	26	7	9	10	-	27	12	8	7	-	43,4	32,1	
Lødingen	40	15	4	5	6	-	25	8	8	9	-	45,8	37,5	
Tjeldsund	35	14	3	5	6	-	21	8	7	6	-	42,9	34,3	
Evenes	29	16	3	6	7	-	13	2	7	4	-	48,0	37,9	
Ballangen	54	22	4	10	8	-	32	14	12	6	-	42,7	25,9	
Røst	17	4	1	2	1	-	13	7	3	3	-	40,1	23,5	
Værøy	15	3	1	1	1	-	12	8	2	2	-	40,0	20,0	
Flakstad	33	18	-	8	7	3	15	3	1	4	7	48,0	47,8	
Vestvågøy	156	54	14	21	19	-	102	37	41	24	-	43,5	27,6	
Vågan	154	58	12	26	20	-	96	29	38	29	-	44,9	31,8	
Hadsel	132	67	15	26	26	-	65	27	25	13	-	43,8	29,5	
Bø	45	19	5	5	9	-	26	11	6	9	-	44,4	40,0	
Øksnes	66	27	6	13	8	-	39	15	13	11	-	43,7	28,8	
Sortland	125	55	14	21	20	-	70	25	21	24	-	44,4	35,2	
Andøy	82	27	4	12	11	-	55	25	14	16	-	43,4	32,9	
Moskenes	26	11	6	4	1	-	15	7	7	1	-	38,8	7,7	

¹ Grupper Uopp-gjeve omfattar lærarar ved skolar som ikkje rapporterar til Statens sentrale tenestemannsregister (SST) eller Sentralt tenestemannsregister for skoleverket (STS). ² Grupper Uopp-gjeve er ikkje teke med i berekinga av gjennomsnittsalder og prosentdel over 50 år.

Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

tala på landsbasis, der det var flest kvinnelege grunnskolelærarar i alderen 40 til og med 49 år (aldersgruppa med kortast aldersspenn). Dei manlege Nordland-lærarane talde 537 i aldersgruppa 50 år og over.

Gjennomsnittsalderen til ein lærar i grunnskolen i Nordland var 43,6 år ved utgangen av 1996. Lærarane i Nordland var dermed noko yngre enn lærarane på landsbasis der gjennomsnittsalderen låg på 44,4 år.

Ein annan måte å sjå på aldersfordelinga på, er å finne kor stor del av lærarmassen som er 50 år og over. I Nordland var 31,3 prosent av lærarane i grunnskolen i denne aldersgruppa, mot 34,9 prosent på landsbasis.

Høgare driftsutgifter pr. innbyggjar i Nordland enn for landet elles

Nordland hadde i 1996 gjennomsnittlege brutto driftsutgifter for kvar elev på 44 900 kroner. Lønsutgiftene pr. elev låg på 35 300 kroner. Dette syner tabell 2.6.

2.6. Driftsutgifter¹ til kommunale grunnskolar og barnehagar, 1996. Kroner

	Kommunale grunnskolar				Kommunale barnehagar	
	Brutto driftsutgifter pr. innbyggjar	Netto driftsutgifter pr. innbyggjar	Brutto driftsutgifter pr. elev	Lønsutgifter pr. elev	Brutto driftsutgifter pr. innbyggjar	Brutto driftsutgifter pr. innbyggjar 0-6 år
Gjennomsnitt for alle kommunar						
Oslo ikkje medrekna	4 657	4 121	41 065	32 982	1 524	15 572
Oslo medrekna	4 470	3 943	40 877	32 862	1 621	16 655
Gjennomsnitt Nordland	5 187	4 622	44 923	35 250	1 771	18 197
Bodø	4 482	4 054	37 771	26 074	1 516	13 641
Narvik	4 310	3 909	39 868	33 404	2 562	26 773
Bindal	8 077	6 864	71 314	53 472	2 679	25 668
Sømna	6 871	5 440	50 500	42 781	1 932	18 936
Brønnøy	5 613	5 090	46 875	36 803	1 831	18 392
Vega	6 094	5 053	56 603	39 885	2 183	24 906
Vevelstad	9 061	7 699	78 851	67 689	4 272	51 906
Herøy	7 510	6 725	62 375	50 112	2 725	26 655
Alstahaug	4 918	4 353	39 628	33 680	1 663	16 224
Leirfjord	6 631	5 813	47 661	40 033	2 971	27 748
Vefsn	4 359	3 902	39 159	31 838	1 224	12 866
Grane	6 376	5 757	59 689	44 056	2 715	29 795
Hattfjelldal	7 611	6 558	68 826	54 158	2 422	31 240
Dønna	7 829	7 131	64 034	48 333	2 615	30 965
Nesna	6 911	6 007	61 490	50 189	2 436	21 575
Hemnes	5 976	5 372	55 760	42 396	2 057	22 034
Rana	3 914	3 557	35 084	29 111	1 192	12 343
Lurøy	7 320	6 928	63 142	46 614	2 882	31 734
Træna	9 048	7 984	78 895	60 947	3 767	38 204
Rødøy	11 936	10 370	80 068	68 164	2 929	29 065
Meløy	5 986	5 442	47 440	38 760	2 247	22 450
Gildeskål	7 187	6 479	58 198	46 149	2 093	25 217
Beiarn	7 026	6 259	59 740	47 663	2 729	33 229
Saltdal	5 096	4 638	42 456	28 923	1 618	19 444
Fauske	4 714	4 137	42 307	33 594	1 753	19 053
Skjerstad	7 771	7 202	57 369	36 261	2 718	31 500
Sørfold	7 778	7 012	62 734	50 210	2 443	29 237
Steigen	5 985	5 535	49 136	39 118	2 078	24 321
Hamarøy	6 493	5 806	50 007	40 934	3 628	41 689
Tysfjord	6 669	5 597	61 186	51 121	2 732	31 665
Lødingen	5 207	4 568	47 325	37 353	2 306	25 932
Tjeldsund	7 847	6 897	74 077	59 179	1 641	19 418
Evenes	7 220	5 604	81 064	57 241	1 195	16 884
Ballangen	5 578	4 841	46 868	37 816	1 075	12 576
Røst	7 672	6 340	68 756	58 295	3 701	31 938
Værøy	6 750	5 957	57 378	44 806	2 604	24 100
Flakstad	5 108	4 823	54 719	38 601	1 411	12 634
Vestvågøy	4 796	4 352	40 347	31 326	1 470	14 580
Vågan	5 657	4 800	47 132	39 288	570	6 593
Hadsel	5 405	4 898	46 011	38 180	1 463	16 308
Bø	4 759	3 503	50 036	38 446	1 671	22 704
Øksnes	4 965	4 471	43 216	33 517	1 685	15 540
Sortland	5 061	4 567	43 088	32 609	1 610	14 870
Andøy	3 853	3 468	39 627	33 497	1 911	20 962
Moskenes	6 564	5 626	62 534	50 257	2 215	27 637

¹ Nokre kommunar har store endringar frå 1995 til 1996. Dette kjem blant anna av endringar i rekneskapsføring (KOSTRA, 6-årsreforma etc.)

Kjelde: NOS Regionalstatistikk 2/98, SSB.

Brutto driftsutgifter pr. innbyggjar var på om lag 5 200 kroner for kommunale grunnskolar. For kommunale barnehagar låg brutto driftsutgifter pr. innbyggjar på nær 1 800 kroner, noko som svarte til 34 prosent av utgiftene til skolane. Både for kommunale barnehagar og for kommunale grunnskolar låg brutto driftsutgifter pr.

innbyggjar i Nordland over gjennomsnittet for kommunane i landet.

Brutto driftsutgifter til kommunale barnehagar var på 18 200 kroner pr. innbyggjar 0-6 år. Dette er høgare enn landsgjennomsnittet for kommunane.

Tala i tabell 2.6 er ikkje korrigererte for føringar som blæs opp rekneskapen. Slike dobbeltføringar kan t.d. vere interne overføringar og lønskostnader som vert refunderte frå trygdeforvaltinga. Korrigererte tal finst i faktaarka "Kommunenes økonomi og tjenesteproduksjon". *NOS Kommune-Norge i tall* kan òg konsulterast.

Elevane er registrerte i skolekommunen, medan utgiftene er registrerte både i skolekommunen og som ein overføringspost i bustadkommunen. Forholdstallet brutto driftsutgifter/elevar kan derfor bli noko misvisande. I lønsutgifter pr. elev vil forholdet derimot vere riktig.

Netto driftsutgifter er driftsutgifter minus driftsinntekter på dette kapittelet i kommunerekneskapen. Døme på driftsinntekter er sjukelønsrefusjonar og overføringar frå andre kommunar ved kjøp av skoleplassar.

47 prosent av elevane vel allmenne, økonomiske og administrative fag

Tabell 2.7 syner talet på lærlingar og elevar under lov om vidaregåande opplæring i Nordland (berre personar under 19 år). Pr. 1. oktober 1996 var 8 270 lærlingar og elevar under lova busette i fylket. Om lag halvparten var gutar.

På eittårig grunnkurs og på vidaregåande kurs I var litt over 50 prosent av elevane og lærlingane gutar. Jentene var i fleirtal på vidaregåande kurs II, med 54 prosent.

Lærlingane talde 279, og av desse utgjorde gutane 66 prosent.

Statistikken over elevar blir utarbeidd på grunnlag av oppgåver om den einskilde elev. Teljingstidspunktet er 1. oktober kvart år.

Statistikken omfattar opplysingar knytt til vidaregåande skolar og/eller utdanningsaktivitetar under lov om vidaregåande opplæring. Lærlingar er òg med i statistikken.

Berre elevar som tek del i utdanning som normalt varer i minst 300 timar pr. år, er med i statistikken.

Statistikken over vidaregåande utdanning har bustadfylket/bustadkommunen som regionalt nivå, ikkje skolefylket/skolekommunen. Dette er ulikt grunnskolestatistikken og kjem av at statistikken over vidaregåande utdanning er individbasert.

Sjå *NOS Utdanningsstatistikk. Videregående skoler*, SSB for meir informasjon.

Elevar under lov om vidaregåande opplæring omfattar i hovudsak dei elevane som har valt ulike studieretningar på vidaregåande skolar. Å vere under lova inneber at skolen og læreplanen er offentleg godkjend. Elevar på folkehøgskole og på arbeidsmarknadskurs er ikkje tekne med i statistikken. Lærlingar er skilte ut som ein eigen kategori.

Av studieretningane etter Reform 94 var allmenne, økonomiske og administrative fag den studieretninga i Nordland som klart hadde flest studieplassar og flest elevar (sjå tabell 2.8). Nær 47 prosent av alle elevane under lov om vidaregåande opplæring i fylket gjekk på denne studieretninga. Deretter følgde helse- og sosialfag, mekaniske fag, elektrofag og hotell- og næringsmiddelfag.

Av lærlingane gjekk 25 prosent i lære på helse- og sosialfag. Hotell- og næringsmiddelfag og mekaniske fag hadde òg forholdsvis mange lærlingar, med 22 prosent av lærlingplassane kvar.

Fleire tek vidaregåande utdanning

I tabell 2.9 ser ein utviklinga i kor stor del av det einskilde årskullet som tok vidaregåande utdanning over dei siste 16 åra. Det har vore ein kraftig auke i perioden. I 1996 var over 90 prosent av alle 16-18-åringar i Nordland i vidaregåande utdanning. For 16-åringane var dette ein auke på om lag 28 prosentpoeng. For 18-åringane gjekk prosentdelen opp med nær 34 prosentpoeng frå 1980 til 1996.

Reform 94 førte med seg ein rett til vidaregåande utdanning (om ikkje plikt). Denne retten kan forklare noko av auken dei seinaste åra. Samstundes var det ein auke i heile perioden frå 1980, noko som ikkje kan forklarast med reformen. Tilhøva på arbeidsmarknaden påverkar også elevtala.

Fleire første- enn andregenerasjonsinnvandrarar i vidaregåande utdanning

Førstegenerasjonsinnvandrarane i Noreg er i utgangspunktet ei mykje større gruppe enn andregenerasjonsinnvandrarane. Tal pr. 1. januar 1997 syner at av 8 000 innvandrarar 16-18 år var 1 900 andregenerasjonsinnvandrarar (*Aktuelle befolkningstall 3/98*, SSB).

Om lag 14 200 av elevane i vidaregåande utdanning pr. 1. oktober 1996 hadde ikkje norsk bakgrunn. Dette syner tala i tabell 2.10. 12 300 hadde sjølve kome til Noreg som innvandrarar, medan resten var andregenerasjonsinnvandrarar.

Å ikkje ha norsk bakgrunn tyder i denne samanheng at ein er første- eller andregenerasjonsinnvandrar. Førstegenerasjonsinnvandrarar er innvandrarar som er fødte i utlandet og har to utanlandsfødde foreldre. Andregenerasjonsinnvandrarar er personar som er fødte i Noreg av to utanlandsfødde foreldre.

**2.7. Lærlingar og elevar under lov om vidaregåande opplæring¹, etter kurstype, kjønn og bustadkommune.
1. oktober 1996**

Kjønn og bustadkommune	Kurstype							Lærlingar
	I alt	Eittårige grunnkurs	Vidaregåande kurs I	Vidaregåande kurs II	Teknisk fagskole	Tilrettelagde kurs	Anna utdanning under lova	
Nordland	8 271	3 353	2 809	1 670	3	153	4	279
Menn	4 205	1 714	1 421	776	3	104	4	183
Kvinner	4 066	1 639	1 388	894	-	49	-	96
Bodo	1 384	539	498	293	-	13	-	41
Menn	696	267	246	150	-	8	-	25
Kvinner	688	272	252	143	-	5	-	16
Narvik	631	263	193	137	-	8	-	30
Menn	320	133	94	66	-	5	-	22
Kvinner	311	130	99	71	-	3	-	8
Bindal	78	31	27	16	-	-	-	4
Menn	41	17	17	5	-	-	-	2
Kvinner	37	14	10	11	-	-	-	2
Sømna	63	23	27	12	1	-	-	-
Menn	37	17	12	7	1	-	-	-
Kvinner	26	6	15	5	-	-	-	-
Bronnøy	255	107	94	46	-	3	-	5
Menn	136	61	49	24	-	1	-	1
Kvinner	119	46	45	22	-	2	-	4
Vega	44	21	14	5	-	1	-	3
Menn	17	8	5	-	-	1	-	3
Kvinner	27	13	9	5	-	-	-	-
Vevelstad	22	8	7	6	-	1	-	-
Menn	17	6	5	5	-	1	-	-
Kvinner	5	2	2	1	-	-	-	-
Herøy	60	29	14	12	-	1	-	4
Menn	23	10	7	2	-	1	-	3
Kvinner	37	19	7	10	-	-	-	1
Alstahaug	268	100	90	62	-	6	-	10
Menn	134	48	48	30	-	3	-	5
Kvinner	134	52	42	32	-	3	-	5
Leirfjord	86	38	32	11	-	2	-	3
Menn	37	18	13	3	-	-	-	3
Kvinner	49	20	19	8	-	2	-	-
Vefsn	444	165	154	97	-	8	-	20
Menn	224	87	75	42	-	6	-	14
Kvinner	220	78	79	55	-	2	-	6
Grane	48	14	21	11	-	1	-	1
Menn	19	5	8	6	-	-	-	-
Kvinner	29	9	13	5	-	1	-	1
Hattfjeldal	49	20	14	13	-	-	-	2
Menn	21	7	6	6	-	-	-	2
Kvinner	28	13	8	7	-	-	-	-
Dønna	69	24	23	17	-	2	-	3
Menn	34	11	13	8	-	1	-	1
Kvinner	35	13	10	9	-	1	-	2
Nesna	61	32	18	9	-	1	-	1
Menn	25	13	8	2	-	1	-	1
Kvinner	36	19	10	7	-	-	-	-
Hemnes	181	69	57	45	-	6	-	4
Menn	89	38	29	17	-	2	-	3
Kvinner	92	31	28	28	-	4	-	1

¹Berre lærlingar og elevar under 19 år.
Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

2.7. Læringer og elevar under lov om vidaregåande opplæring¹, etter kurstype, kjønn og bustadkommune.
 (framh.) 1. oktober 1996

Kjønn og bustadkommune	Kurstype							Læringer
	I alt	Eittårige grunnkurs	Vidaregåande kurs I	Vidaregåande kurs II	Teknisk fagskole	Tilrettelagde kurs	Anna utdanning under lova	
Nordland (framh.)								
Rana	770	298	261	177	-	23	-	11
Menn	395	167	126	74	-	17	-	11
Kvinner	375	131	135	103	-	6	-	-
Lurøy	67	28	20	15	-	3	-	1
Menn	36	16	10	7	-	2	-	1
Kvinner	31	12	10	8	-	1	-	-
Træna	14	4	7	3	-	-	-	-
Menn	6	4	2	-	-	-	-	-
Kvinner	8	-	5	3	-	-	-	-
Rødøy	67	31	26	8	-	1	-	1
Menn	35	17	12	4	-	1	-	1
Kvinner	32	14	14	4	-	-	-	-
Meløy	269	119	86	42	1	6	-	15
Menn	153	63	47	25	1	5	-	12
Kvinner	116	56	39	17	-	1	-	3
Gildeskål	102	37	33	25	-	5	-	2
Menn	60	19	23	13	-	3	-	2
Kvinner	42	18	10	12	-	2	-	-
Beiarn	56	26	16	7	-	3	-	4
Menn	29	14	7	3	-	3	-	2
Kvinner	27	12	9	4	-	-	-	2
Saltdal	212	77	76	45	-	3	-	11
Menn	113	43	41	20	-	2	-	7
Kvinner	99	34	35	25	-	1	-	4
Fauske	371	157	120	69	-	13	-	12
Menn	202	82	69	33	-	11	-	7
Kvinner	169	75	51	36	-	2	-	5
Skjerstad	35	19	12	4	-	-	-	-
Menn	19	15	4	-	-	-	-	-
Kvinner	16	4	8	4	-	-	-	-
Sørfold	98	41	36	15	-	2	-	4
Menn	50	20	19	8	-	2	-	1
Kvinner	48	21	17	7	-	-	-	3
Steigen	133	65	29	31	-	1	-	7
Menn	66	30	12	19	-	-	-	5
Kvinner	67	35	17	12	-	1	-	2
Hamarøy	63	25	26	10	-	2	-	-
Menn	36	11	16	7	-	2	-	-
Kvinner	27	14	10	3	-	-	-	-
Tysfjord	79	35	30	12	-	1	-	1
Menn	37	11	18	6	-	1	-	1
Kvinner	42	24	12	6	-	-	-	-
Lødingen	103	34	41	25	-	1	-	2
Menn	62	20	25	14	-	1	-	2
Kvinner	41	14	16	11	-	-	-	-
Tjeldsund	66	33	22	8	-	1	-	2
Menn	36	20	13	1	-	1	-	1
Kvinner	30	13	9	7	-	-	-	1
Evenes	75	28	23	20	-	-	-	4
Menn	42	17	12	11	-	-	-	2
Kvinner	33	11	11	9	-	-	-	2

¹Berre læringer og elevar under 19 år.

2.7. Lærlingar og elevar under lov om vidaregåande opplæring¹, etter kurstype, kjønn og bustadkommune.
 (framh.) 1. oktober 1996

Kjønn og bustadkommune	I alt	Kurstype						Lærlingar
		Eittårige grunnkurs	Vidaregåande kurs I	Vidaregåande kurs II	Teknisk fagskole	Tilrettelagde kurs	Anna utdanning under lova	
Nordland (framh.)								
Ballangen	97	30	29	24	-	3	-	11
Menn	53	14	16	12	-	3	-	8
Kvinner	44	16	13	12	-	-	-	3
Røst	23	11	3	7	-	-	-	2
Menn	10	4	2	3	-	-	-	1
Kvinner	13	7	1	4	-	-	-	1
Værøy	17	8	4	5	-	-	-	-
Menn	13	8	2	3	-	-	-	-
Kvinner	4	-	2	2	-	-	-	-
Flakstad	51	15	20	14	-	1	1	-
Menn	24	7	8	7	-	1	1	-
Kvinner	27	8	12	7	-	-	-	-
Vestvågøy	386	166	138	59	-	9	-	14
Menn	183	81	62	26	-	5	-	9
Kvinner	203	85	76	33	-	4	-	5
Vågan	339	142	124	63	-	7	-	3
Menn	165	71	62	26	-	4	-	2
Kvinner	174	71	62	37	-	3	-	1
Hadsel	274	113	92	49	-	6	-	14
Menn	126	53	44	19	-	4	-	6
Kvinner	148	60	48	30	-	2	-	8
Bo	101	34	31	26	-	1	-	9
Menn	45	15	13	10	-	1	-	6
Kvinner	56	19	18	16	-	-	-	3
Øksnes	153	68	51	28	-	-	-	6
Menn	77	33	26	13	-	-	-	5
Kvinner	76	35	25	15	-	-	-	1
Sortland	277	126	98	45	-	6	-	2
Menn	143	64	52	21	-	5	-	1
Kvinner	134	62	46	24	-	1	-	1
Andøy	183	74	65	33	1	1	1	8
Menn	99	37	40	15	1	-	1	5
Kvinner	84	37	25	18	-	1	-	3
Moskenes	47	26	7	9	-	1	2	2
Menn	20	12	3	3	-	-	2	-
Kvinner	27	14	4	6	-	1	-	2

¹Berre lærlingar og elevar under 19 år.

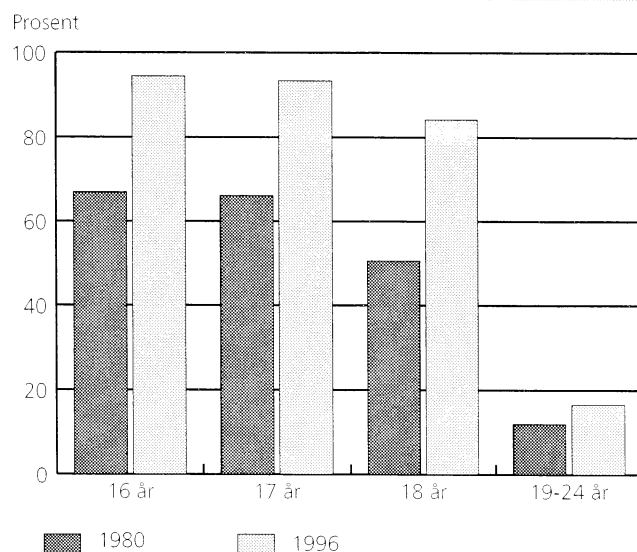
2.8. Lærlingar og elevar under lov om vidaregåande opplæring¹, etter utdanninga si art (kurstype og studieretning). Nordland. 1. oktober 1996

Kurstype

Studieretning	I alt	Eittårige grunnkurs	Vidaregåande kurs I	Vidaregåande kurs II	Teknisk fagskole	Tilrettelagde kurs	Anna utdanning under lova	Lærlingar
Nordland	8 271	3 353	2 809	1 670	3	153	4	279
Studieretningar etter Reform 94								
Allmenne, økonomiske og administrative fag								
	3 867	1 327	1 309	1 172	-	56	-	3
Musikk, dans og drama								
	214	88	73	53	-	-	-	-
Idrettsfag								
	350	171	99	80	-	-	-	-
Helse- og sosialfag								
	948	413	340	106	-	18	-	71
Naturbruk								
	319	131	99	63	-	13	-	13
Formgivingsfag								
	408	240	112	38	-	7	-	11
Hotell- og næringsmiddelfag								
	474	229	159	6	-	18	-	62
Byggfag								
	188	88	79	11	-	-	-	10
Tekniske byggfag								
	117	50	53	9	-	-	-	5
Elektrofag								
	582	272	206	73	-	-	-	31
Mekaniske fag								
	718	312	249	57	-	39	-	61
Kjemi- og prosessfag								
	49	23	19	-	-	-	-	7
Trearbeidsfag								
	26	9	12	-	-	2	-	3
Studieretningar før Reform 94								
Allmenne fag								
	2	-	-	2	-	-	-	-
Handverks- og industrifag								
	3	-	-	-	3	-	-	-
Fiskeri- og sjøfartsfag ...								
	4	-	-	-	-	-	4	-
Ingen studieretningskode								
	2	-	-	-	-	-	-	2

¹ Berre lærlingar og elevar under 19 år.

Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

Figur 2.3. Elevar i vidaregåande utdanning i prosent av registrert årskull, etter alder. Nordland. 1980 og 1996

Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

2.9. Elevar i vidaregåande utdanning i prosent av registrert årskull, etter alder. Nordland. 1980, 1985, 1990-1996

	16 år	17 år	18 år	16-18 år
1980	66,9	66,0	50,6	61,5
1985	79,5	77,2	64,3	73,7
1990	88,8	84,3	75,9	82,8
1991	89,5	86,1	77,5	84,2
1992	90,6	86,4	79,7	85,4
1993	90,2	88,8	79,5	85,9
1994	94,6	88,8	83,6	89,0
1995	94,6	93,0	82,8	90,1
1996	94,4	93,3	84,2	90,6

Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

Dei fleste førstegenerasjonsinnvandrarane i vidaregåande utdanning var 19 år og over. På dette området skil dei seg frå andregenerasjonsinnvandrarane og elevane utan innvandrarakgrunn, som stort sett var under 19 år.

Hovudvekta av førstegenerasjonsinnvandrarane kom frå Asia (44 prosent) og Europa (36 prosent). Andre-generasjonsinnvandrarane i vidaregåande utdanning hadde også i stor grad bakgrunn frå desse to

2.10. Elevar, etter alder, innvandringskategori og landbakgrunn. Heile landet. 1. oktober 1996

Innvandringskategori og landbakgrunn	I alt	Alder				Innvandringskategori og landbakgrunn	I alt	Alder			
		16 år og under	17 år	18 år	19 år og over			16 år og under	17 år	18 år	19 år og over
I alt	235 496	50 696	49 859	47 164	87 777	Sør-Amerika i alt	681	70	103	81	427
Utan norsk bakgrunn i alt	14 233	1 867	2 095	1 843	8 428	Av dette					
Forstegenerasjons- innvandrere utan norsk bakgrunn	12 339	1 303	1 554	1 402	8 080	Chile	490	58	77	62	293
Europa i alt	4 413	625	626	543	2 619	Oseania i alt	35	1	9	13	12
Av dette						Uoppgjeve	-	-	-	-	-
Danmark	334	36	41	46	211	Norden	854	126	104	94	530
Island	127	39	17	14	57	EU	1 171	138	148	129	756
Sverige	290	41	39	25	185	Andre generasjons- innvandrere¹	1 894	564	541	441	348
Jugoslavia	516	63	84	59	310	Europa i alt	567	170	133	126	138
Polen	400	63	61	57	219	Av dette					
Storbritannia	136	19	18	12	87	Danmark	78	13	19	21	25
Tyrkia	424	69	80	60	215	Sverige	36	11	5	10	10
Tyskland	134	19	16	13	86	Jugoslavia	102	32	26	22	22
Bosnia-Hercegovina ..	1 321	200	167	166	788	Tyrkia	128	52	34	21	21
Afrika i alt	1 584	92	112	116	1 264	Afrika i alt	141	53	45	27	16
Av dette						Av dette					
Etiopia	225	13	12	15	185	Marokko	87	32	30	18	7
Ghana	82	3	11	4	64	Asia i alt	1 124	322	348	272	182
Marokko	186	13	21	22	130	Av dette					
Somalia	618	41	48	37	492	India	162	51	52	38	21
Asia i alt	5 376	494	664	602	3 616	Pakistan	751	175	223	204	149
Av dette						Vietnam	107	54	40	10	3
Sri Lanka	547	36	50	42	419	Nord- og Mellom- Amerika i alt	16	4	3	3	6
Filippinene	345	24	39	23	259	Sør-Amerika i alt	44	15	12	12	3
India	227	20	22	24	161	Oseania i alt	2	-	-	1	1
Iran	914	113	89	70	642	Uoppgjeve	-	-	-	-	-
Irak	310	19	33	26	232	Norden	163	36	34	45	48
Kina	132	13	8	21	90	EU	243	60	51	61	71
Pakistan	681	97	123	100	361						
Thailand	250	16	35	38	161						
Vietnam	1 587	117	221	225	1 024						
Nord- og Mellom- Amerika i alt	250	21	40	47	142						
Av dette											
USA	119	15	22	23	59						

¹ Norskfødde med to utlandsfødde foreldre.

Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

verdensdelane. Av andregenerasjonsinnvandrane 16 år og under hadde 57 prosent bakgrunn frå asiatiske land, medan 30 prosent hadde europeisk bakgrunn. Av 17- og 18-åringane hadde i underkant av to tredelar bakgrunn frå Asia, medan i overkant av ein firedel hadde europeisk bakgrunn.

54 prosent med generell studiekompetanse var ikkje i utdanning same hausten

Noko under 37 600 elevar og privatistar fullførte ei utdanning som gav generell studiekompetanse våren 1996. Talet gjeld for heile landet og finst i tabell 2.11. Litt under halvparten av desse var under utdanning på-

følgjande haust. Troms hadde den høgaste prosentdelen som *ikkje* heldt fram, medan det var flest frå Oslo som heldt fram med utdanning same hausten.

Talet på mannlege elevar og privatistar som fekk generell studiekompetanse våren 1996 var 17 400, eller 46 prosent av totalen. Nær 60 prosent av dei mannlege uteksaminerte elevane og privatistane var ikkje i utdanning same hausten. Det var 68,2 prosent gutar frå Oppland og 50,6 prosent frå Oslo som ikkje heldt fram med utdanninga same haust.

2.11. Elevar og privatistar som fullførte ei utdanning som gjev generell studiekompetanse våren 1996, etter kor dei var i utdanning hausten same år, bustadfylke og kjønn. Prosent

	I utdanning 1. oktober 1996				Ikkje i utdanning 1. oktober 1996	I utdanning 1. oktober 1996				Ikkje i utdanning 1. oktober 1996	
	I alt (=100 prosent)	Vidare- gåande utdanning	Høg- skolar	Uni- versitet		I alt (=100 prosent)	Vidare- gåande utdanning	Høg- skolar	Uni- versitet		
Heile landet	37 557¹	14,2	16,8	15,2	53,7						
Østfold	2 335	14,3	16,9	12,3	56,5	Hordaland	1 726	13,9	12,5	19,5	54,1
Akershus	3 558	14,4	12,0	21,1	52,5	Sogn og Fjordane	473	8,9	19,2	13,7	58,1
Oslo	2 864	15,1	10,9	26,8	47,1	Møre og Romsdal	1 003	11,0	19,1	9,7	60,2
Hedmark	1 609	16,3	17,0	12,8	53,8	Sør-Trøndelag	1 126	13,3	11,5	15,5	59,8
Oppland	1 685	14,2	18,5	8,7	58,5	Nord-Trøndelag	519	15,6	14,1	11,9	58,4
Buskerud	1 794	15,4	17,5	13,3	53,7	Nordland	876	13,2	17,1	9,5	60,2
Vestfold	1 575	14,9	15,7	16,1	53,3	Troms	673	10,0	12,9	10,8	66,3
Telemark	1 553	19,0	19,4	12,1	49,4	Finnmark	245	9,4	22,4	7,8	60,4
Aust-Agder ...	1 090	18,7	17,6	7,7	56,0	Uoppgjeve og utlandet	61	4,9	3,3	-	91,8
Vest-Agder ...	1 335	13,3	27,0	6,1	53,5	Kvinner	20 153	14,8	19,0	17,6	48,7
Rogaland	3 321	14,2	20,0	10,5	55,2	Østfold	1 267	15,9	20,4	14,7	49,0
Hordaland	3 686	13,3	14,5	21,2	51,0	Akershus	1 815	14,7	12,6	25,6	47,2
Sogn og Fjordane	1 166	9,9	22,6	12,1	55,3	Oslo	1 395	14,6	10,4	31,3	43,4
Møre og Romsdal	2 235	11,9	19,5	12,4	56,2	Hedmark	903	17,7	20,0	16,6	45,6
Sør-Trøndelag	2 477	14,3	14,3	18,3	53,2	Oppland	961	15,4	22,2	11,2	51,2
Nord-Trøndelag	1 188	15,6	18,6	16,2	49,7	Buskerud	931	15,9	20,7	16,0	47,4
Nordland	1 934	14,2	18,7	13,7	53,5	Vestfold	811	16,2	16,6	17,3	49,9
Troms	1 471	9,9	15,2	13,4	61,5	Telemark	926	19,9	20,4	12,3	47,4
Finnmark	555	12,3	22,9	10,3	54,6	Aust-Agder ...	582	18,9	20,3	9,3	51,5
Uoppgjeve og utlandet	126	2,4	1,6	1,6	94,4	Vest-Agder ...	737	13,6	31,1	7,5	47,9
Menn	17 404	13,6	14,4	12,5	59,5	Rogaland	1 689	15,0	24,1	13,3	47,6
Østfold	1 068	12,4	12,8	9,5	65,4	Hordaland	1 960	12,8	16,2	22,8	48,3
Akershus	1 743	14,1	11,5	16,5	58,0	Sogn og Fjordane	693	10,7	25,0	11,0	53,4
Oslo	1 469	15,5	11,4	22,5	50,6	Møre og Romsdal	1 232	12,7	19,8	14,6	52,9
Hedmark	706	14,6	13,2	7,9	64,3	Sør-Trøndelag	1 351	15,1	16,6	20,7	47,7
Oppland	724	12,7	13,7	5,4	68,2	Nord-Trøndelag	669	15,5	22,1	19,4	42,9
Buskerud	863	14,9	14,0	10,4	60,6	Nordland	1 058	14,9	19,9	17,2	47,9
Vestfold	764	13,6	14,7	14,8	56,9	Troms	798	9,8	17,2	15,5	57,5
Telemark	627	17,7	18,0	11,8	52,3	Finnmark	310	14,5	23,2	12,3	50,0
Aust-Agder ...	508	18,5	14,6	5,9	61,0	Uoppgjeve og utlandet	65	-	-	3,1	96,9
Vest-Agder ...	598	13,0	22,1	4,5	60,4						
Rogaland	1 632	13,4	15,8	7,7	63,1						

¹Omfattar allmennfagleg linje, handel- og kontorlinje og teknisk fagskole.
Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

Totalt sett gjekk dei fleste av gutane som heldt fram med utdanninga si 1. oktober 1996 på høyskolar.

Dei kvinnelege elevane og privatistane utgjorde våren 1996 54 prosent av alle elevane og privatistane som fullførte ei utdanning som gav generell studiekompetanse. Jentene heldt i større grad enn gutane fram med utdanninga si same hausten. Det var 57,1 prosent jenter frå Nord-Trøndelag som heldt fram med utdanninga, mot 42,5 prosent av jentene frå Troms.

Differansen mellom prosentdelen jenter og prosentdelen gutar som heldt fram med utdanning same haust var på nær 11 prosentpoeng. Verneplikta kan vere ein del av forklaringa på at så mange gutar ikkje er i utdanning same hausten som dei har fått generell studiekompetanse.

Som for gutane sin del var det også flest jenter som heldt fram med utdanning på ein høyskole 1. oktober 1996.

Finmark med den lågaste gjennomsnittsalderen for lærarar i vidaregåande skole

29 100 lærarar underviste i vidaregåande skolar i Noreg. Det var fleire manlege enn kvinnelege lærarar. 59 prosent av lærarane var menn.

På landsbasis var det flest lærarar i alderen 40-49 år i vidaregåande skolar 1. oktober 1996. Nær 37 prosent av lærarane var i denne aldersgruppa og gjorde ho til den største, trass i at det var den aldersgruppa som hadde kortast aldersspenn (jf. tabell 2.12).

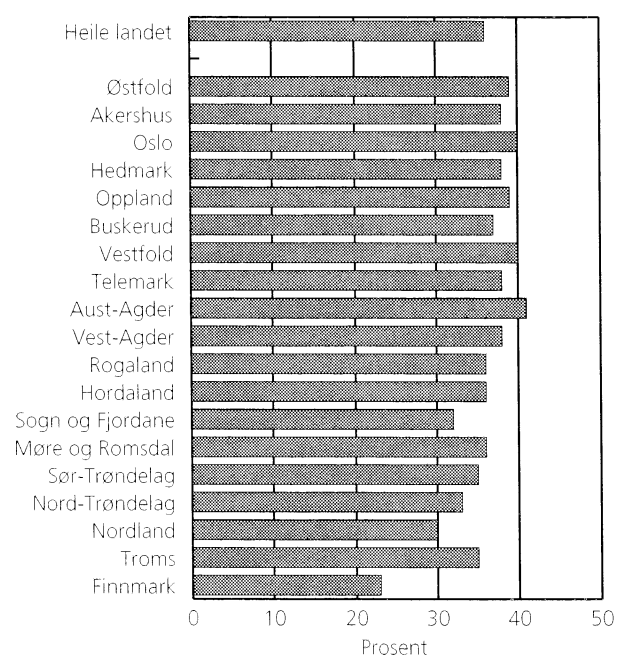
2.12. Lærarar i vidaregåande skole, etter alder og skolefylke. 1. oktober 1996

	I alt					Menn					Kvinner					Gjen- snitts- alder ²	Pro- sent- del 50 år og over ²
	I alt	Under 40 år	40- 49 år	50 år og Uopp- over gjeve ¹	Uopp- gjeve ¹	I alt	Under 40 år	40- 49 år	50 år og Uopp- over gjeve ¹	Uopp- gjeve ¹	I alt	Under 40 år	40- 49 år	50 år og Uopp- over gjeve ¹	Uopp- gjeve ¹		
Heile landet	29082	7225	9958	9838	2061	17021	3441	5792	6572	1216	12061	3784	4166	3266	845	45,4	36,4
Østfold	1464	309	531	527	97	831	142	299	336	54	633	167	232	191	43	46,2	38,6
Akershus ...	2441	613	834	902	92	1219	262	406	498	53	1222	351	428	404	39	45,8	38,4
Oslo	2797	491	628	760	918	1402	216	286	386	514	1395	275	342	374	404	46,1	40,4
Hedmark ...	1172	329	393	450	-	702	166	237	299	-	470	163	156	151	-	45,6	38,4
Oppland ...	1289	287	490	496	16	777	136	297	335	9	512	151	193	161	7	46,2	39,0
Buskerud ..	1419	369	473	503	74	806	180	261	312	53	613	189	212	191	21	45,4	37,4
Vestfold	1296	261	475	498	62	780	109	291	336	44	516	152	184	162	18	46,5	40,4
Telemark ...	1050	250	386	394	20	598	124	221	242	11	452	126	165	152	9	45,8	38,3
Aust-Agder	746	163	267	294	22	496	80	167	231	18	250	83	100	63	4	46,7	40,6
Vest-Agder	1071	239	363	371	98	689	123	220	264	82	382	116	143	107	16	46,1	38,1
Rogaland ..	2370	604	793	777	196	1431	297	453	561	120	939	307	340	216	76	45,0	35,7
Hordaland.	2877	704	1005	970	198	1737	356	569	698	114	1140	348	436	272	84	45,6	36,2
Sogn og Fjordane ...	801	246	286	247	22	510	113	188	195	14	291	133	98	52	8	44,0	31,7
Møre og Romsdal....	1663	436	614	581	32	1055	217	408	406	24	608	219	206	175	8	45,2	35,6
Sør- Trøndelag .	1963	515	671	650	127	1128	245	393	430	60	835	270	278	220	67	45,1	35,4
Nord- Trøndelag .	1120	314	423	365	18	688	137	269	268	14	432	177	154	97	4	45,0	33,1
Nordland ...	1779	567	660	530	22	1123	292	421	400	10	656	275	239	130	12	43,9	30,2
Troms	1141	287	429	378	47	688	138	257	271	22	453	149	172	107	25	45,3	34,6
Finnmark ...	618	241	235	142	-	359	108	148	103	-	259	133	87	39	-	42,1	23,0
Svalbard....	5	-	2	3	-	2	-	1	1	-	3	-	1	2	-	50,6	60,0

¹Gruppen Uoppgjeve omfattar lærarar ved skolar som ikkje rapporterer til Statens sentrale tenestemannsregister (SST) eller Sentralt tenestemannsregister for skoleverket (STS). ²Gruppen Uoppgjeve er ikkje teke med i berekninga av gjennomsnittsalder og prosentdel over 50 år.
Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

Figur 2.4. Prosentdel lærarar 50 år og over i vidaregåande skole. Fylke. 1. oktober 1996

Kjelde: Utdanningsstatistikk, SSB.

Gjennomsnittsalderen på lærarar i norske vidaregåande skolar var 45,4 år i 1996. Finnmark hadde den lågaste gjennomsnittsalderen av fylka, med 42,1 år, og Aust-Agder hadde den høgaste gjennomsnittsalderen for lærarar, med 46,7 år. I Nordland låg snittet på 43,9 år.

I alt var 36,4 prosent av lærarane 50 år eller eldre. I Finnmark var det ein nemneverdig mykje mindre del som var over 50 år. Berre 23,0 prosent av lærarane i dei vidaregåande skolane i fylket var i aldersgruppa 50 år og over. I Aust-Agder, som toppa lista over prosentdelar med lærarar 50 år eller eldre, var prosentdelen 40,6. Oslo og Vestfold låg nært opp til Aust-Agder. At Finnmark hadde så få lærarar over 50 år, vitnar om at mange lærarar reiser til Finnmark, men dei blir ikkje der. Avskrivninga på studielån trekkjer venteleg ein del unge lærarar nordover.

Østfold med lågaste driftsutgifter pr. elev/lærling i vidaregåande opplæring

Landstabell 2.13 syner at elevvar i vidaregåande opplæring hovudsakleg gjekk i offentlege skolar i 1996. Det var sju elevvar for kvart lærarårsverk i offentlege vidaregåande skolar.

2.13. Vidaregående opplæring. Struktur og nøkkeltal

	Drifts- utgifter pr. innbyggjar	Av dette utgifter til løn pr. innbyggjar	Elevlar og lærlingar i alt	Elevlar i offentlege skolar i forhold til elevlar i alt	Elevlar i allmennfag i forhold til elevlar i alt	Elevlar/ lærlingar 16-18 år i forhold til alle innbygg- jarar 16-18 år	Elevlar i offentlege vidaregå- ande skolar pr. lærar- årsverk	Drifts- utgifter pr. elev og lærling	Av dette utgifter til løn pr. elev og lærling
Vidaregåande opplæring 1996 i alt	2 554	1 939	203 714	94,5	56,0	90,9	7,0	57 534	48 001
Østfold	2 154	1 740	11 082	96,2	51,8	91,3	7,5	48 270	43 573
Akershus	2 221	1 796	19 141	93,0	63,6	90,8	7,6	54 457	46 336
Oslo	1 782	1 260	14 564	88,8	64,2	84,3	6,7	66 298	48 206
Hedmark	2 621	2 003	8 062	97,4	51,2	92,0	7,0	61 959	52 664
Oppland	2 624	1 909	8 725	97,0	54,7	92,3	7,0	56 477	46 363
Buskerud	2 654	2 076	10 167	93,3	56,1	90,9	7,3	63 585	53 549
Vestfold	2 660	2 014	9 787	95,3	60,8	91,8	7,4	57 890	48 670
Telemark	2 466	1 877	7 820	97,1	52,9	91,8	7,1	52 766	46 488
Aust-Agder	2 842	2 100	5 334	97,1	54,7	91,2	7,1	54 747	46 464
Vest-Agder	3 134	2 081	8 207	96,3	55,6	91,9	8,0	59 272	45 330
Rogaland	2 492	2 056	19 610	92,7	54,0	92,3	7,9	48 333	44 245
Hordaland	2 645	1 987	21 038	93,8	54,6	91,1	7,3	56 475	46 660
Sogn og Fjordane	3 149	2 079	5 512	96,4	54,3	90,9	6,9	63 510	46 975
Møre og Romsdal	2 746	2 165	12 720	96,8	54,2	90,2	7,4	53 517	47 463
Sør-Trøndelag	2 870	2 225	11 693	91,2	56,1	93,1	5,8	68 262	57 200
Nord-Trøndelag	3 301	2 524	6 952	96,7	50,9	93,4	6,2	62 269	52 881
Nordland	2 732	2 109	12 081	97,3	51,2	89,4	6,2	55 903	47 491
Troms	3 016	2 025	7 146	96,6	55,2	88,4	6,2	65 714	49 411
Finnmark	2 980	2 288	3 378	97,7	54,1	80,5	5,4	68 862	59 135
1996 i alt	2 554	1 939	203 714	94,5	56,0	90,9	7,0	57 534	48 001
1995 i alt	2 237	1 705	200 365	94,7	51,5	88,8	7,2	51 022	40 954
1994 i alt	2 207	1 695	204 590	94,6	48,2	87,2	7,4	54 046	41 514
1993 i alt	2 145	1 671	211 309	94,8	42,5	85,3	7,6	49 993	38 953
1992 i alt	2 152	1 679	215 910	95,0	41,6	84,3	7,7	48 564	37 893
1991 i alt	2 074	1 604	216 471	94,9	40,8	82,7	.	46 286	35 805

Kjelde: Aktuell utdanningsstatistikk og NOS Kommune-Norge i tall, SSB.

Driftsutgiftene for kvar elev og lærling var på 57 500 kroner. Av dette gjekk 48 000 kroner til løn. Østfold og deretter Rogaland hadde dei lågaste driftsutgiftene pr. elev og lærling i vidaregåande opplæring. Dei høgaste driftsutgiftene hadde Finnmark.

Driftsutgiftene pr. elev/lærling har auka på 1990-talet. På landsbasis auka utgiftene med over 11 000 i løpande kroner frå 1991 til 1996.

3. Unge på arbeidsmarknaden

Tenåringar i alderen 16-19 år utgjorde 3,2 prosent av arbeidstakarane i Nordland 4. kvartal 1997. Dei arbeidde helst deltid, truleg kombinert med skolegang. 53 prosent arbeidde mellom 4 og 19 timar i veka.

Talmaterialet i dette kapittelet er henta frå ulike kjelder: Dei kvartalsvise arbeidskraftundersøkingane (AKU) og register. Tala i AKU er baserte på intervju med eit utval av folkemengda (24 000 personar i kvartalet). For tal frå utvalsundersøkingar som AKU må ein ta omsyn til utvalsvariansen ved tolking av tala. Mange mindre endringar og skilnader er ikkje utsegnskraftige. Tabellane 3.1, 3.2 og 3.7 syner tal frå AKU.

Arbeidstakar-/arbeidsgivarregisteret gjev ei fullteljing. Dette gjer at det kan lagast tal på lågt regionalt nivå. Tabellane 3.3 og 3.4 har tal frå registeret. Tabellane 3.5 og 3.6 har tal frå Arbeidsdirektoratet sine oversikter over alle som registrerer seg som arbeidslause ved arbeidskontora.

Sjå *NOS Arbeidsmarkedsstatistikk*, *NOS Regionalstatistikk* (emne 06) og hefte med grunntabellar frå AKU (Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk), alle frå SSB, for meir informasjon. Arbeidsdirektoratet sine publikasjonar kan òg vere av interesse.

Frå 1970-åra til midt i 1980-åra varierte yrkesfrekvensen for unge i alderen 16-19 år stort sett mellom 40 og 45 prosent på landsbasis. I tidsrommet 1987-1993 gjekk denne frekvensen kraftig ned for heile ungdomsgruppa, før yrkesdeltakinga steig kraftig frå 1995 til 1997. Samstundes var det ein sterk vekst i sysselsetjinga generelt. Yrkesfrekvensen for 16-19-åringar var likevel 8 prosentpoeng lågare i 1997 enn under høgkonjunkturen i 1987 (AKU).

Fleire unge under utdanning enn i arbeidsstyrken

Tabell 3.1 syner at 16-19-åringane utgjorde 6,7 prosent av alle personar 16-74 år i landet i 1997. Som del av arbeidsstyrken utgjorde desse tenåringane nær 4 pro-

sent. Fleirtalet av dei sysselsette tenåringane har berre ein deltidsjobb ved sida av skolegangen (sjå òg tabell 3.2).

16-19-åringane utgjorde halvparten av dei som var under utdanning og samstundes utanfor arbeidsstyrken. 55 000 gutar og 57 000 jenter av i alt 222 000 var under utdanning på heiltid, utan arbeid ved sida av (årsgjennomsnitt 1997).

For 19-åringane syner tabellen at det var fleire sysselsette enn utan inntektsnivande arbeid. Av 31 000 sysselsette 19-åringar var 17 000 heiltidsarbeidande. 16- og 17-åringane var hovudsakleg under utdanning i vidaregåande skole.

3.1. Personar i alderen 16-74 år, etter alder, kjønn og arbeidsstyrkestatus. Sysselsette grupperte etter avtala/vanleg arbeidstid og personar utanfor arbeidsstyrken etter hovudsakleg verksemd. Årsgjennomsnitt 1997. 1 000

Kjønn Alder	I arbeidsstyrken					Utanfor arbeidsstyrken				
	Personar i alt	Sysselsette				Arbeids- lause	Under utdannig	Heime- arbeidande	Pensjonistar	Andre
		I alt	Kort	Lang	Heiltid					
Alle aldere	3 154	2 192	280	301	1 604	93	222	110	485	52
Av dette										
16-19 år	212	81	48	7	26	15	112	1	1	2
16 år	53	12	10	1	1	4	37	-	-	-
17 år	53	16	13	1	2	4	32	-	-	1
18 år	54	23	14	2	6	4	26	-	-	1
19 år	53	31	11	3	17	3	17	-	-	1
Menn	1 587	1 183	68	50	1 062	49	103	2	227	24
Av dette										
16-19 år	109	43	22	3	18	8	55	-	1	1
Kvinner	1 566	1 009	212	251	542	44	118	109	258	28
Av dette										
16-19 år	104	38	26	4	8	7	57	1	-	1

Kjelde: Grunntabellar, Arbeidskraftundersøkingane (AKU) 1997, SSB.

Personar 16-74 år med inntektsnivå arbeid og personar som er inne til førstegangs militær- eller sivilteneste, blir rekna som sysselsette, anten som lønstakarar, sjølvstendige næringsdrivande eller familiararbeidskraft. Personane må ha arbeidd minst ein time i undersøkingsveke eller vere midlertidig fråverande frå inntektsnivå arbeid på grunn av sjukdom, ferie, permisjon e.l.

Summen av sysselsette og arbeidslause blir kalla arbeidsstyrken eller dei yrkesaktive.

Deltidsjobb kombinert med utdanning

Landstala for 1996 og 1997 tyder på ein auke i talet på heiltidssysselsette for aldersgruppa 16-19 år (tabell 3.2). For 1996 var delen 9 prosent sysselsette på heiltid, i 1997 12 prosent. Av dei yrkesaktive 16-19-åringane var det dobbelt så mange gutar som jenter.

Dei fleste 16-19-åringar går på skole. 175 000 av 212 000 personar i denne aldersgruppa var under utdanning i 1997. I utdanningstida er det blitt nokså van-

3.2. Personar i alderen 16-74 år, etter kjønn, alder, hovudsakleg verksemd og deltidssysselsetjing. Årsgjennomsnitt. 1 000

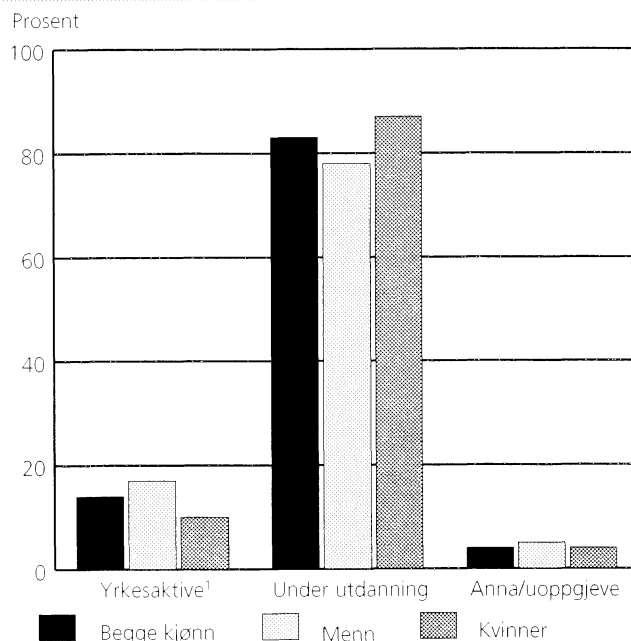
Alder Hovudsakleg verksemd	I alt		Menn		Kvinner	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997
I alt 16-74 år	3 146	3 154	1 583	1 587	1 563	1 566
Yrkesaktive ¹	1 932	2 003	1 086	1 115	846	888
Deltidssysselsette	374	399	55	53	319	346
Under utdanning ..	361	347	168	158	193	189
Deltidssysselsette	101	105	42	44	59	60
Heimearbeidande ..	166	155	2	3	163	152
Deltidssysselsette	41	38	-	1	41	38
Førtidspensjonistar/ uføre	248	252	115	119	132	133
Deltidssysselsette	11	13	5	6	6	6
Alderspensionistar	265	257	124	122	141	135
Deltidssysselsette	8	8	6	5	2	3
Anna/uoppgjeve ...	174	140	87	71	87	69
Deltidssysselsette	26	18	9	8	17	11
I alt 16-19 år	212	212	109	109	103	104
Yrkesaktive ¹	25	29	17	19	9	10
Deltidssysselsette	6	4	3	1	3	2
Under utdanning ..	178	175	88	85	90	90
Deltidssysselsette	46	50	21	23	26	27
Anna/uoppgjeve ...	9	9	4	5	5	4
Deltidssysselsette	1	1	-	1	1	-

¹Som yrkesaktive reknast her sysselsette på heiltid, samt deltidssysselsette som oppgjev yrkesaktivitet som si hovudsaklege verksemd.

Kjelde: NOS Arbeidsmarkedsstatistikk 1997, SSB.

Inndelinga i arbeidstid i AKU er basert på opplysningar om avtale/vanleg arbeidstid. Kort deltid = 1-19 timar pr. veke. Lang deltid = 20-36 timar pr. veke med unnatak av personar med arbeidstid 32-36 timar som oppgjev at dette utgjør heiltid. Heiltid = 37 timar og over, samt tilfella nemnt ovanfor.

Figur 3.1. Personar i alderen 16-19 år, etter kjønn og hovudsakleg verksemd. Årsgjennomsnitt 1997. Prosent

¹Som yrkesaktive reknast her sysselsette på heiltid, samt deltidssysselsette som oppgjev yrkesaktivitet som si hovudsaklege verksemd.

Kjelde: NOS Arbeidsmarkedsstatistikk 1997, SSB.

leg å ta deltidarbeid ved sida av skolen. I 1997 oppgav 83 prosent av 16-19-åringane utdanning som si hovudsaklege verksemd. Av desse hadde 29 prosent ein deltidjobb ved sida av skolegangen. Berre 12 prosent av ungdomane i denne aldersgruppa var i arbeid på heiltid.

Talet på unge arbeidstakarar opp med 800

Registertala i tabell 3.3 syner at det var 93 700 arbeidstakarar 16-74 år i Nordland i 1997. Det har vore ein auke frå 1990 for gruppa sett under eitt. Den same utviklinga finn ein ikkje for aldersgruppa 16-19 år. I absolute tal var flest 16-19-åringar registrerte som arbeidstakarar i 1997, færrast i 1996. Mellom 4. kvartal 1996 og 4. kvartal 1997 var auken på vel 800 personar.

I prosent utgjorde 16-19-åringane 3,2 prosent av arbeidstakarane i Nordland i 1990, 2,4 i 1996 og 3,2 prosent i 1997. I same tidsrommet utgjorde aldersgruppa 9,0, 7,2 og 7,2 prosent av folkemengda 16-74 år i fylket.

Arbeidstakarar er lønstakarar i eit arbeidsforhold som er meldt til arbeidstakarregisteret. Arbeidsforhold skal bli melde inn til arbeidstakarregisteret når forholdet skal vare lenger enn seks dagar og inneber meir enn tre timars arbeid kvar veke i gjennomsnitt.

Arbeidstakarar omfattar ikkje vernepliktige, sjølvstendig næringsdrivande eller familiararbeidarar (personar som tek del i arbeidet i ei verksemd som eit familiemedlem eig og som ikkje har fast avtale løn).

3.3. Arbeidstakarar 16-74 år, etter alder og bustadkommune. 4. kvartal 1990, 1996 og 1997

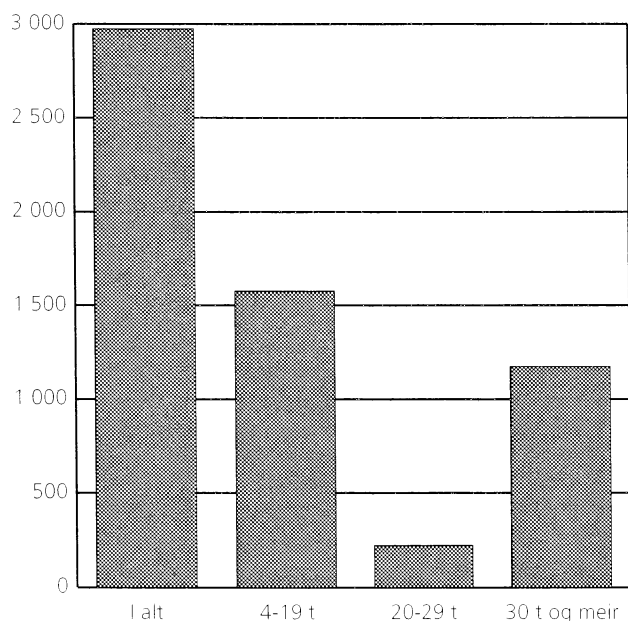

	Alder		Alder	
	16-74 år	16-19 år	16-74 år	16-19 år
Nordland				
1990	85 090	2 711	550	13
1996	91 886	2 162	640	13
1997	93 699	2 974	619	15
Bodo				
1990	16 883	501	1 559	52
1996	18 276	409	1 642	63
1997	19 061	616	1 633	49
Narvik				
1990	7 396	267	9 633	334
1996	7 638	198	10 319	243
1997	7 651	251	10 668	292
Bindal				
1990	644	16	652	28
1996	640	15	728	18
1997	649	21	732	23
Sømna				
1990	598	21	164	10
1996	684	17	192	5
1997	720	32	168	8
Brønnøy				
1990	2 263	54	414	24
1996	2 695	62	483	9
1997	2 740	78	488	22
Vega				
1990	405	15	2 367	65
1996	444	9	2 553	56
1997	426	15	2 572	88
Vevelstad				
1990	157	-	702	19
1996	185	3	773	15
1997	189	8	743	26
Herøy				
1990	562	12	409	8
1996	675	18	424	10
1997	697	21	407	12
Alstahaug				
1990	2 512	43	1 927	82
1996	3 011	69	2 117	56
1997	3 084	91	2 052	70
Leirfjord				
1990	622	14	3 652	128
1996	693	13	3 593	64
1997	685	13	3 761	124
Vefsn				
1990	5 459	141	335	4
1996	5 704	154	343	4
1997	5 809	179	327	7
Grane				
1990	558	13	908	23
1996	600	18	867	14
1997	619	15	903	29
Hattfjelldal				
1990	555	16	696	15
1996	539	8	873	12
1997	557	14	865	24
Donna				
1990	423	14	689	24
1996	494	13	695	15
1997	513	20	757	22
Nesna				
1990			550	13
1996			640	13
1997			619	15
Hemnes				
1990			1 559	52
1996			1 642	63
1997			1 633	49
Rana				
1990			9 633	334
1996			10 319	243
1997			10 668	292
Lurøy				
1990			652	28
1996			728	18
1997			732	23
Træna				
1990			164	10
1996			192	5
1997			168	8
Rødøy				
1990			414	24
1996			483	9
1997			488	22
Meløy				
1990			2 367	65
1996			2 553	56
1997			2 572	88
Gildeskål				
1990			702	19
1996			773	15
1997			743	26
Beiarn				
1990			409	8
1996			424	10
1997			407	12
Saltdal				
1990			1 927	82
1996			2 117	56
1997			2 052	70
Fauske				
1990			3 652	128
1996			3 593	64
1997			3 761	124
Skjerstad				
1990			335	4
1996			343	4
1997			327	7
Sørfold				
1990			908	23
1996			867	14
1997			903	29
Steigen				
1990			696	15
1996			873	12
1997			865	24
Hamarøy				
1990			689	24
1996			695	15
1997			757	22

Kjelde: NOS Regionalstatistikk 4/98, SSB.

3.3. Arbeidstakarar 16-74 år, etter alder og bustadkommune. 4. kvartal 1990, 1996 og 1997
 (framh.)

	Alder		Alder	
	16-74 år	16-19 år	16-74 år	16-19 år
Nordland (framh.)				
Tysfjord				
1990	791	27	3 089	84
1996	779	9	3 437	91
1997	821	21	3 465	128
Lodingen				
1990	915	23	3 095	128
1996	958	21	3 514	101
1997	931	35	3 484	115
Tjeldsund				
1990	607	13	2 773	98
1996	635	10	3 110	68
1997	610	21	3 155	105
Evenes				
1990	587	14	960	27
1996	591	16	1 020	23
1997	612	26	1 035	36
Ballangen				
1990	937	64	1 417	60
1996	1 028	37	1 598	38
1997	1 024	53	1 661	65
Røst				
1990	182	12	2 844	93
1996	215	12	3 351	74
1997	194	8	3 473	90
Værøy				
1990	227	14	2 212	65
1996	251	7	2 115	36
1997	251	11	2 127	53
Flakstad				
1990	366	14	394	19
1996	388	3	376	13
1997	389	8	372	14
Vestvågøy				
1990				
1996				
1997				
Vågan				
1990				
1996				
1997				
Hadsel				
1990				
1996				
1997				
Bo				
1990				
1996				
1997				
Øksnes				
1990				
1996				
1997				
Sortland				
1990				
1996				
1997				
Andøy				
1990				
1996				
1997				
Moskenes				
1990				
1996				
1997				

Figur 3.2. Arbeidstakarar 16-19 år, etter avtala arbeidstid i hovudarbeidsforholdet. Nordland. 4. kvartal 1997. Absolutte tal

Kjelde: NOS Regionalstatistikk 4/98, SSB.

Kort deltid utbreidd

Få arbeidstakarar i alderen 16 til og med 19 år arbeide lang deltid (20-29 timar pr. veke) (jf. tabell 3.4). Om lag 1 600 av dei 3 000 arbeidstakarane i aldersgruppa i Nordland arbeide kort deltid (4-19 timar) 4. kvartal 1997. Nær 1 200 arbeide frå 30 timar og oppover i veka. At så mange av dei som faktisk arbeider berre har deltidsjobb, tyder på utbreidd ettermiddags- eller laurdagsarbeid ved sida av skolen.

Få arbeidslause ungdomar

Tabell 3.5 syner tal for registrerte heilt arbeidslause 16-19-åringar i Nordland. Årsgjennomsnittet for 1997 var på 158 personar, og dette var ein nedgang på 19 prosent frå 1996. I same periode var det ein reduksjon i talet på arbeidslause i alt i fylket på 22 prosent (alle aldersgrupper).

Talet på arbeidslause ungdomar i slutten av tenåra er ikkje spesielt høgt, og dette heng venteleg saman med retten til skolegang i 12 år. Det kan òg vere at ungdom vel å ikkje registrere seg som arbeidslause då dei likevel som regel ikkje har rett til dagpengar. Tal frå arbeidskraftundersøkingane syner at ungdom gjerne søker jobb via andre kanalar enn arbeidskontora.

**3.4. Arbeidstakarar 16-74 år, etter alder, bustadskommune og avtala arbeidstid i hovudarbeidsforholdet.
4. kvartal 1997**

	Alder			Alder	
	16-74 år	16-19 år		16-74 år	16-19 år
Nordland	93 699	2 974	Hattfjelldal	557	14
4-19 t	13 950	1 577	4-19 t	112	4
20-29 t	10 990	224	20-29 t	84	1
30 t og meir	68 759	1 173	30 t og meir	361	9
Bodo	19 061	616	Dønna	513	20
4-19 t	2 742	378	4-19 t	112	8
20-29 t	1 803	36	20-29 t	73	2
30 t og meir	14 516	202	30 t og meir	328	10
Narvik	7 651	251	Nesna	619	15
4-19 t	997	133	4-19 t	111	10
20-29 t	843	23	20-29 t	93	-
30 t og meir	5 811	95	30 t og meir	415	5
Bindal	649	21	Hemnes	1 633	49
4-19 t	130	5	4-19 t	336	28
20-29 t	97	2	20-29 t	223	2
30 t og meir	422	14	30 t og meir	1 074	19
Somna	720	32	Rana	10 668	292
4-19 t	150	22	4-19 t	1 370	177
20-29 t	112	-	20-29 t	1 095	24
30 t og meir	458	10	30 t og meir	8 203	91
Bronnøy	2 740	78	Lurøy	732	23
4-19 t	308	42	4-19 t	154	5
20-29 t	330	4	20-29 t	117	3
30 t og meir	2 102	32	30 t og meir	461	15
Vega	426	15	Træna	168	8
4-19 t	83	6	4-19 t	36	1
20-29 t	101	2	20-29 t	10	1
30 t og meir	242	7	30 t og meir	122	6
Vevelstad	189	8	Rødøy	488	22
4-19 t	45	2	4-19 t	111	6
20-29 t	37	1	20-29 t	72	1
30 t og meir	107	5	30 t og meir	305	15
Herøy	697	21	Meløy	2 572	88
4-19 t	115	3	4-19 t	319	23
20-29 t	88	3	20-29 t	333	8
30 t og meir	494	15	30 t og meir	1 920	57
Alstahaug	3 084	91	Gildeskål	743	26
4-19 t	458	53	4-19 t	147	10
20-29 t	396	7	20-29 t	89	2
30 t og meir	2 230	31	30 t og meir	507	14
Leirfjord	685	13	Beiarn	407	12
4-19 t	115	4	4-19 t	92	5
20-29 t	76	1	20-29 t	63	-
30 t og meir	494	8	30 t og meir	252	7
Vefsn	5 809	179	Saltdal	2 052	70
4-19 t	725	102	4-19 t	410	45
20-29 t	629	15	20-29 t	289	2
30 t og meir	4 455	62	30 t og meir	1 353	23
Grane	619	15	Fauske	3 761	124
4-19 t	109	6	4-19 t	687	76
20-29 t	84	1	20-29 t	458	7
30 t og meir	426	8	30 t og meir	2 616	41

Kjelde: NOS Regionalstatistikk 4/98, SSB.

3.4. Arbeidstakarar 16-74 år, etter alder, bustadskommune og avtala arbeidstid i hovudarbeidsforholdet.
 (framh.) 4. kvartal 1997

	Alder			Alder	
	16-74 år	16-19 år		16-74 år	16-19 år
Nordland (framh.)					
Skjerstad	327	7	Værøy	251	11
4-19 t	77	4	4-19 t	45	-
20-29 t	47	1	20-29 t	43	-
30 t og meir	203	2	30 t og meir	163	11
Sørfold	903	29	Flakstad	389	8
4-19 t	134	8	4-19 t	64	-
20-29 t	132	2	20-29 t	43	-
30 t og meir	637	19	30 t og meir	282	8
Steigen	865	24	Vestvågøy	3 465	128
4-19 t	162	3	4-19 t	531	72
20-29 t	128	2	20-29 t	435	15
30 t og meir	575	19	30 t og meir	2 499	41
Hamarøy	757	22	Vågan	3 484	115
4-19 t	159	14	4-19 t	457	63
20-29 t	86	-	20-29 t	388	6
30 t og meir	512	8	30 t og meir	2 639	46
Tysfjord	821	21	Hadsel	3 155	105
4-19 t	103	6	4-19 t	422	53
20-29 t	81	1	20-29 t	434	10
30 t og meir	637	14	30 t og meir	2 299	42
Lødingen	931	35	Bø	1 035	36
4-19 t	135	13	4-19 t	195	13
20-29 t	112	4	20-29 t	142	3
30 t og meir	684	18	30 t og meir	698	20
Tjeldsund	610	21	Øksnes	1 661	65
4-19 t	88	12	4-19 t	211	23
20-29 t	63	1	20-29 t	294	11
30 t og meir	459	8	30 t og meir	1 156	31
Evenes	612	26	Sortland	3 473	90
4-19 t	128	13	4-19 t	515	66
20-29 t	91	3	20-29 t	411	5
30 t og meir	393	10	30 t og meir	2 547	19
Ballangen	1 024	53	Andøy	2 127	53
4-19 t	178	28	4-19 t	286	28
20-29 t	115	4	20-29 t	264	6
30 t og meir	731	21	30 t og meir	1 577	19
Røst	194	8	Moskenes	372	14
4-19 t	26	-	4-19 t	60	4
20-29 t	25	2	20-29 t	61	-
30 t og meir	143	6	30 t og meir	251	10

3.5. Registrerte heilt arbeidslause, etter alder og bustadkommune. Årsgjennomsnitt 1997 og endring siste år

	Årsgjennomsnitt 1997		Endring siste år	
	I alt	Av dette under 20 år	I alt	Av dette under 20 år
Nordland	4 698	158	-1 303	-37
Bodø	642	20	-161	-4
Narvik	242	9	-73	-4
Bindal	19	1	-7	-
Sømna	28	1	-6	-
Brønnøy	113	6	-34	1
Vega	23	1	-4	1
Vevelstad	8	-	-4	-
Herøy	22	1	-2	-
Alstahaug	120	7	-47	2
Leirfjord	29	1	-7	-1
Vefsn	248	8	-55	-3
Grane	36	2	-1	-
Hattfjellidal	25	2	-9	-
Dønna	25	1	-5	-1
Nesna	29	1	-12	-
Hemnes	102	4	-39	-
Rana	562	18	-322	-8
Lurøy	49	1	-3	-
Træna	7	1	-	1
Rødøy	37	1	-4	-
Meløy	130	3	-42	-
Gildeskål	38	1	-3	-
Beiarn	50	1	-12	-
Saltdal	159	2	-2	-
Fauske	274	10	-59	-3
Skjerstad	42	2	5	1
Sørfold	67	2	-13	-1
Steigen	56	2	-13	-
Hamarøy	40	-	-15	-1
Tysfjord	87	5	-16	1
Lødingen	51	2	-9	-1
Tjeldsund	36	-	-5	-1
Evenes	25	1	-16	-1
Ballangen	48	2	-2	-1
Røst	16	2	5	1
Værøy	30	1	-4	-1
Flakstad	42	1	-9	-1
Vestvågøy	241	5	-57	-6
Vågan	231	6	-36	-1
Hadsel	190	8	-58	-1
Bø	68	4	-33	2
Øksnes	80	1	-34	-2
Sortland	192	7	-57	-2
Andøy	99	4	-26	-3
Moskenes	51	1	5	-

Kjelde: NOS Regionalstatistikk 1/98, SSB.

Det krevst at ein er registrert ved arbeidskontora for å kunne vere med på arbeidsmarknadstiltak. Tabell 3.6 syner kor mange personar som var på personretta ordinære arbeidsmarknadstiltak i kommunane i Nordland.

Arbeidslause er personar som er registrerte arbeidslause ved arbeidskontoret. Dei blir rekna som heilt arbeidslause når dei ikkje har arbeid som gjev løn eller anna inntekt og er disponible for arbeidet som blir søkt. Deltakarar på arbeidsmarknadstiltak blir ikkje rekna som heilt arbeidslause men som arbeids-søklarar.

3.6. Personar på personretta ordinære arbeidsmarknadstiltak, etter alder og bustadkommune. Årsgjennomsnitt 1997 og endring siste år

	Årsgjennomsnitt 1997		Endring siste år	
	I alt	Av dette under 20 år	I alt	Av dette under 20 år
Nordland	1 824	193	-787	-24
Bodø	240	26	-76	-4
Narvik	156	9	-45	1
Bindal	9	2	-11	-
Sømna	15	1	-6	1
Brønnøy	68	9	-26	-1
Vega	8	1	-3	1
Vevelstad	4	-	-1	-
Herøy	8	1	-5	-
Alstahaug	58	6	-26	-1
Leirfjord	12	2	-11	1
Vefsn	101	9	-70	-2
Grane	14	2	-7	-
Hattfjellidal	16	2	-11	-1
Dønna	7	1	-7	-1
Nesna	5	1	-7	-1
Hemnes	31	6	-18	-
Rana	259	24	-94	-6
Lurøy	7	1	-5	-1
Træna	-	-	-2	-
Rødøy	8	2	-2	1
Meløy	59	10	-41	-2
Gildeskål	17	4	-5	-
Beiarn	16	3	-15	1
Saltdal	41	1	-23	-3
Fauske	124	8	-51	-
Skjerstad	6	1	-8	-
Sørfold	25	1	-13	-1
Steigen	21	3	-8	-1
Hamarøy	9	2	-8	1
Tysfjord	17	2	-23	-4
Lødingen	9	2	-13	-1
Tjeldsund	9	2	-6	2
Evenes	9	2	-6	-
Ballangen	16	1	-11	-1
Røst	-	-	-	-
Værøy	1	-	-	-
Flakstad	10	-	-2	-1
Vestvågøy	107	14	-38	-4
Vågan	67	4	-13	-1
Hadsel	80	8	-11	-1
Bø	22	3	-16	-1
Øksnes	28	4	-4	1
Sortland	62	9	-23	3
Andøy	40	4	-16	-
Moskenes	11	1	-2	-1

Kjelde: NOS Regionalstatistikk 1/98, SSB.

Forutan personretta ordinære arbeidsmarknadstiltak kan registrerte arbeidslause få attføringstiltak. Attføring er lite vanleg for ungdomar.

I tillegg til dei ungdomane som var registrerte som heilt arbeidslause, var gjennomsnittleg 193 personar under 20 år med bustadkommune i Nordland på arbeidsmarknadstiltak i 1997. Desse ungdomane utgjorde nær 11 prosent av alle på personretta ordinære arbeidsmarknadstiltak. Det var ein nedgang i talet på personar på ordinære tiltak frå 1996 til 1997 på 11 prosent for 16-19-åringane.

3.7. Sysselsatte kvinner, etter ekteskapeleg status, talet på barn under 16 år og alderen på det yngste barnet. Årsgjennomsnitt 1997. 1 000 og prosent

Ekteskapeleg status Talet på barn under 16 år	Alder på det yngste barnet				
	I alt	0-2 år	3-6 år	7-10 år	11-15 år

Kvinner med barn under 16 år

i alt	411	105	118	94	94
1 barn	186	45	36	32	74
2 barn	165	42	55	49	20
3 barn og fleire	60	19	28	12	1

Gifte kvinner¹ med barn under 16 år

359	100	104	78	77	
1 barn	152	41	27	23	60
2 barn	150	40	50	43	17
3 barn og fleire	57	18	26	11	1

Ugifte/før gifte kvinner med barn under 16 år

52	5	14	16	17	
1 barn	34	3	8	9	14
2 barn	16	1	5	6	3
3 barn og fleire	3	-	1	1	-

I prosent av alle kvinner i kvar gruppe

Kvinner med barn under 16 år i alt

77,0	68,4	77,0	79,9	86,2	
1 barn	77,7	70,8	73,7	76,5	85,7
2 barn	79,7	72,9	80,1	82,8	87,8
3 barn og fleire	68,7	56,3	75,4	78,1	88,4

Gifte kvinner¹ med barn under 16 år

79,6	71,6	80,1	83,7	87,1	
1 barn	81,6	76,0	79,1	83,1	86,5
2 barn	81,4	74,9	81,9	84,9	89,3
3 barn og fleire	70,8	58,5	77,8	80,6	87,5

Ugifte/før gifte kvinner med barn under 16 år

63,2	36,5	60,1	65,7	82,0	
1 barn	64,3	38,4	60,0	63,3	82,3
2 barn	66,4	39,4	65,3	71,1	80,4
3 barn og fleire	42,3	23,7	46,0	56,7	100,0

¹Gifte og sambuande.

Kjelde: Grunntabellar. Arbeidskraftundersøkingane (AKU) 1997, SSB.

Prosentdelen gifte eller sambuande kvinner med barn under 7 år i arbeidsstyrken har auka sterkt dei siste tiåra. Etter 1980 har denne auken i yrkesdeltaking vore særleg sterk blant småbarnsmødrene, det vil seie blant mødre med barn i førskolealder (sjå indikatorar i *Sosialt utsyn 1998*, SSB).

Og så ein epilog om sysselsatte mødre

Tabell 3.7 syner nokre tal for sysselsatte mødre på landsbasis: Dess eldre yngste barnet er, dess fleire mødre er sysselsatte. Skilnaden på sysselsatte mødre med yngste barn 0-2 år og med yngste barn 11-15 år er på nær 18 prosentpoeng. Ser ein på talet på barn, syner det seg at sysselsetjingsnivået er høgast blant mødre med to barn under 16 år, med 80 prosent sysselsatte. Ugifte/før gifte kvinner med barn arbeider i mindre grad enn gifte/sambuande kvinner med barn. 63 prosent av dei ugifte/før gifte mødrene var sysselsatte mot 80 prosent sysselsatte av mødrene i parforhold.

Kor vidt dei sysselsatte kvinnene arbeidde deltid eller heiltid syner ikkje tabellen.

4. Barn og økonomi

Økonomisk sett har det mykje å seie for eit barn om han eller ho veks opp i ein familie med to vaksne (og oftast to inntekter) eller hos ein einsleg forsørgjar. Diverse overføringer, som til dømes barnetrygda, verkar dessutan til å jamne ut skilnadene, det same gjer skatten.

Barnefamiliane skil seg ut som ein hushaldstype med store renteutgifter. Likevel har renteutgiftene sin del av samla hushaldsinntekt blitt halvert frå 1990 til 1996, slik at dei tyngde mindre i 1996. Inntektsskilnadene mellom barnefamiliane med lågast inntekt og høgast inntekt har auka noko i perioden 1986 til 1994.

Inntekts- og formuesundersøkingane for hushald (IFU) baserer seg på inntekts- og formuesopplysingar frå eit landsomfattande utval av hushald. IFU gjev tal for ulike grupper av hushald, til dømes einslege, hushald med barn, pensjonistar. Det svake punktet med slike undersøkingar er at tala kan bli usikre for små grupper.

I IFU omfattar *samla inntekt* lønsinntekt, næringsinntekt, kapitalinntekt og overføringer. *Inntekt etter skatt* omfattar inntekt minus utlikna skatt og negative overføringer (dvs. betalt underhaltsbidrag og tvungen pensjonspremie i arbeidstilhøve).

Tala i dette kapittelet er hovudsakleg landstal. Einskilde av tabellane vil òg trekkje fram tal for landsdel eller fylke. Regionalt nivå står i tabelltrittelen.

Meir informasjon i *Husholdningenes økonomi (SA 8/95)* og *Sosialt utsyn 1998*, SSB og i *Offentlige overføringer til barnefamilier (NOU 1996:13)* frå Barnefamilieutvalet.

Livsfase er svært viktig med omsyn til inntekter og utgifter. Unge hushald har store utgifter og små inntekter. Etter kvart som tida går, stig inntektene medan renteutgiftene og gjelda minkar. Når pensjonsalderen er nådd, minkar inntekta markant, men då er også gjelda stort sett nedbetalt. Mykje av variasjonane i økonomiske høve etter alder på barn og vaksne, slik det kjem fram i tabellane i dette kapittelet, skuldast livsfase.

Når ein måler økonomien til par med barn opp mot snittet for alle hushald, vert hushald med (stort sett) to

inntekter samanlikna med eit gjennomsnitt som inneheld både pensjonistar, familiar med to inntekter og familiar med ei inntekt. Par med barn vil derfor alltid ha ei inntekt over snittet.

Par med barn hadde inntekt, men også gjeld over gjennomsnittet

Landsdelstabell 4.1 syner at inntektene og formua stort sett stig medan gjelda minkar ved aukande alder, her målt i alderen på barn for par med barn og einslege forsørgjarar, eller i alder på einslege og den eldste i par

4.1. Gjennomsnittleg tal på personar, sum inntekt, inntekt etter skatt, formue ved likning og gjeld pr. hushald. Tal for hushaldstypar og landsdel. 1996

Nord-Noreg	Gjennomsnitt pr. hushald				
	Personar	Sum inntekt	Inntekt etter skatt	Formue ved likning	Gjeld
Alle hushald	2,1	291 655	229 030	230 631	312 223
Einfamiliehushald					
Par med barn					
Små barn 0-6 år	4,1	490 213	396 405	121 899	600 894
Store barn 7-17 år	3,9	459 527	357 251	150 096	586 118
Vaksne barn 18 år og over	3,3	531 593	397 060	519 402	510 126
Einslege forsørgjarar					
Mor/far med barn 0-17 år	2,5	172 231	180 389	24 142	362 843
Mor/far med barn 18 år og over	2,1	245 904	204 432	231 577	301 914
Par utan barn					
Eldste person under 45 år	2,0	310 643	237 515	43 891	549 316
Eldste person 45-64 år	2,0	376 158	272 002	327 513	285 006
Eldste person 65 år og over	2,0	399 654	308 012	481 853	124 228
Einsleg under 45 år	1,0	161 263	121 382	40 906	169 281
Einsleg 45-64 år	1,0	171 206	131 940	196 898	248 339
Einsleg 65 år og over	1,0	132 019	106 189	525 483	100 343
Fleirfamiliehushald	2,9	374 012	302 477	277 081	257 128

Kjelde: Inntekts- og formuesundersøkinga for hushald 1996, SSB.

Nord-Noreg omfattar Nordland, Troms og Finnmark.

utan barn. For par med barn er gjelda om lag like stor for "små barn" og "store barn". Dette tyder på at etableringsfasen held fram, også etter at det yngste barnet har vorte 7 år, kan hende i overgangen frå leilegheit til eige hus. Det er samsvar mellom gjeld og inntekta som skal betjene gjelda for dei einskilde gruppene.

Einslege forsørgjarar og andre einslege har lågare inntekt enn par med og utan barn. For einslege forsørgjarar er inntekt etter skatt høgare enn skattepliktig bruttoinntekt, noko som ikkje er tilfelle for par med barn. Dette kjem av at einslege forsørgjarar mottok nokre skattefrie overføringar og at dei betaler mindre skatt ved at dei blir likna i skatteklasse 2.

I dette kapittelet gjeld alderen til barn alltid alderen på det yngste barnet.

Par med barn har i snitt høgare inntekt enn par utan barn. Einslege forsørgjarar har òg høgare inntekt enn einslege utan barn.

Som det går fram av tabellen, veks barn opp under betre økonomiske vilkår hos eit par enn med ein einsleg forsørgjar. Direkte samanlikningar er likevel vanskelege å få ut av tabellen, då hushald med par med barn har større utgifter enn hushald med ein einsleg forsørgjar og barn.

Renteutgiftene tyngde mindre

Tabell 4.2 syner renteutgiftene til hushalda i prosent av samla hushaldsinntekt for Nord-Noreg. Tala syner ein stabilitet i renteutgiftene sin del av inntekta frå 1986 til 1990, medan det var ein nedgang i åra etterpå. I 1996 var renteutgiftene sin del av samla inntekt nær halverte for alle hushald sett under eitt samanlikna med 1990.

Same utviklinga gjaldt òg for alle hushalda med barn. Alle par med barn i alderen 0-17 år opplevde ei halvering av renteutgiftene sin del av samla inntekt frå 1990 til 1996. Einslege forsørgjarar hadde ikkje same storleiken på nedgangen. Denne endringa har mykje å seie for den økonomiske situasjonen i ein del barnehushald, etter som familiar med små barn ofte er i ein etableringsfase, ein livsfase der inntekta er relativt låg og gjelda stor.

Overføringar viktige for einslege forsørgjarar

Inntekter kjem frå ulike kjelder, og inntektssamansetjinga varierer for ulike hushaldstypar. Tabell 4.3 syner inntektsrekneskapa for hushald etter hushaldstype og landsdel (her: Nord-Noreg), med eit gjennomsnitt i kroner for 1996.

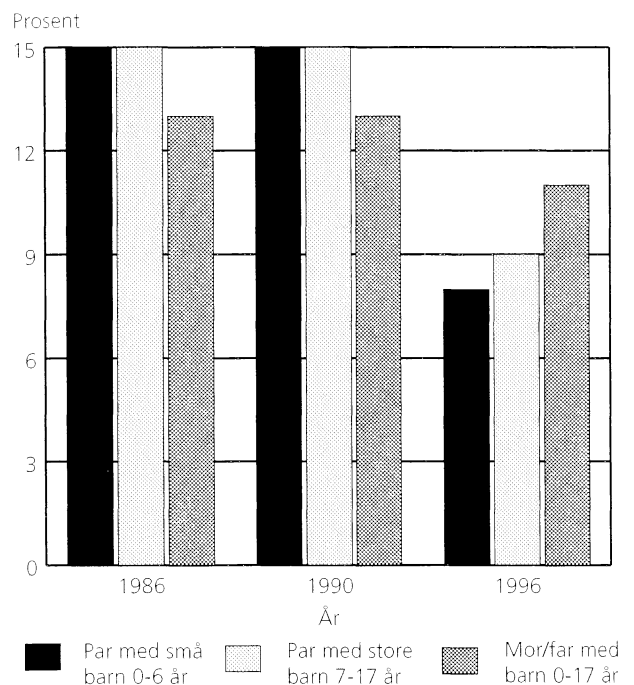
Gjennomsnittleg yrkesinntekt for par med barn var meir enn dobbelt så høg som same inntekta for einsleg mor/far med barn. Den store skilnaden i yrkesinntekter mellom par med barn under 18 år og einslege forsør-

4.2. Hushalda sine renteutgifter¹ som prosentdel av samla hushaldsinntekt², etter familietype. Nord-Noreg. 1986, 1990 og 1996

	1986	1990	1996
Alle hushald	12	12	7
Einfamiliehushald			
Par med barn			
Små barn 0-6 år	15	15	8
Store barn 7-17 år	15	15	9
Vaksne barn 18 år og over	9	9	6
Einslege forsørgjarar			
Mor/far med barn 0-17 år	13	13	11
Mor/far med barn 18 år og over	7	7	7
Par utan barn			
Eldste person under 45 år	14	14	11
Eldste person 45-64 år	13	13	5
Eldste person 65 år og over	4	4	2
Einslege			
Einsleg under 45 år	13	13	6
Einsleg 45-64 år	18	18	8
Einsleg 65 år og over	2	2	3
Fleirfamiliehushald	13	13	4

¹ Renteutgifter er summen av gjeldsrenter og underskot i burettslag/prosentdel av utgifter i bustadselskap. ² Samla inntekt utan "andre overføringar".
Kjelde: Inntekts- og formuesundersøkinga for hushald 1996, SSB.

Figur 4.1. Renteutgiftene sin del av samla hushaldsinntekt for nokre hushaldstypar. Nord-Noreg. 1986, 1990 og 1996. Prosent

Kjelde: Inntekts- og formuesundersøkinga for hushald 1996, SSB.

gjarar med barn under 18 år gjenspeglar det faktum at dei fleste einslege forsørgjarar er kvinner og at det blant par med barn ofte er to yrkesaktive.

4.3. Inntektsrekneskap for hushald. 1996. Kroner

Nord-Noreg	Einfamiliehusald							
	Alle hushald	Par med ugifte heimebuande barn		Mor/far med yngste barn 0-17 år	Hushald med vaksne barn 18 år og over	Par utan ugifte heimebuande barn		Fleir-familiehusald
		0-6 år	7-17 år			Einslege		
Yrkesinntekt	200 751	349 907	420 239	125 676	339 584	98 432	201 180	260 156
Løn	176 760	316 704	374 802	120 674	279 929	84 234	179 364	230 836
Netto næringsinntekt	23 991	33 203	45 438	5 002	59 655	14 198	21 816	29 321
Kapitalinntekt	32 537	113 866	7 721	1 459	16 221	5 836	74 174	22 713
Brutto renteinntekt	5 565	6 444	3 652	771	9 188	4 723	7 858	7 020
Aksjeutbytte	1 651	5 463	2 048	3	2 580	189	2 259	6 261
Netto realisasjonsgevinst	23 016	99 856	154	0	-620	78	59 413	1 839
Annan kapitalinntekt	2 306	2 101	1 868	684	5 073	847	4 644	7 594
Overføringar	68 729	61 255	52 511	83 335	87 275	52 241	97 719	108 913
Skattepliktige overføringar	55 084	23 611	26 235	43 670	76 367	47 405	93 888	85 418
Ytingar frå folketrygda	38 972	7 919	14 772	24 381	56 204	35 319	70 145	66 831
Tenestepensjon mm.	8 330	337	3 544	487	9 614	7 042	20 119	6 264
Dagpengar	6 154	12 205	5 588	6 453	10 374	4 962	3 389	9 886
Mottekne bidrag mm.	1 628	3 151	2 330	12 349	175	82	235	2 438
Skattefrie overføringar	13 645	37 644	26 276	39 666	10 908	4 836	3 831	23 494
Barnetrygd	6 332	25 807	15 237	26 379	0	0	0	7 250
Bustønad	406	386	181	2 142	193	367	49	306
Stipend	1 896	1 340	2 999	1 352	4 440	1 628	1 045	6 041
Forsørgjarfrådrag	940	3 698	2 958	2 595	182	73	28	1 106
Sosialhjelp	1 801	2 997	1 518	2 336	2 845	1 728	698	2 830
Andre overføringar ¹	547	551	535	3 605	503	114	190	2 080
Samla inntekt	302 017	525 028	480 472	210 469	443 080	156 509	373 073	391 782
Sum utlikna skatt og negative overføringar²	72 987	128 622	123 221	30 081	108 868	37 632	93 983	89 305
Inntekt etter skatt	229 030	396 405	357 251	180 389	334 212	118 877	279 090	302 477
Renteutgifter og bustadinntekter ..	18 132	39 395	39 170	20 853	24 548	8 115	14 809	14 307
Inntekt etter skatt og renteutgift/ bustadinntekt	210 897	357 010	318 081	159 535	309 664	110 762	264 280	288 171

¹ Andre overføringar er skattefrie utbetalingar som blant anna grunn- og hjelpestønad, eingongsstønad ved fødsel og skattefri stønad til barnetilsyn.

² Negative overføringar er pliktig underhaldsbidrag og premie til pensjonsordning i arbeidsforhold.

Kjelde: Inntekts- og formuesundersøkinga for hushald 1996, SSB.

Når det gjaldt bustønad, var det einslege mødre og fedre med barn 0-17 år som mottok mest i gjennomsnitt. Sosialhjelpa låg over snittet både for par med barn 0-6 år og for mor/far med barn 0-17 år, men ho utgjorde likevel berre 1 prosent av samla inntekt for dei einslege forsørgjarane.

For mor/far med yngste barn 0-17 år utgjorde yrkesinntekter og kapitalinntekter 30 prosent av dei same inntektene for par med ugifte heimebuande barn mellom 7 og 17 år. Etter overføringar og sum utlikna skatt og negative overføringar hadde inntekta etter skatt for dei einslege forsørgjarane kome opp på 50 prosent av nivået for par med barn 7-17 år.

Par med barn hadde høgare renteutgifter (etter at ein har lagt til bustadinntekt) enn einslege foreldre med barn i same alderen, om lag dobbelt så store (39 000

mot 21 000 kroner) i 1996. Tala for inntekt etter skatt og renteutgifter syner at par med barn låg over gjennomsnittet for alle hushalda i Nord-Noreg, som forventta, medan einslege forsørgjarar låg ca. 50 000 kroner under snittet.

Om ein ser på kva dei einskilte inntektene tyder for dei ulike hushaldstypene, ser ein til dømes at barnetrygda var langt viktigare for einslege forsørgjarar enn for par med barn. For einslege forsørgjarar utgjorde denne skattefrie overføringa 13 prosent av samla inntekt, mot 5 prosent for par med yngste barn 0-6 år. I det heile tydde overføringar svært mykje for einslege forsørgjarar i det 40 prosent av den samla inntekta deira var skattepliktige og skattefrie overføringar. For par med yngste barn 0-6 år utgjorde desse overføringane 12 prosent av samla inntekt og for par med yngste barn 7-17 år 11 prosent.

Lønsinntektene utgjorde 60 prosent av samla inntekt for par med barn 0-6 år, 78 prosent for par med barn 7-17 år og 57 prosent for einslege forsørgjarar.

Einslege forsørgjarar hadde kort stønadstid

I alt 154 000 personar i Noreg mottok økonomisk sosialhjelp i 1996, og gjennomsnittleg stønadstid var 5,3 månader, syner tabell 4.4. 24 500 av mottakarane var einslege forsørgjarar, av dette 21 200 kvinner. Det var flest som mottok stønad i ein måned. Gjennomsnittleg stønadstid var likevel 4,8 månader for alle einslege forsørgjarar med barn under 18 år og 4,7 månader for einslege kvinner med barn under 18 år. Einslege forsørgjarar med barn under 18 år hadde dermed kortare gjennomsnittleg stønadstid enn sosialhjelpsmottakarar generelt.

Det var færre par med barn under 18 år enn einslege forsørgjarar med barn under 18 år som mottok økonomisk sosialhjelp. Par med barn fekk i snitt stønad i ein lengre periode enn einslege forsørgjarar. Med 5,6 månader som gjennomsnittleg stønadstid låg dei også over gjennomsnittet av alle mottakarane.

Barnefamiliane utgjorde 28 prosent av stønadstilfella i Nordland

I 1996 vart totalt 75 100 barn under 18 år forsørgde av sosialhjelpsmottakarar på landsbasis (NOS Sosialstatistikk 1996, SSB).

Det var 9 600 stønadstilfelle i Nordland i 1996, syner tabell 4.5. Dette utgjorde 40 stønadstilfelle pr. 1 000 innbyggjarar. Berre 2 prosent av desse var einslege menn med barn under 18 år. Blant dei einslege kvinnene som mottok stønad, var det 1 315 mødre med barn under 18 år, noko som tilsvargar 14 prosent av alle mottakarane. Par med barn under 18 år utgjorde 12 prosent, eller 1 192, av stønadstilfella i Nordland i 1996. Samla stod barnefamiliar for 28 prosent av alle stønadstilfella i Nordland.

Lita yrkesinntekt for tenåringane

Personar som var 16 år gamle i 1994, hadde stort sett ikkje yrkesinntekt over 10 000 kroner, syner tal for heile landet i tabell 4.6. Over 40 prosent av dei hadde ikkje yrkesinntekt i det heile teke. Meir enn 20 000 kroner i yrkesinntekt var sjeldsynt. Over 50 prosent av

4.4. Sosialhjelpsmottakarar, etter stønadstid og familiefase. 1996

Familiefase	I alt ¹	Talet på månader med stønad												Gjennomsnittleg stønadstid
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
I alt	153 817	32 702	21 073	15 150	11 580	9 585	8 541	7 559	6 767	6 970	7 550	9 296	16 241	5,3
Par med barn under 18 år	18 233	3 795	2 250	1 728	1 286	1 053	937	882	821	782	922	1 314	2 362	5,6
Einslege med barn under 18 år	24 540	5 654	3 550	2 585	2 078	1 721	1 492	1 252	1 050	1 099	1 045	1 163	1 743	4,8
Menn	3 341	672	425	316	247	214	204	164	146	184	176	217	364	5,5
Kvinner	21 199	4 982	3 125	2 269	1 831	1 507	1 288	1 088	904	915	869	946	1 379	4,7
Par utan barn under 18 år	17 955	4 004	2 444	1 788	1 303	1 054	909	871	727	741	882	1 038	2 069	5,3
Einslege menn ..	57 721	11 016	7 647	5 564	4 290	3 564	3 278	2 887	2 748	2 841	3 122	3 809	6 677	5,5
-19 år	3 753	866	697	473	351	298	223	204	159	136	124	90	124	4,2
20-24 år	12 591	2 480	2 044	1 399	1 049	839	800	700	627	563	589	606	827	4,9
25-44 år	30 297	5 117	3 507	2 693	2 140	1 824	1 750	1 512	1 502	1 655	1 859	2 372	4 215	6
45-66 år	9 896	2 086	1 246	892	681	560	479	441	418	451	512	674	1 416	5,6
67- år	1 184	467	153	107	69	43	26	30	42	36	38	67	95	4,2
Einslege kvinner	34 894	8 007	5 100	3 439	2 594	2 180	1 910	1 659	1 408	1 501	1 567	1 966	3 376	5,1
-19 år	3 170	692	619	446	286	230	199	172	129	107	83	87	102	4,1
20-24 år	8 870	1 873	1 502	1 009	784	626	571	483	370	383	361	354	509	4,6
25-44 år	10 828	2 137	1 441	1 016	763	663	573	534	472	509	561	746	1 355	5,6
45-66 år	8 630	2 057	1 085	737	570	496	444	373	345	383	432	602	1 064	5,4
67- år	3 396	1 248	453	231	191	165	123	97	92	119	130	177	346	4,5
Uoppgeve	474	226	82	46	29	13	15	8	13	6	12	6	14	2,9

¹ Taler omfattar 803 sosialhjelpsmottakarar med uoppgeve stønadstid.
Kjelde: NOS Sosialstatistikk 1996, SSB.

4.5. Stønadstilfelle, etter familietype. Kommune. 1996

Kommune	I alt	Par		Einsleg mann		Einsleg kvinne		Uopp- gjeve	Stønads- tilfelle pr. 1 000 inn- byggjarar
		Utan barn under 18 år	Med barn under 18 år	Utan barn under 18 år	Med barn under 18 år	Utan barn under 18 år	Med barn under 18 år		
Nordland	9 557	1 128	1 192	3 835	155	1 896	1 315	36	40
Bodø	1 494	174	135	643	28	296	215	3	37
Narvik	707	73	76	308	5	156	84	5	38
Bindal	71	5	15	31	-	15	5	-	35
Sømna	65	12	10	16	2	13	12	-	31
Brønnøy	240	28	34	89	3	49	36	1	33
Vega	75	12	16	27	1	12	7	-	52
Vevelstad	17	1	9	1	-	1	4	1	27
Herøy	76	9	10	30	1	15	11	-	39
Alstahaug	302	35	24	127	-	75	41	-	41
Leirfjord	57	4	14	30	-	4	4	1	24
Vefsn	562	82	61	226	5	104	83	1	41
Grane	43	2	9	18	1	11	2	-	26
Hattfjellidal	64	8	16	25	2	7	5	1	39
Dønna	75	8	16	24	-	19	8	-	45
Nesna	63	8	6	25	4	14	5	1	34
Hemnes	169	10	22	81	6	23	26	1	36
Rana	1 142	136	107	447	16	268	167	1	45
Lurøy	33	6	8	10	-	5	4	-	15
Træna	17	1	2	6	-	7	1	-	33
Rødøy	32	1	9	10	-	9	3	-	19
Meløy	230	31	32	86	2	40	39	-	33
Gildeskål	85	10	14	36	-	14	9	2	35
Beiarn	82	11	18	32	3	7	11	-	58
Saltidal	297	43	47	100	10	49	47	1	59
Fauske	526	56	85	179	10	107	79	10	54
Skjerstad	70	7	8	31	1	12	11	-	62
Sørfold	97	7	11	48	2	18	10	1	38
Steigen	106	12	16	43	4	18	12	1	34
Hamarøy	70	12	4	32	2	10	10	-	32
Tysfjord	124	10	10	66	1	26	11	-	52
Lødingen	112	10	20	44	2	23	13	-	43
Tjeldsund	46	6	5	23	-	6	6	-	29
Evenes	74	10	12	23	2	16	11	-	48
Ballangen	117	14	15	39	2	31	15	1	40
Røst	28	4	4	7	1	9	3	-	40
Værøy	21	3	2	9	-	1	4	2	25
Flakstad	39	6	8	13	2	5	5	-	24
Vestvågøy	372	42	39	164	3	74	50	-	35
Vågan	456	62	59	180	4	78	73	-	49
Hadsel	409	52	55	170	4	86	42	-	48
Bø	100	11	17	36	4	22	10	-	29
Øksnes	128	19	34	34	3	17	21	-	27
Sortland	404	38	39	166	10	83	68	-	46
Andøy	230	31	34	91	8	35	29	2	39
Moskenes	30	6	5	9	1	6	3	-	21

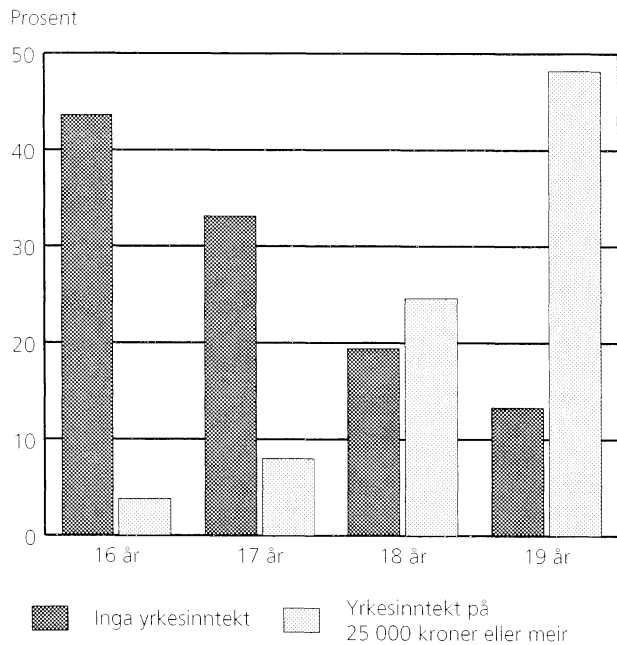
Kjelde: NOS Regionalstatistikk 8/97, SSB.

4.6. Prosentdel personar med yrkesinntekt, etter alder og inntektsintervall. 1994

	16 år	17 år	18 år	19 år
0	43,6	33,1	19,4	13,3
1-4 999	18,8	20,0	10,3	10,4
5 000-9 999	14,6	15,7	13,7	5,8
10 000-4 999	9,4	11,5	14,1	7,1
15 000-19 999	7,9	7,3	11,8	9,7
20 000-24 999	1,9	4,4	6,2	5,5
25 000-49 999	3,1	5,6	15,6	20,3
50 000-74 999	0,5	1,0	5,7	12,8
75 000-99 999	0,0	0,9	1,4	5,9
100 000-	0,2	0,5	1,9	9,2

Kjelde: Inntektsstatistikk, SSB.

Figur 4.2. Prosentdel utan yrkesinntekt og prosentdel med minst 25 000 kroner i yrkesinntekt blant 16-, 17-, 18- og 19-åringar. 1994

Kjelde: Inntekts- og formuesundersøkinga 1994, SSB/NOU 1996:13.

17-åringane hadde heller ikkje yrkesinntekt over 10 000 kroner dette året. For 19-åringane var inntektene høgare; nesten halvparten hadde ei yrkesinntekt over 25 000 og over ein firedel hadde inntekt på over 50 000 kroner i 1994.

Inntektsauke for barnefamiljar

Landstabell 4.7 syner utviklinga i inntektsskilnader mellom barnehushald. Av småbarnsfamiliane har alle, med unntak av firedelen med lågast inntekt, fått auka inntekt i forhold til gjennomsnittet for alle hushald frå 1986 til 1994. Ein kan gå ut frå at ein stor del av hushalda med einslege forsørgjarar ligg i første kvartil, medan det vil vere få av desse i fjerde kvartil. Tabellen syner at den dårlegast stilte firedelen hadde ei gjennomsnittleg inntekt som svarte til 56 prosent av snittet for alle hushald i 1994, mot 57 prosent i 1986. Resten av småbarnsfamiliane hadde i snitt forbetra sine inntekter relativt til gjennomsnittet for alle hushald.

4.7. Gjennomsnittleg inntekt etter skatt rekna pr. forbrukseining i kvartilgrupper¹ for barnefamiljar. Gjennomsnittleg inntekt for alle hushald = 100. Gini-koeffisient.² 1986, 1990 og 1994

	1986	1990	1994
--	------	------	------

Småbarnsfamiljar			
1. kvartil	57	56	56
2. kvartil	76	79	83
3. kvartil	94	97	101
4. kvartil	139	145	146
Gini-koeffisient	0,201	0,214	0,210
Skolebarnsfamiljar			
1. kvartil	69	67	66
2. kvartil	91	89	91
3. kvartil	109	107	111
4. kvartil	157	159	175
Gini-koeffisient	0,184	0,197	0,223

¹ Kvartilane omfatter den firedelen av småbarnsfamiliane/skolebarnsfamiliane som har høvesvis lågast (1. kvartil), nest lågast (2. kvartil), nest høgast (3. kvartil) og høgast (4. kvartil) inntekt etter skatt pr. forbrukseining.

² Gini-koeffisienten er eit mål på den samla inntektsskilnaden i kvar av gruppene. Den varierer mellom 0 og 1. Dess høgare Gini-koeffisient, dess større skilnad.

Kjelde: Inntekts- og formuesundersøkingane for hushald, SSB/NOU 1996:13.

Medlemmene i eit hushald utgjer ei forbrukseining. Ved bruk av omgrepet forbrukseining tek ein omsyn til stordriftsfordelar og at barn treng mindre enn vaksne. I tabell 4.7 er OECD-skalaen brukt: Ein vaksen har vekta 1,0, neste vaksne person i hushaldet har vekta 0,7, og barn (under 17 år) har vekta 0,5. Ein familie med to vaksne og to barn treng 2,7 ganger inntekta til ein einsleg person for å ha tilnærma same materielle levekår. Ein einsleg forsørgjar med eitt barn treng 1,5 ganger inntekta til ein einsleg. Til dømes: Om ein einsleg har ei inntekt på 100 000 kroner, så treng den einslege forsørgjaren 150 000 og parfamilien 270 000 kroner for å få same materielle kår.

Val av ein annan ekvivalensskala kan gje andre resultat. I tabell 4.8 er stordriftfordelane rekna som noko større.

For familjar med skolebarn var gjennomsnittsinntekta etter skatt ganske stabil, utan i 4. kvartil der det er ein klar auke frå 1990 til 1994. Den dårlegast stilte firedelen hadde ei gjennomsnittleg inntekt som svarte til 66 prosent av snittet for hushald i 1994, mot 69 prosent i 1986. Samstundes ser ein at spreinga i inntekt er blitt større for skolebarnsfamiliane (sjå Gini-koeffisienten); mao. er skilnadene blitt større.

Tabell 4.8 syner inntektsskilnader i barnehushald i Noreg. Hushald med eitt barn hadde i snitt høgare

Småbarnsfamiljar er her familjar der det yngste barnet er under 7 år. Skolebarnsfamiljar er familjar der det yngste barnet er 7-17 år. Her er det ikkje noko skille mellom par med barn og einslege forsørgjarar (med barn).

4.8. Gjennomsnittleg kontantinntekt etter skatt pr. forbrukseining i desilar¹ for hushald med barn, gruppert etter talet på barn. $\theta=0,5$. 1996. Kroner

Desilar	Hushald med		
	eitt barn	to barn	tre eller fleire barn
1	81 914	81 274	86 636
2	114 186	121 914	111 771
3	135 007	139 952	120 333
4	151 227	150 124	132 372
5	166 242	162 085	142 899
6	181 753	173 591	153 119
7	196 914	188 209	163 200
8	214 406	202 799	175 266
9	239 757	224 276	195 701
10	367 941	334 477	257 563
Gjennomsnitt	184 933	177 870	153 886

¹ Desilane omfattar den tidelen av hushalda med barn som har høvesvis lågast (1. desil), nest lågast (2. desil) og oppetter til høgast (10. desil) kontantinntekt etter skatt pr. forbrukseining.

Kjelde: Skattemodellen LOTTE, SSB/NOU 1996:13.

inntekt pr. forbrukseining enn hushald med to eller fleire barn. Frå barna sin synsvinkel er det altså ikkje økonomisk fordelaktig å få sysken. Materielt sett har einebarn det best.

Skilnadene mellom 1. og 10. desil syner at det var større innbyrdes skilnader i gjennomsnittsinntekt for hushald med eitt barn enn for hushald med to eller fleire barn. Skilnaden var minst for hushald med tre eller fleire barn. Grunnen til dette er truleg ein større prosentdel einslege forsørgjarar i gruppa med berre eitt barn enn i dei andre gruppene.

Barn med gifte foreldre har familieinntekter over 300 000

Dei fem nordlegaste fylka, samt Sogn og Fjordane, hadde høgast prosentdel ektepar med to barn 0-16 år der begge var yrkestilknytt (heil- og/eller deltid). Lågast låg Vest-Agder, der 65 prosent av ektepar med to barn 0-16 år hadde begge foreldra ute i arbeidslivet. Oslo skilde seg ut med så mykje som 6 prosent foreldrepar utan yrkestilknytning (*Samfunnsspeilet 1/97*, SSB).

40 prosent av ektepara med to barn under 17 år hadde ei inntekt etter skatt på mellom 300 og 400 000 kroner i Noreg i 1994. Dette kan lesast ut av tabell 4.10. Inntekter mellom 200 000 og 300 000 kroner var òg ganske vanleg, om lag ein tredel av ektepara låg på dette inntektstrinnet. Det var få som hadde ei årleg inntekt etter skatt over 500 000 kroner, i alle fall medan dei hadde to barn under 17 år. Oslo og Akershus, følgd av Rogaland hadde flest med så høge inntekter.

I sju fylke hadde den største prosentdelen av ektepara med to barn 0-16 år ei inntekt på 200 000 til 300 000 kroner, medan i resten av fylka hadde den største delen

Ein person er yrkestilknytt dersom yrkesinntekta, dvs. summen av næringsinntekt og løsinntekt, overstig minstepensjonen til einslege i folketrygda.

4.9. Talet på ektepar med to barn under 17 år fordelt på ulike inntektstrinn, etter fylke. 1994. Prosent

	Alle	Inntekt etter skatt (1 000 kroner)				
		-199	200-299	300-399	400-499	500-
Landet	100,0	7,5	34,6	40,0	12,2	5,7
Østfold	100,0	8,2	42,1	38,3	8,1	3,3
Akershus	100,0	5,0	25,1	40,1	19,8	10,0
Oslo	100,0	11,3	22,0	33,5	19,3	13,9
Hedmark	100,0	9,8	43,1	37,3	7,2	2,6
Oppland	100,0	10,5	43,3	35,8	7,8	2,7
Buskerud	100,0	7,8	35,6	40,7	11,2	4,7
Vestfold	100,0	6,1	38,2	40,0	11,1	4,5
Telemark	100,0	8,1	41,1	39,3	8,3	3,3
Aust-Agder	100,0	8,7	45,4	36,9	6,7	2,3
Vest-Agder	100,0	8,7	44,7	36,7	7,0	3,1
Rogaland	100,0	5,8	32,3	40,1	13,6	8,1
Hordaland	100,0	6,3	35,3	42,0	11,8	4,6
Sogn og Fjordane	100,0	7,0	39,5	43,4	7,7	2,4
Møre og Romsdal	100,0	7,2	39,8	41,7	8,4	2,9
Sør-Trøndelag	100,0	7,5	33,8	42,4	12,2	4,1
Nord-Trøndelag	100,0	7,6	42,9	40,2	7,1	2,3
Nordland	100,0	7,4	33,3	47,8	8,9	2,7
Troms	100,0	6,7	30,7	47,9	11,6	3,1
Finnmark	100,0	5,3	23,2	49,0	16,7	6,0

Kjelde: Samfunnsspeilet 1/97, SSB.

ei inntekt etter skatt som låg opptil 100 000 kroner over dette. I dei tre nordlegaste fylka hadde opp mot 50 prosent av ektepara med to barn ei inntekt etter skatt på mellom 300 000 og 400 000 kroner. Oslo hadde både den største prosentdelen ektepar med over 500 000 kroner i inntekt etter skatt og den største prosentdelen med ei inntekt etter skatt på under 200 000 kroner i året.

Auke i forbruket

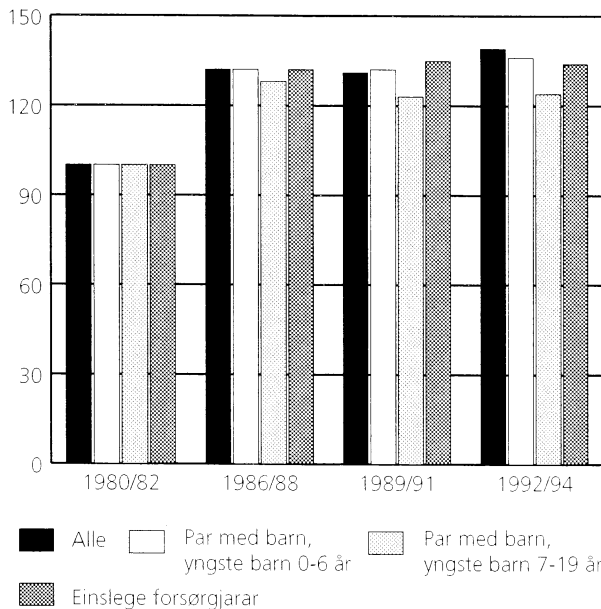
Forbruket har auka for alle typar av norske hushald dei siste 15-20 åra, men endringa var særleg stor frå

4.10. Utvikling i total forbruksutgift pr. forbrukseining i ulike hushaldsgrupper i faste prisar. 1980/82, 1986/88, 1989/91 og 1992/94. Indeks 1980/82 = 100

	1980/82	1986/88	1989/91	1992/94
Alle	100	132	131	139
Par med barn, yngste barn 0-6 år	100	132	132	136
Par med barn, yngste barn 7-19 år	100	128	123	124
Einslege forsørgjarar	100	132	135	134
Einslege 16-44 år	100	135	127	125
Einslege 45-64 år	100	136	115	148
Einslege 65-85 år	100	126	134	146
Par utan barn, hovudperson 16-44 år	100	128	124	107
Par utan barn, hovudperson 45-64 år	100	135	140	144
Par utan barn, hovudperson 65-85 år	100	132	138	145

Kjelde: Forbruksundersøkingane, SSB/NOU 1996:13.

Figur 4.3. Utviklinga i total forbruksutgift pr. forbrukseining for nokre hushaldstypar i faste prisar. 1980/82, 1986/88, 1989/91 og 1992/94. Indeks 1980/82=100

Kjelde: Forbruksundersøkingane, SSB/NOU 1996:13.

1980/82 til 1986/88 (sjå tabell 4.10). Dei totale forbruksutgiftene til dei ulike hushalda steig likt med "alle" i den første perioden, sidan har dei halde seg stabile for dei fleste hushalda. Når det gjeld par med barn der det yngste barnet var 0-6 år, har forbruket vore ganske stabilt frå 1986/88 til 1992/94. Par med barn der det yngste barnet var mellom 7 og 19 år, hadde som dei andre hushalda ein auke i forbruksutgifter pr. forbrukseining rundt midten av 1980-talet, men forbruket i faste prisar har sidan gått noko ned.

Forbruksbudsjett for barnefamiljar

Tabell 4.11 er eit døme på forbruksbudsjett for familien Nordmann. Familien Nordmann omfattar mor, far, Kari på 11 og Lars på 5 år. Lars er i barnehage. For kvart forbruksområde er individspesifikke utgifter for kvar person (kjønns- og aldersregulert) lagde saman. T.d.: Mat og drikke til Lars 673 kroner (950 - 277 kroner for mat i barnehagen), til Kari 1 110, til mor 1 120 og til far 1 500, til saman 4 403 kroner.

Budsjettet speglar utgifter ved eit rimeleg forbruksnivå med nøkternt vareutval med kontant betaling. Buutgifter og feriar er blant dei utgiftene som ikkje er medrekna her. Budsjettet er berre eigna til å rekne ut dei totale kostnadene for hushald med minst ein vaksen person. Ein får eit uttrykk for hushaldet sine forbruksutgifter og ikkje utgifter for einskildpersonar, som til dømes barn.

Sjå i *Standardbudsjett for forbruksutgifter 97* frå Statens institutt for forbruksforskning for meir informasjon om ulike kriterium som er nytta i budsjettet.

4.11. Budsjett for kjernefamilien Lars, Kari, mor og far Nordmann

	Kroner
Mat og drikke	4 400
Klær og sko	2 080
Helse og hygiene	850
Leik og fritid	1 620
Til saman	8 950
- 20 prosent «stordriftseffekt»	1 790
Til saman	7 160
Reise	920
Andre daglegvarer	340
Hushaldsartiklar	370
Møblar	430
Telefon, mediebruk	970
Bilkostnader	1 730
Til saman	4 760
Utgifter pr. måned	11 920
Utgifter pr. år	143 040
Barnehage i 11 månader ¹	33 550
Korreksjon for mat 1 måned ²	277
Totale «utgifter» (avrunda)	176 870

¹ SIFO har som føresetnad at Lars er i barnehage og har rekna utgiftene etter ei inntekt over kr 220 000.

² «Matpengar» til barnehagen blei trekte frå ved berekning av budsjettposten «Mat og drikke» for alle året sine 12 månader. Derfor må matutgiftene korrigerast for feriemånaden.

Kjelde: Statens institutt for forbruksforskning, 1997.

Med utgifter på om lag 12 000 kroner i månaden kjem familien Nordmann opp i eit årleg forbruk på 143 000 kroner for hushaldet. Utgifter til barnehage kjem i tillegg, slik at samla forbruksutgifter pr. år er nesten 177 000 kroner.

Mat og drikke er den største utgiftsposten. Deretter følger barnehage, med 19 prosent av årstotalen. Klær og sko stod for om lag like mykje som bilkostnadene av forbruket.

5. Barn og unge i barnevernet

Besøksheim, barnehageplass, støttekontakt og/eller fosterheim var dei barneverntiltaka som oftast vart nytta i Nordland pr. 31. desember 1996. I alt var det 22 barn med hjelpe- eller omsorgstiltak pr. 1 000 barn 0-17 år i fylket. Samstundes disponerte fylket 0,9 plassar i barneverninstitusjonar, pr. 1 000 barn 0-17 år.

Statistikken om økonomisk sosialhjelp og barnevern byggjer på individoppgåver om den einskilde mottakar. Det blir òg samla inn data om talet på årsverk, institusjonar og tal frå kommunerekneskapane.

Ny sosiallov - lov om sosiale tjenester og ny barnevernlov (BVL) - lov om barneverntjenester trådte i kraft frå 1. januar 1993. Lovendringane og følgjande endringar i registreringssystema gjer at tal før og etter 1992 ikkje direkte kan samanliknast.

BVL omfattar personar under 20 år. Barneverntenesta er ei kommunal oppgåve. Fylkeskommunen har ansvar for planlegging og drift av barneverninstitusjonane, sjølv om eigarforholda varierer.

Sjå *NOS Sosialstatistikk* for fleire opplysingar. Når det gjeld barnevern, blir det av omsyn til personvernet ikkje gjeve tabellar på kommunenivå som inneheld kjennemerker som stadfestar alder, kjønn, familiesituasjon mv. til klienten.

Tala er dels landstal, dels fylkestal og dels kommunetal. Regionalt nivå står i tabelltittelen.

2 prosent med barneverntiltak på landsbasis

Tabell 5.1 syner at 2 prosent av alle barn i alderen 0 til og med 17 år i Noreg hadde tiltak frå barnevernet 31. desember 1996. Flest barn med barneverntiltak

hadde Østfold og Hedmark, med 26,3 av 1 000 barn 0-17 år. Sogn og Fjordane låg lågast i 1996, med 15,2 av 1 000 barn 0-17 år.

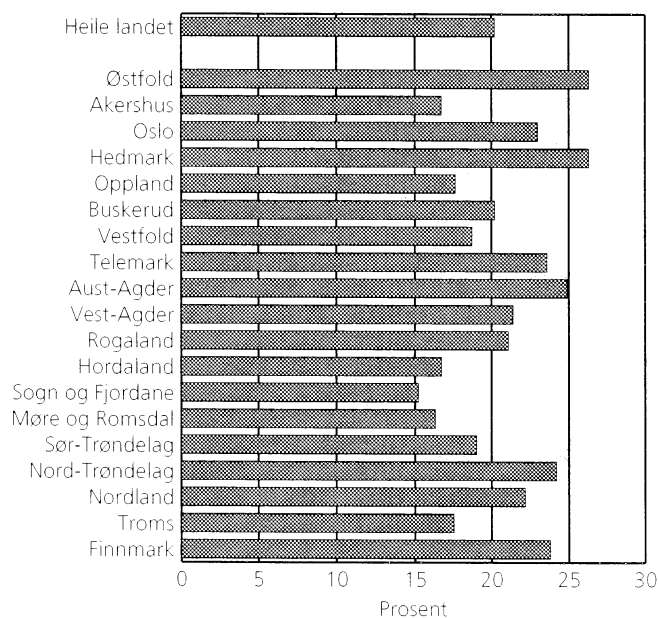
5.1. Barn med barneverntiltak 31. desember, etter tiltak. Fylke. 1987-1996

Fylke	Omsorgstiltak						Barn med barneverntiltak pr. 1 000 barn 0-17 år
	I alt	I alt	Fosterheim	Barneverninstitusjon	Andre omsorgstiltak	Hjelpetiltak	
1987	12 147	3 795	3 167	657	:	8 352 ¹	11,0
1988	12 475	4 112	3 408	732	:	8 363 ¹	11,3
1989	13 953	4 381	3 596	828	:	9 572 ¹	12,5
1990	15 337	4 836	3 948	939	:	10 502 ¹	14,1
1991	17 848	5 034	4 122	971	:	12 814 ¹	16,6
1992	19 590	7 351	5 072	1 036	1 243	12 239 ¹	18,4
1993	20 532	6 018	4 641	583	794	14 514	19,8
1994	20 699	5 350	4 267	515	568	15 349	19,9
1995	21 142	5 095	4 216	428	451	16 047	20,2
1996	21 505	4 845	3 981	408	456	16 660	20,2
Østfold	1 436	345	293	22	30	1 091	26,3
Akershus	1 911	329	246	39	44	1 582	16,7
Oslo	2 290	653	547	50	56	1 637	23,0
Hedmark	1 073	150	134	9	7	923	26,3
Oppland	701	110	100	6	4	591	17,6
Buskerud	1 081	202	159	14	29	879	20,2
Vestfold	912	262	228	15	19	650	18,7
Telemark	900	217	183	25	9	683	23,6
Aust-Agder	631	135	117	17	1	496	24,9
Vest-Agder	862	210	174	17	19	652	21,4
Rogaland	2 102	540	427	55	58	1 562	21,1
Hordaland	1 834	455	353	38	64	1 379	16,7
Sogn og Fjordane	416	57	50	7	-	359	15,2
Møre og Romsdal	984	183	130	32	21	801	16,3
Sør-Trøndelag	1 183	320	255	28	37	863	19,0
Nord-Trøndelag	774	143	125	8	10	631	24,2
Nordland	1 305	261	238	13	10	1 044	22,2
Troms	654	147	113	4	30	507	17,5
Finnmark	456	126	109	9	8	330	23,8

¹ Medrekna barn med uoppgeve tiltak.

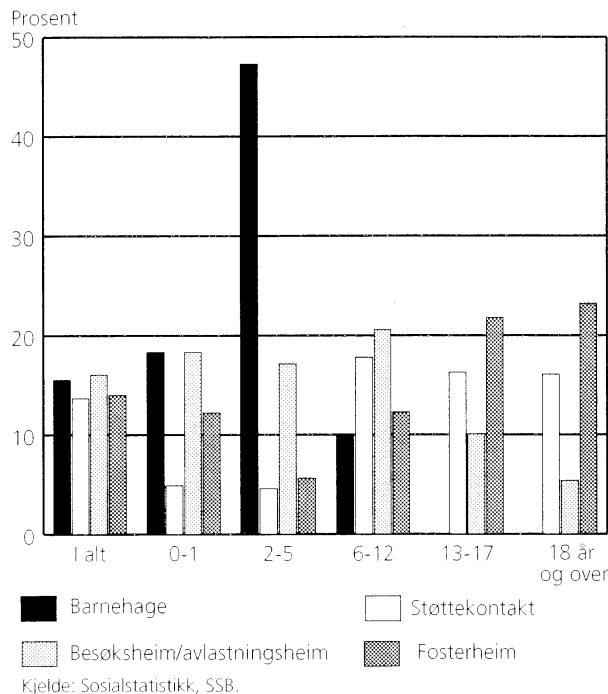
Kjelde: Sosialstatistikk, SSB.

Figur 5.1. Barn med barneverntiltak pr. 1 000 barn 0-17 år. Fylke. 31. desember 1996

Kjelde: Sosialstatistikk, SSB.

Figur 5.2. Bruk av nokre barneverntiltak, etter alder. Nordland. 31. desember 1996. Prosent

Kjelde: Sosialstatistikk, SSB.

Hjelpetiltaka utgjorde over tre firedelar (77 prosent) av tiltaka, med 16 660 av 21 505 barneverntiltak ved slutten av året. Av omsorgstiltaka var fosterheimsplassering det vanlegaste tiltaket.

Besøksheim og barnehageplass mest nytta

At besøksheim og barnehageplass var vanlege typar tiltak i Nordland, syner tabell 5.2. Når ein tredel av dei 1 996 tiltaka var tilbod om barnehageplass og/eller

besøksheim. Støttekontakt og fosterheim var òg ofte blant tiltaka som vart nytta pr. 31. desember 1996. For barna under 18 år var det anten barnehage, besøksheim/avlastningsheim eller støttekontakt som vart mest nytta. Økonomisk stønad saman med fosterheim utanom familien var dei to tiltaka som var vanlegast for personar mellom 18 og 20 år (tala her inkluderer òg dei med uoppgeve alder).

5.2. Barn med barneverntiltak 31. desember, etter alder og tiltak. Nordland. 1996

Tiltak	Alder					
	I alt	0-1 år	2-5 år	6-12 år	13-17 år	18 år og over
Barn i alt	1 305	53	311	510	396	35
Tiltak i alt¹	1 996	82	461	782	615	56
Økonomisk stønad	181	7	27	66	69	12
Barnehage	310	15	218	77	-	-
Støttekontakt	273	4	21	139	100	9
Tilsyn	145	7	24	60	51	3
Besøksheim/avlastningsheim	320	15	79	161	62	3
Heimkonsulent/avlastning i heimen	66	13	10	29	14	-
Avlastningsinstitusjon	6	-	1	3	2	-
Fritidsaktivitetar	29	-	-	21	8	-
Utdanning/arbeid	18	-	-	-	16	2
Bustad	11	-	-	1	7	3
Foreldre-/barneplassar (inkl. mødreheim)	6	2	3	-	-	1
Medisinsk undersøking og behandling	3	-	2	1	-	-
Behandling av barn med særlege behandlings- og opplæringsbehov	11	-	-	4	7	-
Beredskapsheim	3	-	2	1	-	-
Fosterheim (utanom familien)	195	7	19	63	95	11
Fosterheim (familieplassering)	56	-	5	18	32	1
Forsterka fosterheim	28	3	2	15	7	1
Barneverninstitusjon	44	-	-	1	40	3
Bu-/arbeidskollektiv	2	-	-	-	2	-
Rusmiddelinstitusjon	2	-	-	-	1	1
Barne- og ungdomspsykiatrisk institusjon	6	-	-	2	4	-
Psykiatrisk institusjon/avdeling	-	-	-	-	-	-
Andre tiltak	281	9	48	120	98	6

¹ Kvart barn kan ha fleire tiltak. Summen av tiltak er derfor større enn barn i alt. Kjelde: Sosialstatistikk, SSB.

5.3. Barn med barneverntiltak i løpet av året og på slutten av året, etter tiltak og kommune. 1996

Kommune	I løpet av året			På slutten av året			Barn med barneverntiltak pr. 1 000 barn 0-17 år
	I alt	Omsorgstiltak	Hjelpetiltak	I alt	Omsorgstiltak	Hjelpetiltak	
Heile landet	28 592	5 905	22 687	21 505	4 845	16 660	20,2
Nordland i alt	1 803	318	1 485	1 305	261	1 044	22,2
Bodø	260	71	189	199	58	141	19,5
Narvik	79	22	57	58	20	38	12,7
Bindal	17	8	9	15	6	9	29,5
Sømna	29	-	29	14	-	14	27,0
Brønnøy	60	13	47	42	12	30	22,0
Vega	18	2	16	15	2	13	46,3
Vevelstad	:	:	:	:	:	:	:
Herøy	23	2	21	14	2	12	30,6
Alstahaug	102	8	94	78	7	71	42,4
Leirfjord	8	1	7	7	-	7	10,8
Vefsn	80	15	65	65	13	52	20,2
Grane	12	1	11	10	1	9	24,3
Hattfjelldal	10	3	7	7	3	4	20,2
Dønna	16	6	10	11	5	6	28,1
Nesna	9	-	9	:	:	:	:
Hemnes	34	6	28	27	4	23	21,3
Rana	223	31	192	164	29	135	27,5
Lurøy	8	-	8	6	-	6	11,3
Træna	:	:	:	:	:	:	:
Rødøy	:	:	:	:	:	:	:
Meløy	30	8	22	27	8	19	15,2
Gildeskål	27	6	21	17	5	12	27,7
Beiarn	6	-	6	3	-	3	8,9
Saltdal	41	6	35	28	5	23	23,0
Fauske	66	15	51	47	11	36	19,9
Skjerstad	14	-	14	7	-	7	26,0
Sørfold	15	4	11	13	4	9	22,2
Steigen	6	-	6	4	-	4	5,4
Hamarøy	16	-	16	14	-	14	27,1
Tysfjord	10	3	7	10	3	7	16,2
Lødingen	33	1	32	20	1	19	35,2
Tjeldsund	6	1	5	4	1	3	11,7
Evenes	6	1	5	6	1	5	19,4
Ballangen	26	7	19	18	5	13	26,8
Røst	3	1	2	3	1	2	17,0
Værøy	4	-	4	3	-	3	14,9
Flakstad	6	1	5	4	1	3	9,7
Vestvågøy	88	15	73	61	10	51	21,3
Vågan	69	11	58	51	10	41	23,4
Hadsef	96	13	83	68	7	61	34,2
Bø	37	2	35	20	1	19	28,1
Øksnes	55	7	48	31	5	26	24,2
Sortland	83	13	70	69	11	58	31,4
Andøy	60	10	50	36	7	29	25,5
Moskenes	7	1	6	7	1	6	22,4

Kjelde: Sosialstatistikk, SSB.

Til saman 1 996 tiltak var i bruk for 1 305 personar under 20 år på slutten av 1996. Kvart barn kan ha eitt, to eller fleire tiltak, slik at det vil vere kombinasjonar av tiltak for nokre av barnevernklientane.

22 av 1 000 barn 0-17 år med tiltak i Nordland

Nordland låg over landsgjennomsnittet på barn med barneverntiltak pr. 1 000 barn 0-17 år ved slutten av året i 1996. Talet for Nordland var 22 pr. 1 000, medan talet for landet var 20. Dette syner tabell 5.3. Innanfor fylket finn vi store variasjonar: Vega med 46,3 barn med barneverntiltak pr. 1 000 barn 0-17 år og Steigen med 5,4 (tal for fire kommunar kan ikkje offentleggjerast).

Hjelpetiltak kan t.d. vere økonomisk stønad, barnehage, støttekontakt, tilsyn, besøksheim/avlastningsheim, heimkonsulent, avlastningsinstitusjon, foreldre-/barnplassar (mødreheim), poliklinisk behandling i barne- og ungdomspsykiatrisk institusjon, hjelp til bolig mv. Barn kan bli plasserte utanfor heimen - t.d. fosterheim - utan at ein må treffe vedtak om å ta omsorga. Ei slik plassering etter BVL paragraf 4-4 femte ledd, vil då vere eit hjelpetiltak.

Omsorgstiltak er tiltak heimla i paragraf 4-12 som t.d. beredskapsheim, fosterheim, barne-/ungdomsheim, bu-/arbeidskollektiv, rusmiddelinstitusjon, barne- og ungdomspsykiatrisk institusjon, psykiatrisk institusjon eller andre omsorgstiltak utanfor heimen.

5.4. Årsverk i barneverntenesta pr. 31. desember. Kommune. 1996

Kommune	Stillingar i alt	Herav engasje- ment- stillingar	Tilsette etter utdanning						Ledige stillingar	Tilsette pr. 1 000 inn- byggjarar 0-17 år
			I alt	Sosio- nomar	Barnevern- pedagogar	Anna høgskole-/ universitets- utdanning	Kontor-/ merkantil utdanning	Anna utdanning/ ufaglært		
Nordland	120,1	1,3	111,0	48,6	27,1	15,8	11,6	8,0	9,1	1,9
Bodø	22,1	0,8	22,1	13,7	3,6	1,3	3,5	-	-	2,2
Narvik	9,0	-	7,0	1,0	4,0	-	1,0	1,0	2,0	1,7
Bindal	1,5	-	1,5	-	1,0	-	0,5	-	-	3,2
Sømna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brønnøy	3,0	-	2,0	1,0	1,0	-	-	-	1,0	1,1
Vega	1,0	-	1,0	-	-	1,0	-	-	-	3,1
Vevelstad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Herøy	0,5	-	-	-	-	-	-	-	0,5	-
Alstahaug	3,0	-	3,0	1,0	-	1,0	-	1,0	-	1,6
Leirfjord	1,0	-	1,0	-	1,0	-	-	-	-	1,5
Vefsn	6,5	-	6,5	3,0	2,0	1,0	-	0,5	-	2,1
Grane	0,5	-	-	-	-	-	-	-	0,5	-
Hattfjelldal	1,0	-	1,0	-	-	1,0	-	-	-	2,9
Dønna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nesna	0,5	-	0,5	-	0,5	-	-	-	-	1,1
Hemnes	2,5	-	2,5	-	1,0	1,5	-	-	-	2,3
Rana	15,0	-	15,0	8,0	1,0	1,0	2,5	2,5	-	2,6
Lurøy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Træna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødøy	0,5	-	0,3	0,3	-	-	-	-	0,3	0,6
Meløy	2,5	-	2,5	1,0	-	1,0	0,5	-	-	1,4
Gildeskål	3,0	-	2,0	1,0	-	0,5	0,5	-	1,0	3,5
Beiarn	0,4	-	0,4	0,4	-	-	-	-	-	1,2
Saltidal	3,5	0,5	3,5	3,0	-	-	0,5	-	-	3,0
Fauske	4,4	-	4,4	2,8	1,0	0,1	0,5	-	-	1,9
Skjerstad	0,8	-	0,8	0,5	-	0,3	-	-	-	3,0
Sørfold	2,0	-	1,0	1,0	-	-	-	-	1,0	1,7
Steigen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hamarøy	1,0	-	1,0	1,0	-	-	-	-	-	1,9
Tysfjord	1,0	-	1,0	-	1,0	-	-	-	-	1,8
Lødingen	1,5	-	1,5	1,0	-	0,5	-	-	-	2,6
Tjeldsund	1,4	-	1,4	-	1,0	-	0,4	-	-	4,1
Evenes	0,5	-	0,5	0,5	-	-	-	-	-	1,6
Ballangen	1,0	-	1,0	-	1,0	-	-	-	-	1,5
Røst	0,2	-	0,2	-	-	0,2	-	-	-	1,1
Værøy	1,0	-	0,3	0,3	-	-	-	-	0,8	1,2
Flakstad	0,8	-	0,8	-	-	0,8	-	-	-	2,0
Vestvågøy	4,5	-	3,5	-	2,0	1,0	0,5	-	1,0	1,3
Vågan	5,1	-	5,1	1,5	2,0	0,1	0,5	1,0	-	2,3
Hadsel	4,0	-	4,0	1,0	2,0	-	-	1,0	-	2,0
Bø	1,0	-	1,0	1,0	-	-	-	-	-	1,5
Øksnes	3,8	-	2,7	1,0	-	1,4	0,3	-	1,1	2,2
Sortland	6,2	-	6,2	2,7	2,0	0,6	0,4	0,5	-	2,8
Andøy	2,5	-	2,5	1,0	-	1,0	-	0,5	-	1,9
Moskenes	0,5	-	0,5	-	-	0,5	-	-	-	1,6

Kjelde: Sosialstatistikk, SSB.

1 800 Nordland-barn mottok barneverntiltak i løpet av 1996. Vel 82 prosent av desse tiltaka var hjelpetiltak. På slutten av året var 1 300 barn under tiltak, og framleis utgjorde hjelpetiltaka hovudtyngda av barneverntiltaka.

Høgt utdanna personale

Ved slutten av 1996 var det i Nordland 111 bemanna stillingar i den kommunale barneverntenesta (jf. tabell 5.4). Dette utgjorde 1,9 tilsette pr. 1 000 innbyggjarar i alderen 0 til og med 17 år. Samstundes var det 9,1 ledige stillingar i barneverntenesta i fylket.

Alle stillingar er rekna om til heile stillingar/årsverk pr. 31. desember 1996.

Av dei 111 stillingane var dei fleste tilsette personar med høgskole- eller universitetsutdanning. Medan sosionomar og barnevernpedagogar fylde 49 og 27 årsverk kvar, stod tilsette med anna høgskole- eller universitetsutdanning for 16 årsverk.

5.5. Barn med barneverntiltak i løpet av året og på slutten av året. Tal for kjønn og alder. Absolutte tal og pr. 1 000 barn 0-17 år. Heile landet. 1996

	I løpet av året		På slutten av året	
	Absolutte tal	Pr. 1 000	Absolutte tal	Pr. 1 000
Alle	28 592	26,1	21 505	20,2
Kjønn				
Gutar	16 168	29,0	12 022	22,1
Jenter	12 783	23,8	9 469	18,2
Uoppgjeve	19		14	
Alder				
0 år	312	5,1	260	4,3
1 "	692	11,4	559	9,2
2 "	1 031	17,1	806	13,3
3 "	1 376	22,8	1 099	18,2
4 "	1 593	26,1	1 307	21,4
5 "	1 844	29,8	1 482	23,9
6 "	1 894	30,6	1 470	23,7
7 "	1 783	29,6	1 192	19,8
8 "	1 548	26,5	1 225	21,0
9 "	1 596	28,9	1 252	22,7
10 "	1 594	29,5	1 185	22,0
11 "	1 589	30,2	1 259	23,9
12 "	1 567	30,1	1 189	22,9
13 "	1 581	30,7	1 219	23,6
14 "	1 667	31,6	1 313	24,9
15 "	1 822	34,7	1 365	26,0
16 "	1 862	35,2	1 279	24,2
17 "	1 707	32,0	1 235	23,2
18 år og over eller uoppgjeve	1 912		809	

Kjelde: Sosialstatistikk, SSB.

Flest gutar med barneverntiltak

Det var flest gutar innom barnevernet i løpet av 1996. På landsbasis var det på slutten av året 12 000 gutar med barneverntiltak, medan det på same tid var 9 500 jenter med tiltak. Tala i tabell 5.5 syner at på landsbasis mottok 22,1 pr. 1 000 gutar 0-17 år og 18,2 pr. 1 000 jenter 0-17 år barneverntiltak ved utgangen av 1996.

Ungdomar i tenåra var hyppigast representerte blant barna med barneverntiltak i løpet av året, sett pr. 1 000 barn i landet i same alder. Hovudtendensen er aukande inngripnad frå barnevernet samstundes med aukande alder på barnet. Unnataket er ein "topp" i intervallet 5-7 år og ein markert nedgang frå 16 til 17 år. Tala ved utgangen av året syner det same, men her låg delen 11-åringar også ganske høgt i 1996, med 23,9 pr. 1 000 11-åringar. Flest barn med barneverntiltak finn ein generelt på aldersstega 15 og 16 år, det vil seie ved overgangen mellom ungdomsskole og vidaregåande skole.

14 100 avslutta undersøkingssaker

Barneverntenesta har rett og plikt til å starte ei undersøking når det er rimeleg grunn til å tru at barn lever under slike høve at det kan bli aktuelt med tiltak etter lov om barneverntjenester. Undersøkingane baserer seg på skriftlege eller munnlege meldingar til barneverntenesta.

5.6. Undersøkingssaker avslutta, etter konklusjon og kjønn, alder og fylke. 1996

	Undersøkingssaker avslutta	Konklusjon			Undersøkingssaker pr. 1 000 barn 0-17 år
		Vedtak etter BVL	Lagt bort/råd/rettleiing	Uoppgjeve	
I alt	14 113	7 219	6 595	299	14,5
Kjønn					
Gutar	7 701	3 991	3 534	176	15,4
Jenter	6 396	3 223	3 050	123	13,6
Uoppgjeve ..	16	5	11	-	
Alder					
0-1 år	1 084	650	413	21	10,4
2-5 år	3 294	1 815	1 421	58	14,1
6-12 år	5 043	2 592	2 334	117	13,6
13-17 år	4 308	2 014	2 196	98	17,1
18 år og over eller uoppgjeve ...	384	148	231	5	
Fylke					
Østfold	709	318	378	13	14,1
Akershus	1 198	620	537	41	11,4
Oslo	1 396	638	731	27	15,5
Hedmark	570	346	215	9	15,6
Oppland	439	271	162	6	12,9
Buskerud	738	347	377	14	14,4
Vestfold	803	366	421	16	17,4
Telemark	570	301	259	10	16,8
Aust-Agder ..	314	206	102	6	13,0
Vest-Agder ..	517	276	236	5	14,1
Rogaland	1 054	515	505	34	11,9
Hordaland ...	1 649	597	1 010	42	15,4
Sogn og Fjordane	311	184	123	4	12,4
Møre og Romsdal	710	409	284	17	12,6
Sør-Trøndelag	809	418	372	19	14,1
Nord-Trøndelag	508	342	162	4	17,1
Nordland	943	536	385	22	19,4
Troms	584	354	225	5	16,5
Finmark	291	175	111	5	18,7

Kjelde: Sosialstatistikk, SSB.

I alt 14 100 undersøkingssaker vart avslutta i 1996, det vil seie 14,5 undersøkingssaker pr. 1 000 barn i landet (jf. tabell 5.6). Litt meir enn halvparten av sakene gjaldt gutar.

Konklusjonen viste seg oftast å vere eit vedtak etter barnevernlova. Av dei undersøkingssakene som vart avslutta, vart konklusjonen i vel halvparten av sakene at det skulle setjast inn barneverntiltak. Resten av sakene vart lagt bort etter at barneverntenesta hadde gjeve familien råd/rettleiing.

Nordland hadde flest avslutta undersøkingssaker i 1996, med 19,4 saker pr. 1 000 barn 0-17 år. Akershus og Rogaland hadde færrest saker pr. 1 000 barn 0-17 år med 11,4 og 11,9.

Nordland disponerte 0,9 plassar pr. 1 000 0-17-åringar

Tabell 5.7 syner at det var 1 481 plassar til saman i norske barneverninstitusjonar pr. 15. januar 1998. Desse plassane kan disponerast av alle fylka etter avtale; med andre ord, fylka betaler for ei viss mengd plassar som ikkje treng vere lokaliserte i eitt bestemt fylke. Dei fleste institusjonane har likevel plassane sine knytt til eitt fylke.

Oslo disponerte flest plassar med 313 av 1 481 plassar i barneverninstitusjonar. Dette betyr òg at Oslo hadde flest plassar i forhold til folketalet 0-17 år. Med 3,3 plassar pr. 1 000 barn 0-17 år låg Oslo godt over dei andre fylka. Finnmark følgde som nummer to med 2,0 plassar pr. 1 000 barn 0-17 år. Østfold kom på tredje-plass, med 1,7, saman med Telemark og Aust-Agder. Nordland hadde 0,9 plassar.

At eit fylke disponerer ein plass i ein barneverninstitusjon betyr ikkje at fylket alltid har eit barn som tek opp plassen. Ein plass er ikkje det same som ein bebuar.

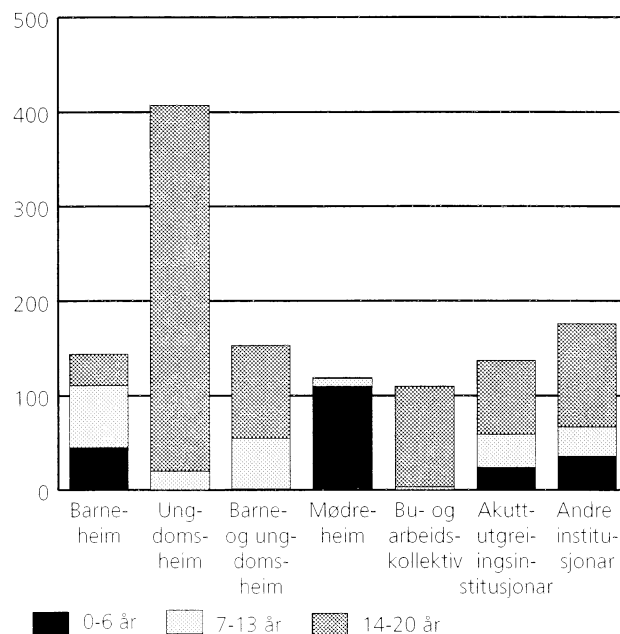
Ungdomsheimar var typen barneverninstitusjon med flest plassar. Ungdomsheimane utgjorde ein tredel av alle plassane, og alle fylka disponerte slike plassar. Berre ni fylke hadde mødreheimar.

Dei 186 barneheimplassane utgjorde 13 prosent av institusjonsplassane.

Ungdomsheimane hadde flest bebuarar

Pr. 15. januar 1998 var det 1 250 bebuarar i barneverninstitusjonane i Noreg. Desse tala finst i tabell 5.8. Gutane talde over 100 fleire enn jentene, og prosentdelen for kjønna var med dette 55 prosent gutar og 45 prosent jenter blant bebuarane.

Figur 5.3. Bebuarar i barneverninstitusjonar, etter alder og institusjonstype. Heile landet. Pr. 15. januar 1998. Absolutte tal

Kjelde: Sosialstatistikk, SSB.

5.7. Plassar i barneverninstitusjonar, etter institusjonstype.¹ Fylke. Pr. 15. januar 1998

	I alt	Barneheim	Ungdomsheim	Barne- og ungdomsheim	Mødreheim	Bu- og arbeidskollektiv	Akuttutgreiingsinstitusjon	Andre institusjonar	Plassar pr. 1 000 barn 0-17 år
Heile landet	1 481	186	486	178	127	120	179	205	1,4
Østfold	89	-	37	9	6	3	15	19	1,7
Akershus	163	5	49	34	8	15	18	34	1,5
Oslo	313	33	86	23	68	28	41	34	3,3
Hedmark	32	-	8	8	-	-	8	8	0,8
Oppland	24	-	8	-	-	-	16	-	0,6
Buskerud	72	21	23	3	3	13	-	9	1,4
Vestfold	48	6	19	-	6	5	7	5	1,0
Telemark	64	19	12	8	-	1	15	9	1,7
Aust-Agder	41	15	9	-	-	2	12	3	1,7
Vest-Agder	37	-	28	8	-	-	-	1	1,0
Rogaland	141	5	21	38	-	20	21	36	1,4
Hordaland	132	48	24	2	17	10	16	15	1,2
Sogn og Fjordane	19	-	12	6	-	-	-	1	0,7
Møre og Romsdal	54	10	42	1	-	1	-	-	0,9
Sør-Trøndelag	87	12	37	19	8	4	-	7	1,4
Nord-Trøndelag	22	-	9	5	-	-	-	8	0,7
Nordland	50	6	29	6	6	3	-	-	0,9
Troms	57	6	12	8	5	14	-	12	1,6
Finnmark	36	-	21	-	-	1	10	4	2,0

¹ Tal på plassar som fylket disponerer.

Kjelde: Sosialstatistikk, SSB.

5.8. Bebuarar i barneverninstitusjonar, etter institusjonstypen, kjønn og alder. Heile landet. Pr. 15. januar 1998

Kjønn og alder	I alt	Barne-heim	Ungdoms-heim	Barne- og ungdoms-heim	Mødre-heim	Bu- og arbeids-kollektiv	Akuttut-greings-institusjonar	Andre institusjonar
I alt	1 246	144	407	153	119	110	137	176
0- 2 år	133	28	-	-	85	-	5	15
3- 6 "	83	17	-	1	25	-	19	21
7-13 "	217	66	20	54	8	3	35	31
14-17 "	684	29	325	81	-	81	78	90
18-20 "	129	4	62	17	1	26	-	19
Gutar	680	81	235	88	57	54	69	96
0- 2 år	63	12	-	-	40	-	2	9
3- 6 "	44	9	-	1	14	-	8	12
7-13 "	136	41	15	37	3	1	19	20
14-17 "	362	17	184	36	-	40	40	45
18-20 "	75	2	36	14	-	13	-	10
Jenter	566	63	172	65	62	56	68	80
0- 2 år	70	16	-	-	45	-	3	6
3- 6 "	39	8	-	-	11	-	11	9
7-13 "	81	25	5	17	5	2	16	11
14-17 "	322	12	141	45	-	41	38	45
18-20 "	54	2	26	3	1	13	-	9

Kjelde: Sosialstatistikk, SSB.

Ungdomsheimane hadde flest bebuarar, med 33 prosent av totalen. Gutar i ungdomsheimar utgjorde 35 prosent av alle gutane i barneverninstitusjonar, medan 30 prosent av alle jentene i barneverninstitusjonar var bebuarar på ungdomsheimar. Elles var jentene relativt jamt fordelte over institusjonstypene. For gutane var barne- og ungdomsheim den nest vanlegaste institusjonsbustaden ("andre institusjonar" har ein sett bort ifrå).

Aldersmessig var 14-17-åringane i fleirtal blant bebuarane. 684 av 1 246, eller 55 prosent, var i denne aldersgruppa, som utgjorde under ein femdel av det samla aldersspennet. Aldersgruppa 7-13 år talde 217 bebuarar. Aldersgruppa 14-17 år utgjorde hovudtyngda for begge kjønn, med høvesvis 53 prosent av gutane og 57 prosent av jentene.

Kapittel 1360 i kommunerekneskapane, "Tiltak innanfor barne- og ungdomsvernet", dekkjer blant anna utgifter til barneheimar, fosterheimar, barnevernskuratorar, ettervern, støttekontaktar, for å nevne noko. Føringa av driftsutgifter og lønsutgifter gjev rom for kommunale variasjonar og dermed vanskar med samanlikningar. Korrigerte tal finst i faktaarka "Kommunens økonomi og tjenesteproduksjon" og i *NOS Kommune-Norge i tall* frå SSB. *NOS Strukturtall for kommunenes økonomi* kan òg konsulterast om økonomiske tal er ønskjeleg. Publikasjonane gjer greie for styrke og veikskap ved tala.

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep
N-0033 Oslo

Publikasjonane kan tingast frå:

Statistisk sentralbyrå
Salg- og abonnementservice
2225 Kongsvinger

Telefon: 62 88 55 00
Telefaks: 62 88 55 95

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway